

Årsredovisning 2019

Vännäs kommun

Innehåll

Inledning

- 3..... Sammanfattning
- 6..... Ordförande har ordet

Förvaltningsberättelse

- 8..... Om förvaltningsberättelsen
- 9..... Översikt över verksamhetens utveckling
- 11..... Den kommunala koncernen
- 13..... Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning
- 22..... Händelser av väsentlig betydelse
- 24..... Styrning och uppföljning i den kommunala verksamheten
- 27..... God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning
- 43..... Balanskravsresultat
- 44..... Väsentliga personalförhållanden
- 45..... Förväntad utveckling

Räkenskaper

- 47..... Resultaträkning
- 48..... Balansräkning
- 50..... Kassafloresrapport
- 51..... Noter till årsredovisning
- 60..... Driftredovisning
- 62..... Investeringar 2019
- 65..... VA-verksamhet 2019

Verksamhetsberättelser

- 66..... Kommunstyrelsen
- 71..... Barn- och utbildningsnämnden
- 75..... Vård- och omsorgsnämnden
- 80..... Liljaskolan
- 84..... Plan- och miljönämnden
- 88..... Vännäs Fastigheter AB

Bilagor

- 94..... Måluppföljning
- 105..... Volymförändringar Vännäs kommun
- 109..... Måluppfyllelse per nämnd
Revisionsberättelse

Vännäs 2019 – nytt befolkningsrekord!

Vännäs kommun blev 87 invånare rikare 2019. Årets ekonomiska resultat var bra, men överskottet bestod bara av tillfälliga poster. Det gör att kommunen fortfarande måste vidta åtgärder för att klara de ekonomiska utmaningarna. Om detta och mycket mer kan du läsa i kommunens årsredovisning. Det här är en sammanfattning av den.

Årsredovisningen är kommunstyrelsens rapport till kommunens högsta organ, kommunfullmäktige. Den ska visa hur det gick med målen för verksamhet och ekonomi.

Kommunfullmäktige bestämmer vilka övergripande mål som ska gälla. De delas in i fyra områden – eller perspektiv – som kallas medborgare, samhällsutveckling, medarbetare och ekonomi. Varje nämnd hade sedan egna, specifika mål för varje perspektiv. Kommunfullmäktiges övergripande mål nåddes delvis.

Ekonomi

Enligt lagen får kommunen inte gå med underskott. Den måste ha en god ekonomisk hushållning. I Vännäs har kommunfullmäktige bestämt att resultatet ska vara ett överskott motsvarande 2 procent av skatter och statsbidrag. Överskottet är bland annat till för att det ska finnas en buffert för att ekonomin ska kunna vara långsiktigt hållbar.

År 2019 var resultatet 4,7 procent eller 28,2 miljoner kronor. Det var bra, särskilt som tuffare tider väntar. Överskottet berodde dock helt och hållet på plusposter av engångskaraktär, som inte inträffar alla år.

Kommunfullmäktige fastställer en budget som nämnderna, förvaltningarna och verksamheterna ska följa. Den enda nämnden som klarade det helt och hållet var barn- och utbildningsnämnden. Alla andra redovisade underskott. Vård- och omsorgsnämnden hade ett underskott på nära 18 miljoner kronor. Det berodde framförallt på ökade kostnader för placeringar, men också på dyrare äldreomsorg och ökade kostnader för försörjningsstöd. På grund av det stora underskottet fick nämnden strikta krav på sig att vidta åtgärder.

Vännäs hade i många fall högre kostnader än vad kommunens struktur motiverar och jämfört med andra kommuner. Kommunens strategi för ekonomisk hållbarhet innebär bland annat att kostnaderna år 2022 inte ska överstiga de motiverade med mer än cirka 7 procent.

Medborgare

Renhållning, vatten och avlopp och räddningstjänst tyckte invånarna i Vännäs kommun fungerar bra. Höga betyg fick också förskolor, grundskolor och utbildningsmöjligheter. Den generella tryggheten var bra. Däremot nådde inte kommunen målen för trygg utemiljö, bostäder och vägstandard. Underhållet av gång- och cykelvägar och gator har fått stå tillbaka på grund av besparingar och bostadspriserna har ökat.

Kommunen hade betydligt lägre tillgänglighet och svarsfrekvens via e-post och telefon än andra kommuner. Däremot var bemötandet gott.

Samhällsutveckling

Eleverna trivdes och kände sig trygga i grundskolorna, men kunskapsresultaten var för låga. Skolorna arbetar bland annat med matematikprojekt för att förbättra resultaten.

Det samma gällde Liljaskolan. Särskild de yrkesförberedande programmen hade svårt med måluppfyllelsen. Skolan fortsätter att arbeta med att förbättra närvaron.

Vännäs backade från plats 78 till 125 i Svenskt Näringslivs mätning om näringslivsklimat. Betygspoängen låg på ungefär samma nivå som 2018, men fler kommuner fick högre poäng.

En e-tjänsteportal lanserades som ska underlätta för medborgare, företag, föreningar och verksamheter. Där finns nu ett femtiotal e-tjänster, om allt från att söka tillstånd för att kompostera hushållsavfall, söka försörjningsstöd och färdtjänst till att lämna medborgarförslag och klagomål.

Befolkningen ökade med 87 personer. Fler föddes, invandrade och flyttade in från andra delar av Sverige. Bostadsområdet Älvdala blev färdigt, liksom många småhus i Vännäsby. Om befolkningen fortsätter att öka i samma takt passerar kommunen 9 000 invånare 2021.

Behovet av platser i särskilt boende minskade. Därför beslutade fullmäktige att inte bygga ett helt nytt sådant, utan istället bygga om befintliga lokaler. Däremot behövs fler trygghetsboenden i kommunen. Äldreomsorgen håller på att struktureras om till att bli mer rehabiliterande, så att fler kan bo kvar hemma med stöd av hemtjänst.

Medarbetare

I målen för medarbetare ingår att de ska trivas, att ledarskapet ska vara gott, arbetsvillkoren jämställda, att 65 procent av den kvinnliga personalen ska ha heltidsanställningar och att sjukfrånvaron ska vara högst 5 procent.

Den totala sjukfrånvaron uppgick till 6,8 procent. Det var en liten minskning från 2018. Kvinnors sjukfrånvaro var 7,7 procent och mäns 3,9 procent. Allra högst var sjukfrånvaron i vård och omsorg med 9 procent. Gruppen 29 år och yngre hade inte längre mest sjukfrånvaro, utan det var medarbetare 50 år och äldre. Kommunstyrelsen beslutade att satsa 750 tkr på att minska sjukfrånvaron.

Kommunen hade 1 151 medarbetare, 5 fler än 2018. Andelen heltidsanställda ökade något till drygt 65 procent. Några förvaltningar nådde målet att 65 procent av de tillsvidareanställda kvinnorna ska ha en heltidsanställning. Lägst andel fanns i vård- och omsorgsförvaltningen med drygt 43 procent.

Framtid

Konkurrens om kompetensen

Från 2020 ökar antalet medarbetare som går i pension. Särskilt många är undersköterskor, boendehandledare, lärare, förskollärare och ledare. Konkurrensen om arbetskraften är hård i regionen och gör det svårt att rekrytera nya medarbetare. Det gäller även sjuksköterskor och socionomer. Fler medarbetare behöver arbeta heltid. Samtidigt har Vännäs har en hög ungdomsarbetslöshet och flera unga saknar gymnasiekompetens.

Digitalisering för ökad effektivitet

Digitaliseringen fortsätter. Verksamheterna behöver snabbare anpassa sig till samhällets förändrade krav. Ansökningar av olika slag, trygghetsåtgärder, planer och all slags administration hör till områden som vinner i effektivitet och resurshushållning genom digitaliseringen. Informationssäkerheten glöms inte bort i sammanhanget. En policy håller på att tas fram och alla medarbetare erbjuds en e-utbildning om digital säkerhet.

Krisberedskap

Kommunerna får en tydligare roll i totalförsvaret. Hur verksamheterna ska prioritera i händelse av kris och/eller krig analyseras. Kommunen behöver investera i skalskydd och besluta om vilka medarbetare som behöver säkerhetsklassas och krigsplaceras.

Ordförande har ordet

Vännäs utveckling når nya rekordnivåer!

Befolkningen i Vännäs har aldrig varit större. Färsk statistik för 2019 visar att vi nu är 8 872 invånare i Vännäs kommun, +87! Vi ökar i alla kategorier. Vi har födelseöverskott +18, invandringsöverskott +47 och inrikes flyttningsöverskott +21.

Det är fantastiskt glädjande att vi attraherar allt fler att bosätta sig hos oss.

År 2019 har innehållit ett stort arbete för att planera långsiktig ekonomisk hållbarhet. Fokus har legat på att genomlysna alla våra verksamheter för att få bättre underlag för hur våra ekonomiska ramar ska fördelas. Vi har anlitat duktiga konsulter som särskilt har analyserat vård- och omsorgsverksamheten. Vännäs kommun deltog under året i projektet *Prislappsmodellen*, som kortfattat innebär att alla underlag är sammanställda i en modell. Det nya sättet att hantera budgetramarna slår igenom först 2022, eftersom kommunfullmäktige redan beslutat om budget för 2021. Att lägga flerårsbudgetar har varit ett av våra mål för att lyfta blicken framåt och för att alla verksamheter ska kunna planera bättre. Alla Sveriges kommuner har ett ansträngt ekonomiskt läge, så också Vännäs kommun. Men eftersom vi sedan länge lagt strategin för ekonomisk hållbarhet, vet vi vad som ska göras. Planen är att 2022 ska alla verksamheter balansera på budget och vi politiker har resurser över för viktiga prioriteringar. Nu gäller det att hålla fast vid planen.

Vår bostadsproduktion fortsätter och behovet av nya förskolor finns tillgodosett i planen. Det är ju så, att när befolkningen växer ökar också behovet av service. Många barnfamiljer ser vår kommun som en bra boendeort och det är vi glada över. Under 2019 blev Vännäs fastigheters senaste projekt Älvdala klart för inflyttning, med ett fantastiskt fint läge nära älven, men ändå nära centrum. I Vännäsby har småhusen vuxit upp som svampar ur jorden och kommunens tomter är i det närmaste slut. Väldigt positivt förstås, även om vi nu behöver tidigarelägga planeringen av nya områden för bebyggelse. Även den privata sidan fortsätter att producera bostäder i Vännäsby, vilket ger ett större utbud.

När det gäller särskilt boende för äldre med biståndsbeslut ändrade vi 2019 beslutet att bygga nytt, utifrån resultatet i den utredning som presenterades under våren. Eftersom vi har arbetsmiljöproblem på ett boende, ändrades planeringen till att renovera och bygga om nuvarande Slussen och iordningställa nya Slussen, där tidigare våra ensamkommande flyktingbarn haft sitt boende. Slussen är en utrednings- och rehabiliteringsavdelning. Där kan den behövande vistas innan hon eller han kan återgå till sitt ordinarie boende eller bedöms vara i behov av särskilt boende. Det blir en bra lösning som bättre motsvarar de nuvarande och framtida behoven till en betydligt lägre driftskostnad. Vännäs kommun har ambitionen att skapa ytterligare trygghetsboenden, för att kunna erbjuda alternativ när man är äldre och söker ett boende med ökad trygghet och möjlighet till samvaro. Detta är en lösning som de flesta lokala partiföreträdare ställer sig bakom.

Vår kommunorganisation har väldigt många verksamheter och uppdrag. Vissa är det flera medarbetare som arbetar med, andra uppdrag ligger som en mindre del i en anställning. Inte alla kommunmedborgare känner till kommunens hela verksamhet. Alla vet inte heller vad som ligger under de olika förvaltningarna. Förvaltningarna ger oss medborgare, näringsliv och civilsamhället möjlighet att må bra och få den service vi förväntar oss.

Vännäs kommun samverkar över kommungränsen i många olika frågor för att kunna erbjuda medborgarna spetskompetens. Det är viktigt då arbetsmarknaden är ansträngd och det är brist på många nyckelfunktioner.

Att skriva sitt sista förord till en årsredovisning när vår kommun utvecklas så väl är ett rent nöje. Det finns givetvis mycket att förbättra, men som helhet har vi det väldigt bra i Vännäs. Fortsätter befolkningsökningen i samma takt som 2019 så har vi passerat 9 000 invånare redan 2021.

Tack till er alla för de gångna åren och nu så hjälps vi alla åt att göra Vännäs än bättre.

Om förvaltningsberättelsen

Förvaltningsberättelsen förändrades inför 2019. Det beror på att Rådet för kommunal redovisning kommit med en ny rekommendation över hur förvaltningsberättelsen ska se ut. Den nya rekommendationen blir tvingande först i samband med årsredovisningen 2020, men kommuner uppmuntras att starta förändringsarbetet tidigare, något Vännäs kommun har gjort. Arbetet är inte helt genomfört utan fortsätter inför årsredovisningen 2020.

Översikt över verksamhetens utveckling

I tabellerna nedan presenteras en flerårsöversikt över några nyckeltal som är väsentliga för att kunna bedöma kommunens och kommunkoncernens ekonomiska ställning. Den första tabellen innehåller kommunkoncernen och den andra tabellen gäller kommunen. I samband med övergången till de nya redovisningsregler som gäller från 2019, justerades 2018 års resultat för att underlätta jämförelsen mellan åren. I tabellerna nedan finns både talen enligt årsredovisningen 2018 och de justerade.

Koncernen

	2019	2018 justerad	2018 enligt ÅR	2017	2016	2015
Verksamhetens intäkter, mkr	304,1	290,4	290,4	289,3	325,8	255,3
Verksamhetens kostnader, mkr	- 844,6	- 827,0	- 827,0	- 802,6	- 834,4	- 757,9
Årets resultat, mkr	31,7	17,2	18,6	27,8	13,6	- 13,3
Soliditet, procent 1)	24,2	22,7	22,7	21,7	19,0	24,9
Soliditet inklusive totala pensionsförpliktelser, procent	20,1	18,7	18,6	17,7	15,3	19,6
Investering (netto), mkr 2)	97	72,3	72,3	129,4	92,2	411,3
Självfinansieringsgrad, procent 3)	65,1	64,6	66,5	43,9	43,6	4,2
Långfristig skuld, mkr	645,5	590,3	590,3	587,5	567,1	534,4
Antal årsarbeten	1 020	1 024	1 024	1 034	1 101	1 042

Kommunkoncernen hade en stabil resultatutveckling större delen av perioden. Det samlade resultatet för hela koncernen 2019 blev + 31,7 mkr. Koncernen fastställer ingen gemensam budget där koncerninterna poster elimineras. Därför går det inte att göra någon jämförelse med en koncerngemensam budget, men både kommunen och bolagskoncernen uppvisade överskott jämfört med sina respektive budgetar. Det höga resultatet berodde i huvudsak på jämförelsestörande poster i kommunens finansverksamhet, såsom ändrade regler för redovisning av realiserade vinster i placeringar och justering av för höga uppbokade pensionskostnader 2018. Det negativa resultatet 2015 berodde främst på effekter i samband med försäljningen av fastigheter från Vännäs kommun till Vännäs Fastigheter. Det stora överskottet 2017 berodde främst på övergången till komponentavskrivning och en positiv skatteavräkning i kommunen.

Nettoinvesteringarna uppgick till 97 mkr i koncernen. Investeringsvolymerna bidrog till att öka de långfristiga skulderna. Det var främst den ökade upplåningen i de kommunala bolagen som gjorde att de långfristiga skulderna i koncernen som helhet ökade.

Soliditeten i koncernen har ökat år från år, främst som en effekt av en allt högre självfinansieringsgrad av investeringar i kommunens verksamhet, men också på grund av de stabila positiva resultaten under åren.

Antalet årsarbetare i koncernen var högt 2015 och 2016, men minskade åren därefter. Den stora förändringen mellan 2017 och 2018 berodde främst på ett förändrat sätt att beräkna årsarbetare. (Se definitionen av antal årsarbetare.) De stora förändringarna berodde också på att antalet gymnasieelever sjönk och därmed också antalet medarbetare på Liljaskolan. Även det minskade antalet flyktingar de senaste åren gjorde att antalet medarbetare sjönk.

Kommunen

	2019	2018 justerad	2018 enligt ÅR	2017	2016	2015
Folkmängd	8 872	8 785	8 785	8 776	8 695	8 593
Kommunal skattesats	23,65	23,65	23,65	23,65	23,65	23,60
Verksamhetens intäkter, mkr	283,1	270,7	270,7	272,3	310,1	269,5
Verksamhetens kostnader, mkr	- 837,2	- 820,0	- 820,0	- 796,6	- 830,4	- 768,5
Årets resultat, mkr	28,2	14,7	16	26,9	12,2	5,5
Soliditet, procent 1)	35,7	33,0	32,7	32,2	28,3	35,7
Soliditet inklusive totala pensionsförpliktelser, procent	6,5	3,3	3,0	0,2	- 6,8	- 0,6
Investering (netto), mkr 2)	42,7	36,8	36,8	40	50,4	108,6
Självfinansieringsgrad, procent 3)	122,8	116,1	120,1	119,9	63,8	23,1
Långfristig skuld, mkr	274,8	272,2	272,2	266,9	265,0	264,0
Antal årsarbeten*	1 012	1 016	1 016	1 026	1 093	1 034

Kommunens resultat blev + 28,2 mkr, vilket var 14,5 mkr bättre än budget. Det var främst jämförelsestörande poster såsom förändrade redovisningsregler för placeringar, justering av pensionsskuld för 2018 och högre skatteintäkter jämfört med budget som genererade överskott. Det ska noteras att nämnderna uppvisade ett stort samlat underskott. Även tidigare år under perioden (främst 2017) var det jämförelsestörande poster inom finanserna som var orsaken till de goda resultaten.

Soliditeten har ökat år från år sedan 2017, både beroende på de goda resultaten, men också på grund av en allt högre självfinansieringsgrad av investeringar. Soliditeten är dock fortfarande låg, varför det är viktigt att utvecklingen fortsätter i samma riktning. Den långfristiga skulden har en tydlig koppling till lån tagna för att finansiera investeringar. Skulden har ökat något år från år, med 2,6 mkr mellan 2018 och 2019.

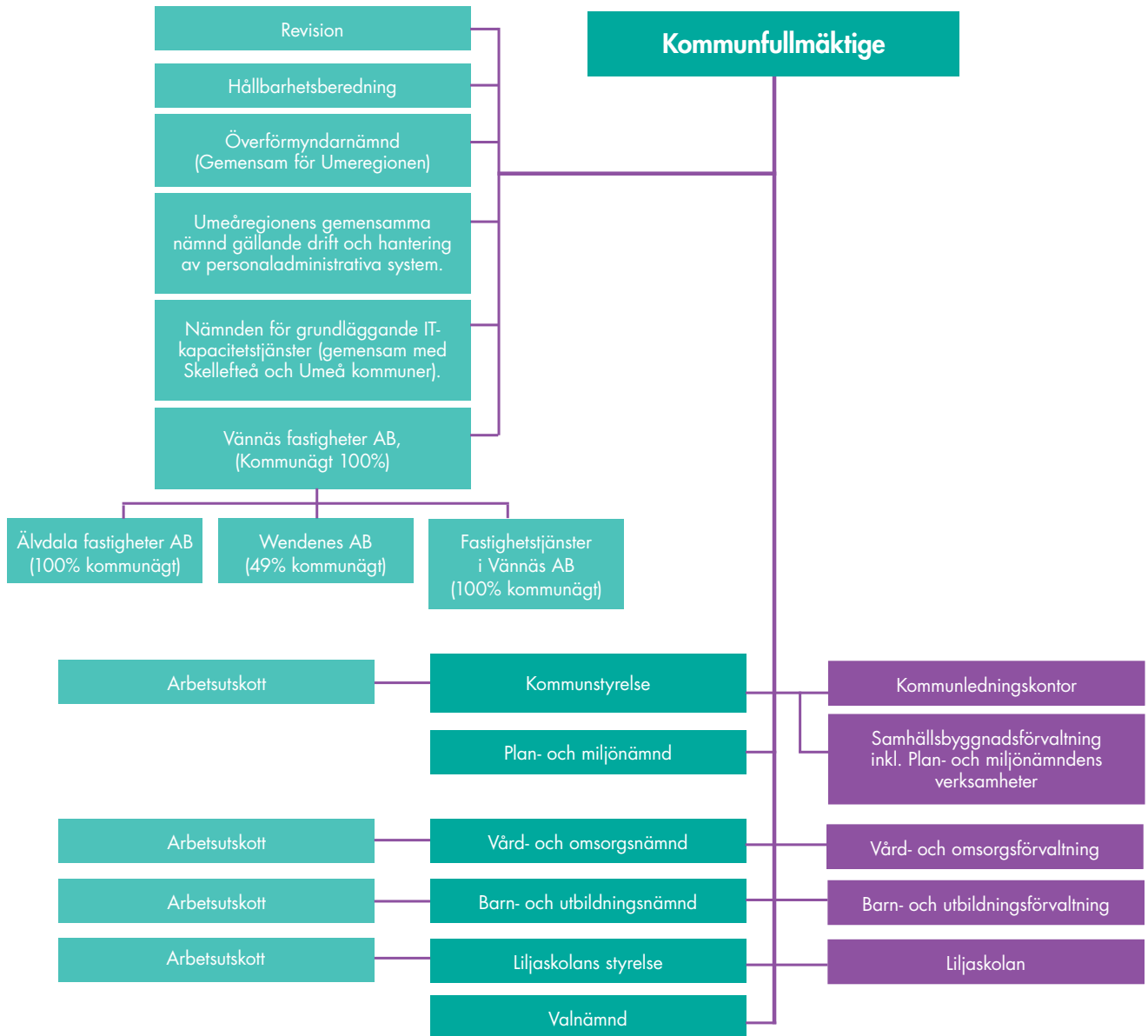
Kommunalskattesatsen var oförändrad jämfört med tidigare år och folkmängden steg med 87 invånare. I budget inför 2020 beräknades befolkningen öka med 25 invånare, vilket innebär att befolkningen ökade betydligt mer än beräknat. Kommunens nettokostnader steg med cirka 6 mkr, vilket var en mindre ökning jämfört med genomsnittet av tidigare års förändring.

Antalet årsarbetare var lägre än något år under perioden. Det berodde både på sjunkande elevantal vid Liljaskolan och på ett sjunkande antal nyanlända. Ett förändrat sätt att beräkna årsarbetare mellan åren 2017 och 2018 har också påverkat antalet årsarbetare nedåt.

Den kommunala koncernen

Bilden visar Vännäs kommuns organisation såsom den såg ut 2019. De gröna fälten representerar den politiska delen av organisationen och de kommunägda bolagen. De lila fälten representerar förvaltningarna. Ur organisationsdiagrammet framgår att Vännäs kommun delar överförmyndarnämnd, nämnd för drift och hantering av personalsystem och nämnd för grundläggande it-kapacitetstjänster med andra kommuner i regionen. År 2019 togs beslut om att kommunledningskontoret och samhällsbyggnadsförvaltningen skulle slås samman och bilda kommunstyrelseförvaltningen. Förändringen genomförs den 1 januari 2020. Förvaltningen ansvarar för samma områden som de ursprungliga förvaltningarna, exklusive städorganisationen som går över till Fastighetstjänster i Vännäs AB från samma datum.

Kommunens bolagskoncern består av Vännäs Fastigheter AB (koncernmoder) och två helägda dotterbolag, Fastighetstjänster i Vännäs AB och Älvdala Fastigheter AB samt ett intressebolag, Wendenes AB, som ägs till 49 procent. Vännäs Fastigheter är ett allmännyttigt fastighetsbolag som är helägt av Vännäs kommun. Fastighetsbeståndet består av både bostäder och kommersiella lokaler. En del av beståndet är också verksamhetslokaler som hyrs av Vännäs kommun. Älvdala Fastigheters verksamhet består av blockuthyrning av 18 lägenheter till Älvdala Byggemenskap Kooperativa hyresrättsförening under 15 år. Fastighetstjänster tillkom 2019, men börjar bedriva sin verksamhet 1 januari 2020. Bolaget ska i huvudsak bedriva städ- och fastighetstjänster riktade till kommunens egen organisation. Kommunen är också delägare i Wendenes, ett bolags som ägs till 49 procent av Vännäs Fastigheter AB och till 51 procent av Kaj Johansson Gruppen AB. Avsikten med bolaget är att bidra till att utveckla Vännäs kommuns näringsliv genom att erbjuda konkurrenskraftiga lokaler. Vännäs Fastigheter är minoritetsägare och bolagets omsättning är låg i förhållande till hela kommunkoncernens, varför bolaget inte ingår i koncernredovisningen.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Omvärlden

Globalisering, ny teknik och förändringar i klimat, demografi och värderingar ändrar kontinuerligt förutsättningarna för människor och samhällen över hela världen. Att kunna förstå och förhålla sig till hur dessa krafter påverkar oss lokalt, regionalt och nationellt i Sverige är av stor betydelse för vår framtid. Sveriges Kommuner och Regioner har identifierat 13 trender som redan idag påverkar och/eller bedöms påverka svenska kommuner fram till 2040.

Minskat lokalt och regionalt handlingsutrymme genom ökad styrning från nationell nivå och från EU. Exempel: Ökad detaljstyrning i socialtjänstlagen och 120 riktade statsbidrag.

Stigande förväntningar på välfärden genom att människors ekonomi förbättras och informationen, kunskapen och tillgängligheten ökar. Även den nya tekniken skapar nya arenor som gör att medborgarna förväntar sig bättre tillgänglighet och snabbhet.

Hårdare konkurrens om kompetens när tillgången på vissa yrkeskategorier minskar, behoven ökar och det är stora pensionsavgångar.

Ökad polarisering genom större ekonomiska klyftor, som i sin tur kan öka polariseringen genom olika möjligheter att nyttja digital teknik, tillgången till socialt och kulturellt kapital (exempelvis nätverk och sociala strukturer). Vidare sker polariseringen genom att gemenskapsinformationen minskar, eftersom allt fler får underhållning, information och nyheter som är skraddarsydd för specifika målgrupper. Åsiktpolarisering, ökat näthat och minskad förståelse för varandra kan bli följder.

Bostadsbrist råder redan i stora delar av Sverige och inte längre bara i städerna. Bygandet har inte hållit jämna steg med befolkningstillväxten. Nyproduktioner är dyra och vänder sig i till förhållandevis resursstarka grupper. Det är svårt för unga, nyanlända och andra resurssvaga att ta sig in på bostadsmarknaden, vilket kan leda till ökad segregation och trångboddhet.

Skillnaderna mellan stad och land har ökat bland annat genom färre jobb inom jord- och skogsbruk, medan städerna gynnas av kunskapsintensiva jobb och framväxten av servicenäringar. Ändå ökar fokuset på landsbygden, bland annat genom ny tekniks möjligheter att minska avstånd och därmed öka förutsättningen för nya arbeten att växa fram på landsbygden, samt genom ökat intresse för en hållbar och miljömedveten livsstil och ökad uppmärksamhet på behovet att säkra livsmedelsförsörjningen.

Många lokala nyhetsredaktioner har tvingats lägga ner och allt fler kommuner riskerar att hamna i medieskugga på grund av ändrade vanor när det gäller att hämta information och nyheter på nya sätt, inte minst via sociala medier. Ett förändrat medielandskap, som mer är byggt av läsarens personliga intressen, innebär att granskningen av makten minskar, lokalbefolkningen kanske inte nås av lokala nyheter och även risk för att nättroll (enskilda såväl som utlandsstödda organiserade trollfabriker) sprider fejkade nyheter och desinformation för att provocera eller skapa opinion.

Människors tillit till varandra och till samhällsinstitutionerna är grundläggande för såväl ekonomisk utveckling som offentlig välfärd. Sambandet mellan hög tillit och välfärdsindikatorer som god hälsa, låg kriminalitet, hög grad av trygghet och uppskattad lycka är också väl dokumenterat i forskningen. I internationella jämförelser ligger Sverige tillsammans med de nordiska länderna samt Nederländerna i topp. Trots ökade ekonomiska skillnader, boendesegregation och en stor flyktinginvandring från så kallade "lågtillitsländer", har tilliten i Sverige under lång tid varit oförändrad. Den senaste statistiken tyder dock på att tilliten håller på att minska, framför allt bland yngre. Låg tillit riskerar att skapa ett politiskt klimat där ton och inriktning markant ändras. Från ett demokratiskt ideal där samarbete och dialog främjas, utvecklas politiken istället till en arena för maktkamp och populism.

Ökade möjligheter att effektivisera med ny teknik. Teknikutvecklingen är en stark övergripande förändringskraft. Digitaliseringen och artificiell intelligens (AI) kommer att genomsyra hela vårt samhälle – och förändra det i grunden. Många kommunala verksamhetsområden kommer att kunna effektiviseras. Digitalisering och AI erbjuder fantastiska möjligheter, men det finns också risker. Enskildas inflytande och kontroll kan öka när ny teknik bidrar till högre grad av "självservice", men frågan är hur vi påverkas av att de mänskliga mötena inom välfärdens tjänster blir allt färre.

Mellan 2014 och 2020 beräknas cirka 400 000 flyktingar med anhöriga få uppehållstillstånd, vilket framledes ger ett *ökat kommunalt fokus på integration*. En viktig förutsättning för en framgångsrik integration är att nyanlända barn och unga lyckas bra i skolan. Även etableringen på arbetsmarknaden måste förbättras. I Sverige är kompetenskraven på arbetsmarknaden höga och risken är stor att de med bristfällig utbildning eller svagt kontaktnät även på lång sikt inte får något arbete. Kommunernas ekonomi påverkas negativt av en dåligt fungerande arbetsmarknads-etablering. Det ger direkta kostnader i form av ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsåtgärder samt indirekta kostnader i form av socialt utanförskap och uteblivna skatteintäkter. Även om det är staten som har ansvar för arbetsmarknadspolitiken, har kommunerna flera viktiga uppgifter för en bra integration: utbildning, arbetsgivarrollen och de egna arbetsmarknadsinsatserna. De senaste årens stora invandring har inneburit en föryngring av befolkningen och ett uppsving för många mindre kommuner, vars befolkningar annars sannolikt hade minskat. De långsiktiga effekterna kommer emellertid att bli beroende av den politik som förs och de insatser som görs, nationellt och lokalt. Goda resultat uppnås främst när kommuner, det lokala näringslivet och civilsamhället gemensamt arbetar för bra integration.

Osäkerheten i världen ökar. Företag och finansiella system är genom ny teknik och frihandel starkt sammankopplade med varandra. Människor i utvecklade länder reser över hela världen på ett sätt som inte gjorts tidigare. Vi blir därför mer sårbara för finansiella kriser, fejkade nyheter, cyberhot och pandemier. Allt fler system integreras med internet. Dricksvatten, el, fjärrvärme och järnvägstrafik blir allt mer beroende av it, vilket också ökar sårbarheten. Det är inte bara främmande makter eller kriminella hackare som hotar vår it-beroende infrastruktur. Fel och misstag kan också begås av personal i den egna organisationen eller av upphandlade företag.

Vi har överutnyttjat våra globala ekosystem, vilket bland annat tar sig uttryck i stigande havsnivåer och ökenspridning, något som redan påverkar de fattiga delarna av världen och som bidrar till ökade flyktingströmmar. Extrema väderhändelser kommer att bli allt vanligare. I Sverige kan det exempelvis innebära perioder av mycket regn, blåst och risk för översvämningar eller långa perioder av torka med vattenbrist och risk för bränder. Globaliseringen och tillväxten den skapat har lett till ökade rikedomar, minskad fattigdom och en framväxande medelklass i tidigare utvecklade länder, men också till ökad ojämlikhet inom länderna.

Ekonomi, globalt, nationellt och lokalt

Avsnittet är i huvudsak hämtad ut SKR:s ekonomirapport hösten 2019.

Lågkonjunktur väntar 2020

SKR:s prognoser har sedan december 2017 utgått från att högkonjunkturen skulle kulminera 2018 och följas av vikande sysselsättning någon gång 2019 eller 2020. Signalerna blir nu allt tydligare på att konjunkturen mattas av; det framgår både av förtroendeindikatorer och sysselsättningsstatistiken. SKR räknar nu med att Sverige går in i en mild lågkonjunktur 2020 och att den fortsätter 2021. SKR:s bedömning är att BNP ökar med strax över 1 procent både 2019 och 2020 och att arbetslösheten stiger till drygt 7 procent, trots att arbetskraftsdeltagandet sjunker något.

Sverige har de senaste åren gynnats av stark export, bland annat tack vare kronförsvagningen. Nu börjar dock världskonjunkturen vika, på grund av den osäkerhet som råder kring bland annat Brexit och handelskrig. Det drabbar i särskilt hög grad den svenska exportmarknaden, vilket innebär att tillväxten inte har samma förutsättningar att få ett positivt stöd från exporten. I övriga Europa, liksom i Sverige, är penningpolitiken som motmedel i relativt hög grad uttömd. Det gör att staterna måste använda finanspolitiska medel för att stimulera ekonomin. Det osäkra läget och svaga statsfinanser gör dock att många länder avvaktar. Svaga statsfinanser gäller dock inte Sverige, som har en låg Maastrichtskuld och haft ett positivt offentligfinansiellt sparande de senaste åren.

Demografin ställer höga krav på kommunsektorns finanser

I likhet med SKR har andra prognosinstitut och organisationer konstaterat att befolkningsförändringar ställer höga krav på kommunernas och regionernas finansiering kommande år. I juni presenterade finansdepartementet en analys som visade att med oförändrat välfärdsåtagande ökar gapet mellan intäkter och kostnader till 90 miljarder kronor år 2026. Skälet är att kostnaderna per invånare för barn, unga och äldre är så pass mycket högre än för befolkningen i arbetsför ålder, och att det är just de äldre och unga som ökar snabbt i andel den kommande tioårsperioden. Dessutom kommer den största delen av intäkterna från skatt på arbete, och den arbetsföra delen av befolkningen ökar väsentligt långsammare.

Normalt sett sker en tillfällig nedgång av sysselsättningen i samband med ekonomiska kriser, vilket påverkar skatteintäkterna till kommuner och regioner negativt under några år. Sedan finanskrisen 2008–2009 har antalet arbetade timmar utvecklats mycket positivt i förhållande till det demografiska trycket. SKR ser dock att utvecklingen kommande år blir den omvända, när det demografiska trycket ökar medan sysselsättningen, av både demografiska och konjunkturella orsaker, inte längre kan växa i samma takt som tidigare.

Kommunernas ekonomi är ansträngd

Kommunerna går nu in i ett allt svårare ekonomiskt läge och arbetar med effektiviserings- och besparingsplaner för att få ihop budget och plan för perioden 2020–2022. Utmaningarna är störst i individ- och familjeomsorg, hemtjänst, ekonomiskt bistånd och särskilt boende. För alla dessa verksamhetsområden räknar mer än hälften av kommunerna med att de kommer att ha ett underskott på mer än 1 procent av årets budget. I debatten framförs ofta att kommunerna redan dragit ned på resurserna till skolorna. I statistiken fram till 2018 går det dock inte att hitta någon grund för att det generellt skulle vara fallet. Under 2000-talet har kostnaderna per elev i stället ökat, liksom lärartätheten.

Statliga neddragningar ökar trycket på kommunerna

Statens neddragning av Arbetsförmedlingen innan det utarbetats något annat alternativ, gör att kommunerna får ta ett allt större ansvar för arbetsmarknadsfrågor. Ytterligare en fråga som försämrar kommunernas ekonomi är Försäkringskassans striktare tolkningar av personlig assistans och den låga uppräkningsen av ersättningen för den statliga personliga assistansen, som bland annat kommunerna utför. Det har gjort att många kommuner fått ta över ett allt större kostnadsansvar för personer med olika funktionsnedsättningar.

Verksamheter måste effektiviseras

Kommuner och regioner måste arbeta med effektiviseringar som ger snabb effekt här och nu, samtidigt som de också behöver arbeta långsiktigt. Det betyder exempelvis förebyggande arbete och omställning till metoder som ny teknik och digitalisering möjliggör. Samtidigt är det svårt att spara eller göra neddragningar i kommuner och regioner, eftersom förväntningarna ofta är att verksamheterna ska finnas kvar och fungera som nu.

Riktade statsbidrag försvårar effektivisering

De riktade statsbidragen försvårar på olika sätt effektiviseringar. Dels är de ofta riktade till verksamheter som kommunerna och regionerna ändå prioriterar, dels gör de att förväntningarna på verksamheten ökar, när man från statens sida lovar kortare köer i sjukvården eller högre personaltäthet i förskolan.

Det finns potential att effektivisera

Det faktum att antalet anställda i kommuner och regioner ökat med mer än 100 000 sedan 2014 visar att det finns potential för effektiviseringar. Ett sätt är att med stöd av jämförelser lokalt analysera inom vilka områden potentialen är störst, även om det är svårt att säga exakt hur stor den är.

Ett tydligt tecken på att kommuner och regioner haft relativt gott om resurser är den kraftiga ökningen av antalet handläggare inom administration. Ökningen kan också vara ett tecken på ökade krav på dokumentation och uppföljning som statliga myndigheter ålagt kommunsektorn. Det har också blivit fler ärenden och utökade grupper som kommunerna ansvarar för. En viktig uppgift kommande år är att arbeta med förenkling och effektivisering av de administrativa uppgifterna.

Vännäs kommuns ekonomiska förutsättningar

Ekonomi i balans

Kommunallagen kräver att kommunens ekonomi ska vara i balans. Den lägsta gränsen för att ha en ekonomi i balans är att intäkterna årligen täcker kostnaderna. Fullmäktiges ambition är att standardkostnaderna ska vara vägledande för framtida mål. Orsaken till att fullmäktige valt just det nyckeltalet är att det är centralt i kostnadsutjämningsystemet och på så sätt sätter gränser för kommunens ekonomiska utrymme.

Kommunens skatteintäkter

Kommunens skattesats var 23:65. Den används för beskattning av kommunens eget skatteunderlag. Skatteunderlaget består av kommunmedborgarnas löneinkomster, övrig inkomst av tjänst, pensioner, inkomst av näringsverksamhet och övriga sociala ersättningar. Tillväxten av underlaget beror på löneökningar, höjda pensioner eller att antalet arbetade timmar ökar.

Kommunens skatteintäkter periodiseras så att preliminära intäkter kommer in i kommunkassan det år som de avser. I själva verket är skatteintäkterna preliminära fram till dess taxeringen är slutgranskad i december påföljande år. Därefter spelar prognoser över skatteunderlagets tillväxt stor roll för planering och preliminära utbetalningar.

Om tillväxten av kommunens skatteunderlag skiljer sig från den genomsnittliga tillväxten i riket, justeras det via inkomstutjämnningen. I klartext betyder det att under en lågkonjunktur med ökad arbetslöshet påverkas utfallet negativt, även om arbetslösheten inte ökar i den egna kommunen.

Vännäs kommun använder sig av SKR:s prognoser vad gäller skatteunderlagets tillväxt med det tillägget att Vännäs kommun 2019 räknade ned SKR:s prognos över befolkningsutvecklingen från 91 till 50 personer.

Löneökningar

En pott för löneökningar låg centralt vid sidan om förvaltningarnas ramar 2019. Kommunstyrelsen beviljar därefter anslag ur potten efter det verkliga utfallet. Resultatenheternas löneökningar kompenseras inte.

Internhyressystemet och internräntan

I samband med intern hyressättning används 1,5 procent (internräntan 2019) + 1,1 procent = 2,6 procent. Differensen 1,1 procent används till att stärka fastighetsunderhållet.

Justering för kapitalkostnad

Färdigställda investeringar aktiveras i samband med att de tas i bruk. Så snart en investering är aktiverad, påförs respektive verksamhet kostnader för avskrivning och internränta.

Ekonomistyrningsprinciper

Budgetuppföljning

Kommunfullmäktige har fastställt rutiner för ekonomisk uppföljning som innebär att förvaltningarna enligt en fastställd plan för uppföljning rapporterar det ekonomiska läget. I uppföljningen anges utfallet vid uppföljningstidpunkten, budget för perioden, eventuell budgetavvikelse och prognostiserat årsutfall. Kommentarer till avvikelser görs och en åtgärdsplan för en budget i balans inlämnas om prognosen pekar på underskott.

Nämnderna ska med utgångspunkt från den givna ramen ta självständigt ansvar för sin ekonomi. Nämnderna har ansvar och befogenheter att fatta nödvändiga beslut för att hålla budgeten. Nämnderna ska ha en långsiktighet i sina prioriteringar och utveckla former för att se över befintlig verksamhet, samtidigt som nödvändig utveckling måste beaktas.

Nämndernas över- och underskott

Återställandet av ett underskott kan delas upp på 1–3 år i en återbetalningsplan, som fastställs av kommunstyrelsen. Överskott kvittas mot tidigare underskott.

För intraprenader gäller att uppkomna påverkbara överskott får överföras till kommande år. Därav får högst 25 procent användas för individuell premiering. Underskottet tas med i dess helhet. Kommunfullmäktige kan eventuellt besluta om ett annat upplägg.

Resultatenheten Liljaskolan har sina ekonomiska villkor reglerade i ett avtal. En översyn av Liljaskolans organisationsform och framtida ansvar ska genomföras 2020. En upphandling av konsultstöd för det genomförs och resultatet av översynen förväntas kunna presenteras våren 2020.

Investeringar

Slutkostnadsredovisningen redovisas när investeringen är genomförd, dock senast året efter medel till investeringen anslogs i investeringsbudgeten. I samband med tilläggsbudget ska nämnden göra en begäran till kommunstyrelsen om att överföra medel för pågående, men ej fullföljda och slutredovisade budgeterade investeringar, till ett nytt verksamhetsår. Kommunfullmäktige tar det slutgiltiga beslutet om medel ska föras över.

Finansiella principer

Kommunallagen föreskriver att kommunen ska formulera både finansiella och strategiska verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning.

Vännäs kommuns finansiella mål redovisas under avsnitt 1.6 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning.

Risicanalys

Omvärldsrisk

Befolkningsutveckling: SCB prognostiserar med en ökning av antalet medborgare i Vännäs. Den prognosen ligger bland annat till grund för SKR:s skatteprognos. Om befolkningen ökar långsammare än prognosen betyder det lägre skatteintäkter i kommunen och därmed en risk för kommunens ekonomi. Vännäs kommun har hanterat den risken genom att i budget räkna ned förväntan på antalet medborgare och budgeterar därmed med en lägre skatt än SKR:s prognos.

Verksamhetsrisk

Liljaskolan: 75 procent av eleverna på Liljaskolan kommer från andra kommuner. Det innebär en betydande affärsrisk för Vännäs kommun om elevantalet i regionen sjunker eller om andra kommuner i större utsträckning skulle anordna liknande utbildningar. Risken hanteras bland annat genom att en utredning påbörjas våren 2020 med fokus både på lämplig driftsform för skolan i framtiden och på de risker som den stora externa exponeringen medför.

Vännäs Fastigheter: Risken för outhyrda lägenheter och lokaler är den största verksamhetsrisken för bolagskoncernen (omsättning cirka 54 mkr). Bolagets strategi för att hantera risken är att vara en professionell hyresvärd som erbjuder konkurrenskraftiga hyresobjekt och genom att noga följa utvecklingen på hyresmarknaden.

Finansiell risk

Ränterisk: Både Vännäs kommun och Vännäs Fastigheter har lån i banker och kreditinstitut på tillsammans cirka 630 mkr. Koncernen har enbart lån till fasta räntor och 101 mkr av lånen förfaller inom ett år. Det är att betrakta som kort risk. Inom två till fem år förfaller 426 mkr och 103 mkr förfaller senare än fem år. Den genomsnittliga räntan i koncernen var 0,67 procent, vilket var en historiskt låg ränta. En ränteökning med 1 procent skulle påverka koncernen med cirka 0,7 mkr i högre räntekostnader 2020. Vid en längre periods räntehöjning med 1 procent skulle koncernens samlade räntekostnader öka med cirka 1 mkr årligen. Förfallodagarna för lån sprids ut över åren, för att minimera risken för onödigt höga räntenivåer.

Risk i finansiella placeringar: Kommunen har medel placerade vars avkastning ska användas för att täcka delar av pensionskostnaderna. Det ekonomiska läget både i omvärlden och Sverige gör att risken i kommunens placerade medel ökar.

Kommunen har diskretionär förvaltning enligt en kapitalplaceringspolicy som ett sätt att hantera risken i de finansiella placeringarna.

Soliditet

Soliditeten är ett mått på kommunens långfristiga finansiella utrymme och visar hur stor del av tillgångarna som är finansierade med eget kapital.

Ett av kommunens finansiella mål är att soliditeten långsiktigt ska öka. Det är svårt att ange ett specifikt mått på hur stor soliditeten bör vara i en kommun, men den genomsnittliga soliditeten i Kommunsverige var 43,9 procent 2018 jämfört med 35,7 procent i Vännäs kommun 2019. Soliditeten inklusive ansvarsförbindelsen för pension var 6,5 procent. Det betyder att soliditeten bör öka betydligt framöver för att kommunen ska kunna möta framtidens behov. Vännäs kommun har tagit beslut om 100 procents egen finansiering av framtida investeringar, vilket kommer att bidra till en utveckling i rätt riktning.

Pensionsförpliktelser

Vännäs kommun har en pensionsförpliktelse till nuvarande och pensionerade anställda. Skulden var på balansdagen 229,1 mkr, vilket innebar en ökning med 1,8 mkr. Skulden redovisas under borgensåtaganden och andra förpliktelser och avser pensionsintjänande före 1998. Pensionssskulden för intjänande efter 1998 uppgick till 65,9 mkr, vilket var 12,1 mkr högre än 2018. Ökningen mellan 2017 och 2018 var 6,4 mkr. En av orsakerna till att ökningen var så mycket större mellan 2018 och 2019 är att lönerna ökade bland annat till följd av lärarlönelyftet. Det ledde till att fler kom över taket som ger rätt till förmånsbestämd pension. Återlånade medel (skillnaden mellan den totala pensionsförpliktelserna och marknadsvärdet på förvaltade medel) uppgick till 222,9 mkr vid årsskiftet.

Värdet av kommunens aktieportfölj för förvaltning av pensionsmedel uppgick till 72,0 mkr. Det innebar en ökning med 9,4 mkr sedan 2018, varav 7,5 mkr var realiserade vinster. Handelsbanken och Swedbank var kommunens diskretionära förvaltare (som har mandat att fatta placeringsbeslut).

Ekonomiska nyckeltal ur Kolada (Kommun- och landstingsdatabasen) kopplade till budgetprocessen

Kommunfullmäktige beslutade i samband med budget 2020–2021 och plan 2022 att budgeten ska utgå ifrån kostnadsutjämningsystemet, eftersom det sätter gränser för en kommuns ekonomi.

Det är främst några ekonomiska nyckeltal i Kolada som är relevanta att följa och analysera. Det är standardkostnad och nettokostnadsavvikelse för de verksamhetsområden där en standardkostnad räknas fram (förskola, fritidshem, grundskola, gymnasium, äldreomsorg, LSS och IFO) och nettokostnad per invånare jämförd med liknande kommuner för övriga verksamheter. Kostnader högre än standardkostnaden indikerar antingen högre ambitioner eller lägre effektivitet jämfört med riket, och lägre kostnader än standardkostnad indikerar lägre ambitionsnivå eller högre effektivitet jämfört med riket.

Den sammanlagda nettokostnadsavvikelsen för Vännäs kommun 2018 var cirka + 15 procent. Det betyder att kommunens huvudverksamheter hade cirka 15 procent högre kostnader än vad som motiveras av kommunens struktur. Det var främst grundskola, äldreomsorg och IFO av huvudverksamheterna som hade höga kostnader.

En jämförelse av nettokostnaden per invånare för övriga verksamheter visar att kommunen satsade mer än jämförbara kommuner på fritidsverksamhet, fritidsanläggningar, kollektivtrafik, bibliotek och affärsverksamhet. Övriga områden hade lägre kostnader jämfört med andra kommuner. Se nyckeltalsbilaga.

Kostnaderna i grundskolan var cirka 19 procent högre än vad kommunens struktur motiverade. Det var främst på området som benämns övriga kostnader som avvikelsen var stor. Där bokförs till exempel elevassistenter, talpedagoger, skolvärdinnor, fritidspersonal, SYV och likande. Trots de höga kostnaderna klarade barn- och utbildningsnämnden att hålla sin budgetram och uppvisade ett överskott om + 7,7 mkr.

Kostnaderna i äldreomsorgen var cirka 20 procent högre än vad strukturen motiverade. En hög andel av invånarna + 65 hade en insats via äldreomsorgen (hemtjänst, korttids- och särskilt boende). Medelvårdtiden på särskilda boenden i Vännäs var också längre än i jämförbara kommuner. Alla dessa faktorer bidrog till de höga kostnaderna. Även kostnaderna inom individ och familj var höga i Vännäs. Det var främst kostnader för placeringar av barn, unga och vuxna som var höga. Vård- och omsorgsförvaltningen överskred sin budgetram med cirka 17,7 mkr, varför åtgärder inleddes för att komma tillrätta med underskotten. Åtgärderna beskrivs närmare i vård- och omsorgsnämndens verksamhetsberättelse.

De avvikelser jämfört med riket som presenteras ovan är de som ligger till grund för beslutet att från budget 2020 anpassa budgetramarna efter standardkostnad + cirka 7 procent. Anpassningen ska enligt budgetbeslut ske under en treårsperiod. Kommunens avsikt är att fortsätta att ha en högre ambitionsnivå jämfört med andra kommuner, men på en något lägre nivå.

Händelser av väsentlig betydelse

- Kommunstyrelsen beslutade att kommunledningskontoret och samhällsbyggnadsförvaltningen ska bli en förvaltning från och med den 1 januari 2020.
- Kommunfullmäktige beslutade att stadenheten ska övergå till ett dotterbolag till Vännäs Fastigheter AB, även det från och med 1 januari 2020.
- Den 1 januari 2019 bildades Region Västerbotten. Det innebar att Västerbottens läns landsting, Regionförbundet Västerbottens län och vissa uppgifter som hanterades av Länsstyrelsen i Västerbotten fördes samman i en ny organisation, Region Västerbotten. Region Västerbotten ansvarar för områden som bidrar till den regionala utvecklingen i hela länet. Hälso- och sjukvård är den största verksamheten, andra områden är kollektivtrafik, infrastruktur, kompetens- och utbildningsfrågor, hållbarhet, digitalisering, samhällsplanering, innovation och näringslivsutveckling, internationella frågor, besöksnäring och kultur.
- Kommunstyrelsen beslutade att satsa 750 tkr på att minska sjukfrånvaron i verksamheterna.
- Kommunfullmäktige beslutade efter en utredning, att förskoleköken ska kvarstå i barn- och utbildningsförvaltningens organisation.
- En e-tjänsteportal lanserades under våren, där en rad e-tjänster samlas i syfte att underlätta för medborgare, näringsidkare, föreningsliv och verksamheter.
- Den nya mandatperioden för de förtroendevalda i nämnder och styrelser inleddes den 1 januari.
- Fullmäktige beslutade att upphäva det tidigare beslutet om ett nytt särskilt boende och istället bygga om befintliga lokaler till ett nytt särskilt boende.
- Val till Europaparlamentet genomfördes den 26 maj. Valdeltagandet var i Vännäs kommun 52 procent, vilket var en liten ökning med 2,2 procentenheter sedan föregående val. Valdeltagandet i hela landet var 55,3 procent. I Vännäs kommun förtidsröstade 44 procent av de röstande.
- Vård- och omsorgsnämnden beslutade att avveckla 11 korttidsplatser.
- Några större investeringar pågår. Det är reparation och nybyggnad i Klockaren (budget 10 mkr) och investering i ishallen och omklädningsrum (budget 7,5 mkr). Båda investeringarna är fleråriga projekt.
- En utredning genomfördes i äldreomsorgen. Den visade att kommunen hade fler boendeplatser (både korttids- och särskilt boende) än jämförbara kommuner. Det beslutade nybygget av SÄBO-platser kan därför skjutas ett antal år på framtiden. Kommunfullmäktige beslutade under hösten att avbryta det pågående projektet. Vännäs Fastigheter var kontrakterat för att bygga. Redan nedlagda kostnader i projektet är cirka 16 mkr exklusive moms. Kommunfullmäktige beslutade att projektet i dess helhet säljs till Vännäs kommun och försäljningen genomförs 2020. Projektet kan antingen säljas till en annan aktör eller nyttjas av kommunen själv, när behov av fler boendeplatser uppstår. Eventuella behov av att skriva ner värdet i projektet prövas årligen.

- Ytterligare en effekt av utredningen var att verksamheten inom äldreomsorgen började struktureras om. Det går i korthet ut på att minska antalet korttidsplatser och påbörja omställningen till mer rehabiliterande insatser, för att på så sätt bidra till att fler kan bo kvar hemma med stöd av hemtjänst.
- År 2018 inledde kommunen ett arbete för att minska andelen personer som uppbär försörjningsstöd. Arbetet mynnade bland annat ut i Jobbsteget, en verksamhet inom vård- och omsorgsförvaltningen. Vidare erhöll kommunen i samarbete med Arbetsförmedlingen resurser i form av ett arbetsmarknadspolitiskt projekt för att få fler personer till studier eller egen försörjning. Insatsen pågår 2020. I slutet av 2019 vände trenden med ökande försörjningsstöd.
- Länets kommuner och Region Västerbotten beslutade att 2020 skatteväxla om kollektivtrafiken. Beslutet innebär att vissa ansvars- och arbetsuppgifter växlas från kommunerna till Region Västerbotten och att skattesatsen justeras upp i regionen och ner i kommunerna, för att vara kostnadsneutral för medborgarna. Den långsiktiga effekten för Vännäs är att kommunens skatteintäkter minskar med cirka 1,2 mkr, men på grund av en förändring av fördelningen av kostnaderna kommunerna emellan, sänks kommunens kostnader inte med lika mycket, varför nettoeffekten innebär en fördyring för Vännäs kommun med cirka 1,0 mkr.
- Vännäs kommun har tre gemensamma nämnder där det finns avtal som säger att eventuella underskott fördelas bland kommunerna. Budgetprocessen för de gemensamma nämnderna sågs över och från 2020 sker processen på ett nytt sätt, som ska leda till större insyn och kontroll över ekonomin.
- Ansökan om att få bilda ett biosfärområde, Vindelälven-Juhtatdahka, godkändes av UNESCO i juni. Vännäs kommun är nu del av ett biosfärsområde.
- Uppdraget *Handlingsplan för ekonomi i balans* slutredovisades. Kommunen fortsatte sitt arbete inom ekonomistyrning genom att ingå i SKR:s projekt *Prislappsmodellen*.

Styrning och uppföljning i den kommunala verksamheten

Allmänt om styrning och ledning i kommunkoncernen

Vännäs kommuns bolag styrs genom ägardirektiv. Den kommunala verksamheten styrs genom att en strategisk plan för ett antal år framåt i tiden fastställs. Med utgångspunkt från den utformas vision, strategiska områden och övergripande mål som alla fastställs av kommunfullmäktige. De övergripande målen bryts därefter ned i de olika nämnderna. Uppföljning sker två gånger per år där bedömning av måluppfyllelse görs enligt fastställda kriterier. Nedan framgår kommunens vision och mål plus utdrag ut bolagens ägardirektiv.

Uppföljning av målen för den kommunala verksamheten framgår av punkt 1.6 och uppföljningen av målen för bolagen framgår ur bolagskoncernens verksamhetsberättelse.

Styrning och ledning kommunal verksamhet

Visionen om Upplevelsenära Vännäs

Visionen Upplevelsenära Vännäs består av Välkomnande Vännäs, Livfulla Vännäs och Nytänkande Vännäs. Visionen fungerar som den långsiktiga målbilden för hela Vännäs kommun och beskriver det önskade läget. Visionen utgör även en utgångspunkt för mål, budget och de övergripande fullmäktigemålen. Från målen ska sedan nämnderna arbeta fram konkreta mål och åtaganden.

Visionen sträcker sig fram till 2030 och definierar vad Upplevelsenära Vännäs innebär.

Utöver visionen finns en målbild som är inriktad på 2022. Målbilden är ett steg på vägen för att nå visionen. Målbilden för 2022 är: *Livet är lätt att leva i Vännäs. Medborgarna är än mer nöjda och stolta över att vara en del av Vännäs. Det är en kommun som människor vill besöka, flytta till och verka i.*

Den strategiska planen för åren 2015–2020 anger den politiska viljan för kommunens långsiktiga utveckling ihop med målbild och vision. Planen innehåller de fyra perspektiven ekonomi, medborgare, samhällsutveckling och medarbetare. Med utgångspunkt från perspektiven har fullmäktige formulerat övergripande mål. Perspektiven och målen beskriver mer ingående vad kommunfullmäktige vill uppnå. De syftar till att tydligare visa hur nämnder och verksamheter ska prioritera. Perspektiven och målen samt bedömningen av måluppfyllelsen 2019 finns under punkt 1.6. Eftersom den strategiska planen inte omfattar en längre planeringsperiod än fram till nästa budget, beslutade kommunstyrelsen att ta fram en ny strategisk plan.

Kommunstyrelsen anser att det är viktigt att arbetet inte bara innebär en revidering och att det är lämpligt att se över de övergripande perspektiven och strukturen för kommunens mål- och resultatstyrningsprocess. Den nya strategiska planen ska tas fram 2020 och beräknas träda i kraft från och med 2022.

Kommunfullmäktige antog i juni 2018 en drift- och investeringsbudget för 2019 och en plan för åren 2020–2021. Nämnderna fick en rambudget för att bryta ned till detaljbudgetar. De övergripande fullmäktigemålen och den strategiska planen ska fungera som styrning för vad nämnder och verksamheter ska prioritera. I samband med att budgeten antogs fick några av nämnderna ett antal uppdrag att genomföra. Även dessa återredovisas i denna årsredovisning.

Styrning och ledning i de kommunala bolagen

Vännäs kommuns aktiebolag styrs genom ägardirektiv. I direktiven framgår de övergripande mål som ska vara styrande för verksamheten.

Rätten till bostad är en grundläggande välfärdsfråga. Vännäs Fastigheter AB är kommunens helägda verktyg för att uppnå detta välfärds mål. Bolaget är också ett verktyg för att skapa verksamhetsanpassade lokaler för både näringslivet och offentlig verksamhet.

Målen för Vännäs Fastigheter:

- Bolaget ska trygga den framtida bostadsförsörjningen, verka för integration samt ökad valfrihet och inflytande i boendet.
- Målet ska vara att på bostadsmarknaden i kommunen erbjuda bostäder med varierande standard men med god kvalitet och servicenivå för livslångt boende till skäliga hyresnivåer.
- Bolaget ska tillhandahålla konkurrenskraftiga verksamhetsanpassade lokaler för det lokala näringslivet som bidrar till utveckling av det befintliga näringslivet samt skapar förutsättningar för nyföretagande.
- Bolaget ska, om så efterfrågas, aktivt delta i utvecklingen och förvaltningen av kommunens verksamhetslokaler.
- Verksamheten ska bedrivas enligt affärsmässiga principer, vilket innebär att bolaget alltid ska utgå från vad som är bäst för bolaget.

- Bolaget ska, vad avser miljö, tillföra Vännäs kommun och regionen positiva miljövärden.
- Bolaget ska vara ett aktivt verktyg i att utveckla kommunen som en attraktiv bostads- och näringslivsort.

Ur direktiven framgår också att bolagen ska arbeta på affärsmässiga grunder. Av de ekonomiska och finansiella målen framgår att soliditeten minst ska uppgå till 15 procent och att bolagen uthålligt ska generera avkastning om minst 5 procent årligen. Bolagets likvida medel ska vara placerade på ett betryggande sätt och ska följa Vännäs kommuns placeringspolicy. Policyn reglerar också när kommunfullmäktiges yttrande krävs samt hur kommunen ska få insyn och hur information till kommunen ska lämnas.

Uppsiktsplikten

Kommunstyrelsen har, med hänvisning till kommunallagen 6 kap, uppsiktsplikt över nämndernas verksamhet. Styrelsen har också rätt att inhämta yttranden och upplysningar från nämnder och anställda, som behövs för att styrelsen ska kunna fullgöra sitt ledningsuppdrag. Uppsiktsplikten gäller även för de helägda kommunala bolagen.

Kommunstyrelsens arbetsutskotts ekonomiuppföljning är en viktig del av uppsiktspliktens genomförande. Arbetet med att utveckla mallen för uppföljning fortsatte och planen för ekonomisk uppföljning reviderades. Till exempel kommer vissa centrala nyckeltal att följas regelbundet under året. Det gäller både volymmått och ekonomiska nyckeltal ur Kolada (kommun- och landstingsdatabasen).

Medarbetarna är kommunens viktigaste resurs och sjukfrånvaro med mera följs upp i både kommunstyrelsens utskott och i kommunstyrelsen. År 2019 togs beslut om att 2020 tillsätta extra resurser ur kommunstyrelsens buffert för att på ett strukturerat sätt arbeta med att förebygga sjukfrånvaro.

Kommunstyrelsen träffar kommunens förvaltningschefer i olika uppföljnings- och utvecklingsfrågor. Vännäs Fastigheter följs regelbundet upp av kommunstyrelsen och även kommunfullmäktige får regelbunden uppföljning.

Planer och policyer med bäring på styrning och ledning

Vid sidan av den strategiska planen har kommunen ett antal policyer och planer som stöd i arbetet med styrning och ledning. Några av de viktigare dokumenten är översiktsplanen, inköps- och upphandlingspolicy, aktiva åtgärder, underhållsplaner och styrdokument för integration.

Vännäs kommun är aktiv i många samarbeten som ett sätt att använda kommunens resurser bättre och främja en god utveckling och tillväxt i kommunen, regionen och länet. I dessa sammanhang finns också en rad dokument som stärker styrningen och ledningen. Några exempel är den regionala utvecklingsstrategin, trafikförsörjningsprogram och verksamhetsplan för Umeåregionen.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Kommunens resultat 2019

Den sammantagna bedömningen var att kommunens resultat nådde en delvis uppfylld resultatnivå, vilket är samma nivå som 2018.

Kommunens sammanlagda resultat inom varje perspektiv är:

- Medborgare
- Samhällsutveckling
- Medarbetare
- Ekonomi

Nämndernas resultat inom respektive perspektiv

Nämnd/styrelse	Medborgare	Samhällsutveckling	Medarbetare	Ekonomi
Barn- och utbildningsnämnden	●	●	●	+
Kommunstyrelsen	●	●	●	◇
Liljaskolans styrelse	+	●	+	◇
Plan- och miljönämnden	+	+	+	▬
Vård- och omsorgsnämnden	+	●	●	▬
Kommunen totalt	●	●	●	▬

Uppföljning av de ekonomiska målen

Koncernen upprättade inte någon gemensam budget 2019, varför uppföljning av de ekonomiska målen för kommunen och bolagen görs separat. Måluppfyllelse av kommunens mål kommer först och därefter bolagens.

Uppföljning av måluppfyllelse inom kommunens fyra perspektiv, ekonomi, medarbetare, samhällsutveckling och medborgare.

Ekonomi

Vännäs kommuns ekonomiska mål

	Kommunfullmäktiges mål
EKONOMI	▬ Nämnderna har en ekonomi i balans.
	+ Årets resultat ska uppgå till 2 procent av skatter och bidrag.
	+ Soliditeten ska långsiktigt förbättras.

Resultatet i kommunen uppgick till +28,2 mkr. Det var 14,5 mkr bättre än budget, som låg på 13,7 mkr.

Kommunen har tre ekonomiska mål som framgår ovan. De följs upp årligen och måluppfyllelsen redovisas för 2019 och några år bakåt i tiden. En sammanvägning av måluppfyllelse inom de olika målen visade en delvis uppfylld resultatnivå på området ekonomi. Målen totalt sett uppfylldes alltså inte helt, det mycket goda resultatet till trots.

Kommunen som helhet uppvisade ett stort överskott jämfört med budget. Överskottet fanns främst på finansen och bestod i huvudsak av jämförelsestörande engångsposter. Nämnderna uppvisade ett stort sammantaget underskott, vilket framgår i driftredovisningen nedan.

Nämnderna har en ekonomi i balans

Målet om att nämnderna har en ekonomi i balans uppnåddes inte 2019. Nämnderna hade ett sammanlagt underskott på 11,7 mkr. Barn- och utbildningsnämnden var den enda nämnd som helt och hållet uppvisade en budget i balans. Övriga nämnder uppvisade större eller mindre underskott. De olika nämndernas resultat redovisas var för sig nedan.

Vännäs kommun Utfall 2019-12				
December 2019 mkr	Budget 2019	Utfall jämfört med budget november 2019	Utfall 2019	Avvikelse 2019
Kommunstyrelsen	- 79,3	1,7	- 79,6	- 0,3
varav kommunledningskontoret	- 59,7	2,6	- 58,1	1,6
varav resultatenhet Vännäs Net	0,2	1,0	0,7	0,5
varav samhällsbyggnadsförvaltningen exklusive resultatenheter	- 19,8	- 1,8	- 22,2	- 2,4
varav resultatenheter va och renhållning	0,0	0,0	0,0	0,0
Plan- och miljönämnden	- 8,9	- 1,0	- 9,8	- 0,9
Vård- och omsorgsnämnden, inklusive AKKA	- 208,8	- 18,8	- 226,5	- 17,7
Liljaskolans styrelse	1,6	1,2	1,1	- 0,5
Barn- och utbildningsnämnden	- 275,9	6,8	- 268,2	7,7
Finansen	585,0	32,5	611,2	26,2
Summa	13,7	22,4	28,2	14,5

Kommunstyrelsen: Kommunstyrelsens två nämnder uppvisade totalt underskott med 0,3 mkr, varav kommunstyrelsen hade + 2,1 mkr och samhällsbyggnadsförvaltningen - 2,4 mkr. Överskottet för kommunstyrelsen berodde främst på lägre kostnader för flyktingverksamheten och lägre personalkostnader på grund av vakanser. Även Vännäs Net uppvisade ett bättre resultat än förväntat. Samhällsbyggnadsförvaltningens underskott berodde främst på högre kostnader än budgeterat för snöröjning och halkbekämpning.

Plan- och miljönämnden: Plan- och miljönämnden uppvisade ett underskott på 0,9 mkr. Det var räddningstjänsten som stod för hela underskottet och det var främst personalkostnaderna som överskred budget. Det berodde bland annat på många nyrekryteringar som medförde ett stort utbildningsbehov.

Vård- och omsorgsnämnden: Vård- och omsorgsnämnden uppvisade ett mycket stort underskott, - 17,6 mkr. Det fanns ett sparkrav på 8,8 mkr som nämnden inte hade tagit beslut om att verkställa, och som i och med det medförde ett lika stort underskott inom den förvaltningsgemensamma verksamheten.

LSS genererade ett underskott på 2,4 mkr. Området hade 2018 en nettokostnadsavvikelse på -3,1 procent. Det betyder att området då hade 3,1 procent lägre kostnader än förväntat om man ser till kommunens struktur, varför avvikelsen jämfört med budget inte nödvändigtvis betyder att kostnaderna jämfört med andra kommuner är höga. Motsvarande statistik för 2019 kommer 2020 och analyseras då.

IFO genererade ett underskott jämfört med budget på 7,7 mkr. Ett utvecklingsarbete förväntades leda till lägre kostnader, men effekten visade sig först i november, varför det stora upparbetade underskottet inte kunde vändas under året. Ett arbete för att förbättra prognoserna ska starta och förhoppningen är att resultaten av utvecklingsarbetet ska hålla i sig 2020.

Äldreomsorgen genererade ett överskott på 1,0 mkr. År 2018 hade äldreomsorgen en nettokostnadsavvikelse på +19,6 procent. Det innebär att verksamheten det året hade betydligt högre kostnader än vad som motiverades av kommunens struktur. Motsvarande tal för 2019 kommer 2020.

Liljaskolan: Liljaskolan redovisade ett resultat på 1,1 mkr, vilket var 0,5 mkr mindre än resultatkravet och budgeten på 1,6 mkr.

Underskottet berodde främst på lägre intäkter än budgeterat och färre elever i snitt på läsårets sista termin än prognostiserat.

Barn- och utbildningsnämnden: Barn- och utbildningsnämndens sammanlagda resultat var +7,7 mkr. Överskottet berodde till största delen på poster av tillfällig karaktär, såsom statsbidrag och lägre personalkostnader på grund av vakanser, sjukdom och tjänstledigheter. Beslutade besparingar inför budget 2020 som delvis genomfördes organisatoriskt hösten 2019 bidrog också till överskottet.

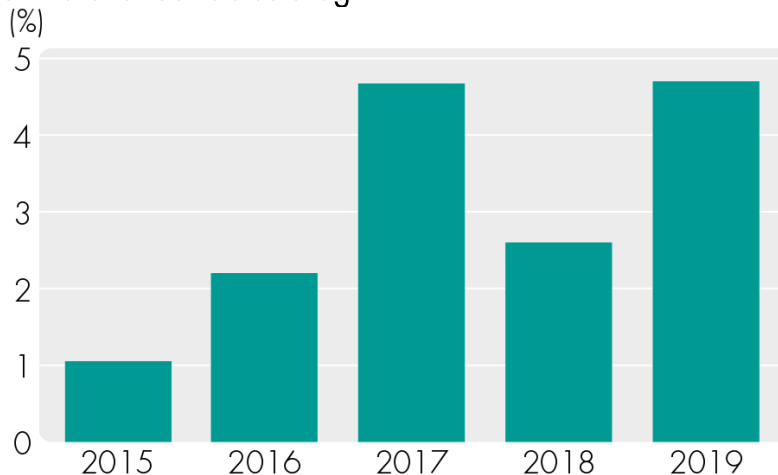
Barn- och utbildningsnämnden klarade att hålla sin budgetram, men flera av nämndens verksamhetsområden hade betydligt högre nettokostnader 2018 jämfört med vad som motiveras av kommunens struktur. Fritidshem + 10,5 procent, förskola -3,8 procent och grundskolan + 18,8 procent. Statistiken för 2019 kommer 2020.

Finansen: Årets överskott på finansen uppgick till hela 26,2 mkr. Det är viktigt att konstatera att merparten av överskottet representerade tillfälliga jämförelsestörande poster. Cirka 2 mkr berodde på att kommunen tidigare fått externa medel för olika projekt som avslutats och där ej nyttjade medel gav överskott. Ej budgeterad försäljning av exploateringsfastigheter genererade överskott med 1,2 mkr, 1 mkr berodde på något lägre kostnader för pensioner och löneökning jämfört med budget, 2 mkr berodde på en buffert som inte utnyttjades. Åren 2017 och 2018 bokades något för höga pensionskostnader upp. Det justerades 2019 och gav ett överskott med 7,2 mkr. Efter skatteavräkning för 2018 blev skatteintäkterna cirka 4,8 mkr högre än budgeterat. En förändring 2019 i hur finansiella tillgångar ska redovisas resulterade också i ett överskott på 7,5 mkr. Merparten av dessa poster var tillfälliga och effekten av de förändrade redovisningsreglerna för finansiella tillgångar kan också generera underskott nästkommande år, beroende på hur de finansiella marknaderna utvecklar sig.

Årets resultat ska uppgå till 2 procent av skatter och bidrag

Målet om att årets resultat ska uppgå till 2 procent av skatter och bidrag uppfylldes helt. Resultat uppgick till 4,7 procent av skatter och bidrag. Målet uppnåddes enbart på grund av det stora överskottet för finansen. Målet har uppnåtts fyra av de fem senaste åren. Båda åren med hög måluppfyllelse stod finansen för merparten av överskottet. Det är ett observandum inför åren framöver, då det är centralt att nämnderna arbetar med en budget i balans.

Resultat i förhållande till skatter och statsbidrag

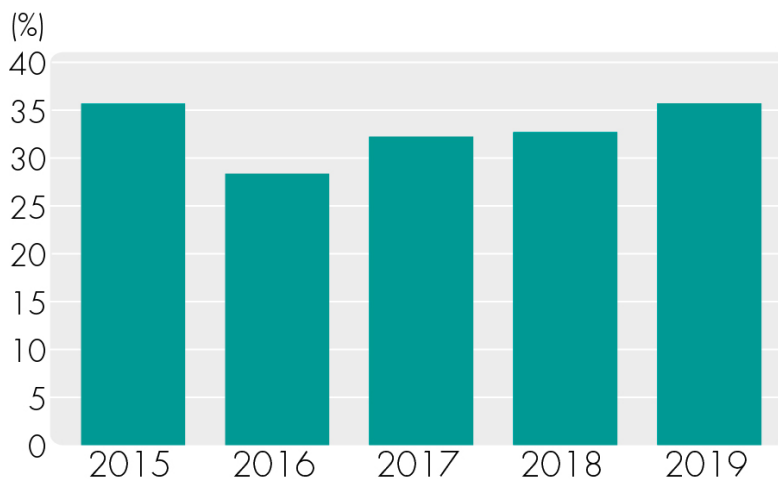

Soliditeten ska långsiktigt förbättras

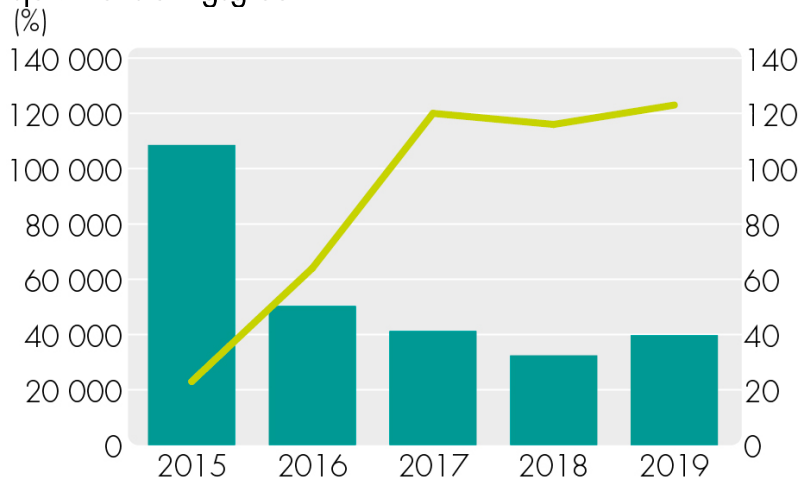
Målet om att soliditeten långsiktigt ska förbättras uppfylldes. Soliditeten beräknas genom att man ställer kommunens egna kapital i relation till balansomslutningen. Nyckeltalet visar därmed hur stor del av kommunens tillgångar som är finansierade med eget kapital. Diagrammet ovan visar att soliditeten exklusive ansvarsförbindelsen för pensioner uppgick till 35,7 procent, vilket var 3,0 procentenheter högre än 2018. Om ansvarsförbindelsen för pensioner räknas med uppgick soliditeten per 31 december 2019 till 6,5 procent, 3,2 procentenheter bättre än 2018.

Orsaken till den förbättrade soliditeten var både det goda resultatet för året och att självfinansieringsgraden av kommunens investeringar låg på en hög nivå. Självfinansieringsgraden beräknas genom att man ställer årets resultat plus avskrivningar i relation till årets investeringsvolym. Diagrammet nedan visar utvecklingen av kommunens årliga investeringsvolym i förhållande till självfinansieringsgraden respektive år.

Soliditet

Årets investeringar - självfinansieringsgrad

Bolagskoncernens måluppföljning

Bolagskoncernen består av Vännäs Fastigheter AB med två helägda dotterbolag (Älvdala Fastigheter AB och Fastighetstjänster i Vännäs AB). Dotterbolagen hade en mycket blygsam omsättning, varför uppföljning av målen här begränsas till Vännäs Fastigheter.

Bolaget omsatte drygt 53,7 mkr med ett resultat före skatt om cirka 7,9 mkr. Balansomslutningen ökade med cirka 48 mkr till cirka 493 mkr och de räntebärande lånen uppgick till 362 mkr.

Resultaträkning (mkr)	Vännäs Fastigheter AB		
	Utfall 2019-12	Utfall 2018-12	Budget 2019
Verksamhetens intäkter	53,7	51,6	50,6
Verksamhetens kostnader	- 35,0	- 33,2	- 32,8
Avskrivningar	- 8,0	- 7,3	- 8,0
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER	10,8	11,0	9,8
Finansiella intäkter	0,3	0,3	0,4
Finansiella kostnader	- 3,2	- 3,9	- 3,4
Bokslutsdispositioner	- 1,1	- 1,0	
Skatt	- 0,7	- 0,6	
RESULTAT FÖRE EXTRAORDINÄRA POSTER	6,2	5,8	6,8
Extraordinära poster			
Skatt			
ÅRETS RESULTAT	6,2	5,8	6,8

Soliditeten uppgick till 23,9 procent och årets avkastning till 6,6 procent. Det betyder att de finansiella målen för bolaget uppnåddes.

Medarbetare

	Kommunfullmäktiges mål	Nämndens mål	Resultatindikator
MEDARBETARE	 Medarbetarna trivs.	 Medarbetarna trivs.	 Medarbetarindex i medarbetarenkäten 2018.
	 Vännäs kommun har bra ledare med ett gott ledarskap.	 Vännäs kommun har bra ledare med ett gott ledarskap.	 Ledarskapsindex i medarbetarenkäten 2018.
	 Vännäs kommun har jämställda arbetsvillkor.	 Vännäs kommun har jämställda arbetsvillkor.	 Löneskillnader mellan kvinnor och män. Procentandel anställda kvinnor respektive män.
	 65 procent av kommunens tillsvidareanställda kvinnor ska ha en heltidsanställning.	 65 procent av kommunens tillsvidareanställda kvinnor ska ha en heltidsanställning.	 Andel kvinnor med en heltidsanställning.
	 Sjukfrånvaron är högst 5 procent.	 Sjukfrånvaron är högst 5 procent.	 Sjukfrånvarostatistik.

I perspektivet medarbetare uppnåddes målet medarbetarna trivs. Målen bra ledare med ett gott ledarskap, jämställda arbetsvillkor och kvinnor med heltidsanställning uppnåddes delvis. Målet om sjukfrånvaro uppfylldes inte.

Medarbetare

Medarbetarenkäten genomfördes 2018 och visade att det goda resultatet 2016 stod sig. Svarefrekvensen minskade dock något (81,6 procent) i jämförelse med 2016 (86,3 procent).

Medarbetare trivs

Många medarbetare (81 procent) trivs och känner trygghet och tillit i sin arbetsgemenskap. Medarbetarna uppgav att de känner stort engagemang (88 procent), att arbetet känns betydelsefullt och att det finns möjlighet att påverka beslut och hur arbetsuppgifter ska utföras. Många uppgav också att de känner sig nöjda med vad de utträttar i sitt arbete (81 procent).

Enkäten visade vissa förbättringsområden, till exempel kunskap hos varje medarbetare om vilka arbetsinsatser som påverkar den egna lönen. Det fanns medarbetare som uppgav att de det senaste året blivit utsatta för kränkande särbehandling av chef, arbetskamrater (5,6 procent) eller brukare (17,6 procent). Hälften av dem uppgav att de fått det stöd de behövt av sin arbetsgivare, men det är fortfarande mycket viktigt att synliggöra och stoppa beteenden som skadar medarbetarna.

Kampanjen *Tillbud och arbetsskador* genomfördes. Ett samlat informationsmaterial gick ut till arbetsplatserna och cheferna informerade vid arbetsplatsträffarna om vikten av att anmäla tillbud och arbetsskador i kommunens system.

Kampanjen *Nolltolerans mot kränkande särbehandling och trakasserier* pågick 2019 och fortsätter hela 2020. Information och flyers gick ut till arbetsplatserna. En resurs från personalavdelningen fanns tillgänglig för utbildning och stöd. Ett kortare seminarium och dialog i flera arbetsgrupper genomfördes. Målet är 80 procent av alla medarbetare ska ha genomgått seminariet 2020.

Bra ledare och ett gott ledarskap

Medarbetarna uppgav att de har en chef som håller vad den lovar och följer upp överenskommelser (67,2 procent). Ungefär lika många tyckte att chefen visar omtanke och bryr sig om sina medarbetare (65,6 procent). Nästan lika många tyckte att chefen får medarbetarna att arbeta mot gemensamma mål och visioner (64 procent) och att chefen inspirerar medarbetarna att göra ett bra arbete (61,9 procent). Att chefen ger beröm och uppskattning för ett bra arbete uppgav mer än hälften av medarbetarna (53,6 procent).

Ett ledarprogram för nya chefer startades tillsammans med ett antal kommuner i Umeåregionen. Syftet är att höja grundkompetensen hos nya chefer i kommunen. Utbildningen sker gemensamt med övriga kommuner vid ett antal kurstillfällen och enskilt i respektive kommun vid ett antal tillfällen. Utbildningen löper vidare 2020.

Ett antal ledardagar och seminarier genomfördes med olika teman: lönebildning, kränkande särbehandling, samverkansavtal, coachutbildning och alkohol och droger.

En utbildning i rehabiliteringsverktyget ADA-chef genomfördes med ett antal chefer och medarbetare från personalavdelningen. Det är ett stödmaterial för återgång i arbete vid sjukdom. Ett antal insatser, bland annat kartläggning av sjukskrivna, stödinsatser för korttidssjukskrivna och stöd vid svårare personalärenden genomfördes i verksamheterna.

Jämställda arbetsplatser

Kommunen hade 2019 totalt 1 151 medarbetare, en ökning med 5 i jämförelse med 2018. Andelen heltidsanställda ökade något (1,0 procentenhet) till 65,4 procent. Målet om att 65 procent av kommunens tillsvidareanställda kvinnor ska ha en heltidsanställning uppnåddes inte fullt ut totalt i kommunen, men ett antal förvaltningar nådde målet. Lägst andel heltidsanställda fanns i vård- och omsorgsförvaltningen med 43,1 procent.

Antal medarbetare

Förvaltningar	Antal anställda	Antal årsarbeten
Kommunledningskontoret	70	69
Samhällsbyggnadsförvaltningen	113	108
Liljaskolan	141	124
Barn- och utbildningsförvaltningen	371	328
Vård- och omsorgsförvaltningen	456	383
Totalt	1 151	1 012

Andel heltidsanställda kvinnor och män, procent

%	Kvinnor 2019	Kvinnor förändring sedan 2018	Män 2019	Män förändring sedan 2018	Totalt 2019	Totalt förändring sedan 2018
KLK	79,2	- 1,8	100	0,0	85,7	- 2,5
SBF	58,6	7,9	88,4	- 1,9	69,9	5,0
Lilja	85,7	- 0,9	87,2	- 1,0	86,5	- 0,8
BoU	79,8	1,2	78,1	- 6,2	79,5	- 0,3
VoF	43,1	0,2	57,5	3,5	45,8	0,8
Totalt	62,7	1,9	77,6	- 0,9	66,5	1,0

Löneskillnaden mellan män och kvinnor minskade något. Kvinnor tjänade 96,4 procent av männens medellön. Löneskillnaderna var störst i åldersgrupperna 50 år och äldre. Vid Liljaskolan, kommunledningskontoret och vård- och omsorgsförvaltningen hade kvinnor högre medellön än män. Målet uppfylldes delvis. Kommunen genomför lönekartläggning årligen för att bevaka löneskillnader på grund av kön. En handlingsplan är framtagen för arbetet med att komma till rätta med löneskillnaderna mellan män och kvinnor.

Ett nytt samverkansavtal med samtliga fackförbund utarbetades och antogs. Avtalet har ett tydligare fokus på arbetsmiljöfrågor än tidigare. En utbildning genomfördes bland chefer och fackförbund för att införa det nya samverkansavtalet.

Sjukfrånvaro

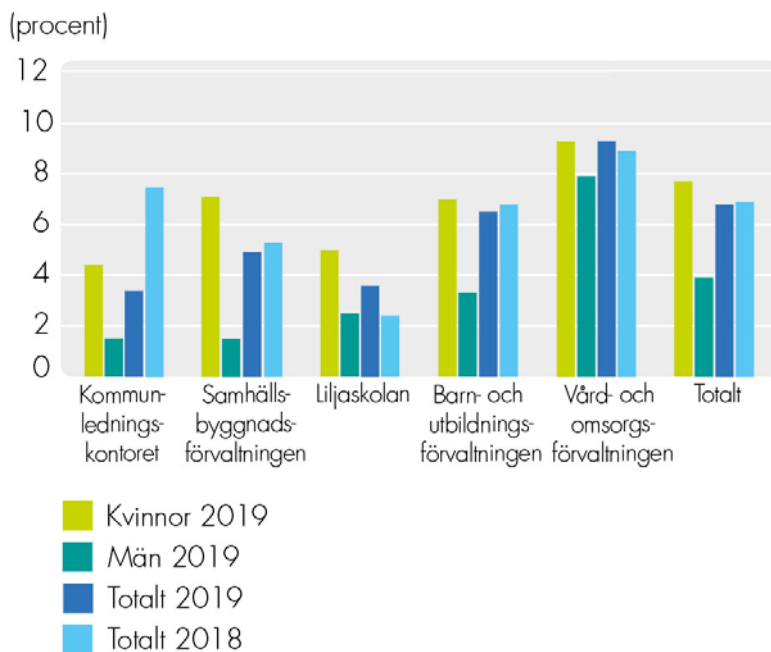
Den totala sjukfrånvaron uppgick till 6,8 procent, en minskning med 0,1 procentenheter. Tre förvaltningar minskade sin sjukfrånvaro och två ökade sin. Störst minskning stod kommunledningskontoret för med 4,1 procentenheter och störst ökning stod Liljaskolan för med 1,2 procentenheter.

Kvinnors sjukfrånvaro var högre än mäns, 7,7 respektive 3,9 procent att jämföra med 7,9 och 4,3 procent 2018. Värt att notera är att mäns sjukfrånvaro minskade med 0,4 procentenheter, medan kvinnors minskade med 0,2 procentenheter. Långtidsfrånvaron minskade med 1,3 procentenheter och var 54,7 procent. Längst sammanlagd sjukfrånvarotid hade medarbetare 50 år eller äldre med 7,6 procent. Det innebar en förändring, eftersom gruppen 29 år och yngre legat högst i två år. Långtidssjukfrånvaron mer än 60 dagar i procent per förvaltning och ålder var högst vid Liljaskolan och lägst vid kommunledningskontoret. Sjukfrånvaron i procent per förvaltning och ålder (29 år och yngre), (30–49 år) och (50 år och äldre) var högst för alla åldersgrupper i vård- och omsorgsförvaltningen.

Insatser genomfördes för medarbetare som riskerade ohälsa eller redan var sjukskrivna. Till största delen köptes förebyggande och främjande och till en mindre del efterhjälpande insatser av företagshälsovården. Chefer tillsammans med en rehabkonsulent följde i ett tidigt skede upp medarbetare med 6 sjukfrånvarotillfällen under 12 månader. Arbetet torde ge långsiktigt goda effekter på sjuktalet och minska risken för att medarbetare blir sjukskrivna längre tid.

Orsaken till sjuktalet domineras som tidigare av fysisk sjukdom följt av luftvägsinfektioner och psykisk ohälsa.

Sjukfrånvaro 2019

Framtidsbedömning

Arbetskraftsbehovet kommer generellt att vara stort i Sverige framöver. Drygt 500 000 medarbetare ska ersättas och nya rekryteras på grund av pensionsavgångar i kommunsektorn. Pensionärsgruppen ökar, medan färre ungdomar går ut gymnasiet och kommer in på arbetsmarknaden. Den sammantagna bilden är komplex. Vännäs kommun har en hög ungdomsarbetslöshet och flera saknar gymnasiekompetens.

Pensionsavgångarna har varit måttliga fram till 2019. Från 2020 syns en ökning. De grupper som berörs mest är undersköterskor, boendehandledare, lärare, förskollärare och ledare. Konkurrensen om arbetskraft gör det svårt att rekrytera vissa yrkesgrupper. Det gäller bland annat undersköterskor, lärare, förskollärare, sjuksköterskor, socionomer och chefer med erfarenhet. Konkurrensen om dessa yrkesgrupper är stor i regionen och ökar. Det innebär att kommunen i större utsträckning behöver arbeta med sitt arbetsgivarvarumärke, oftare internrekrytera chefer, ge bättre förutsättningar för chefer att utöva sitt ledarskap, utveckla och förbättra arbetsmiljön samt erbjuda marknadsmässiga löner. Att arbeta för att fler medarbetare ska arbeta heltid är också viktigt för kommunens arbetskraftsförsörjning och även i ett jämställdhetsperspektiv. Vännäs kommun har en plan för att öka andelen heltidsanställda, främst inom Kommunals yrkesgrupper.

Medborgare

Vännäs kommuns resultat i perspektivet medborgare bedömdes sammantaget vara delvis uppfyllt.

	Kommunfullmäktiges mål	Nämndutfall
MEDBORGARE	 Medborgarna trivs i Vännäs kommun.	 Barn- och utbildningsnämnden Kommunstyrelsen Liljaskolans styrelse Plan- och miljönämnden Vård- och omsorgsnämnden
	 Medborgarna är delaktiga i kommunens utveckling, ges ett bra bemötande, en bra service och tillgängligheten till Vännäs kommuns verksamheter är god.	 Barn- och utbildningsnämnden Kommunstyrelsen Liljaskolans styrelse Plan- och miljönämnden Vård- och omsorgsnämnden
	 Medborgarna erbjuds en effektiv och tillgänglig välfärd genom digitala tjänster och information.	 Barn- och utbildningsnämnden Kommunstyrelsen Liljaskolans styrelse Plan- och miljönämnden Vård- och omsorgsnämnden

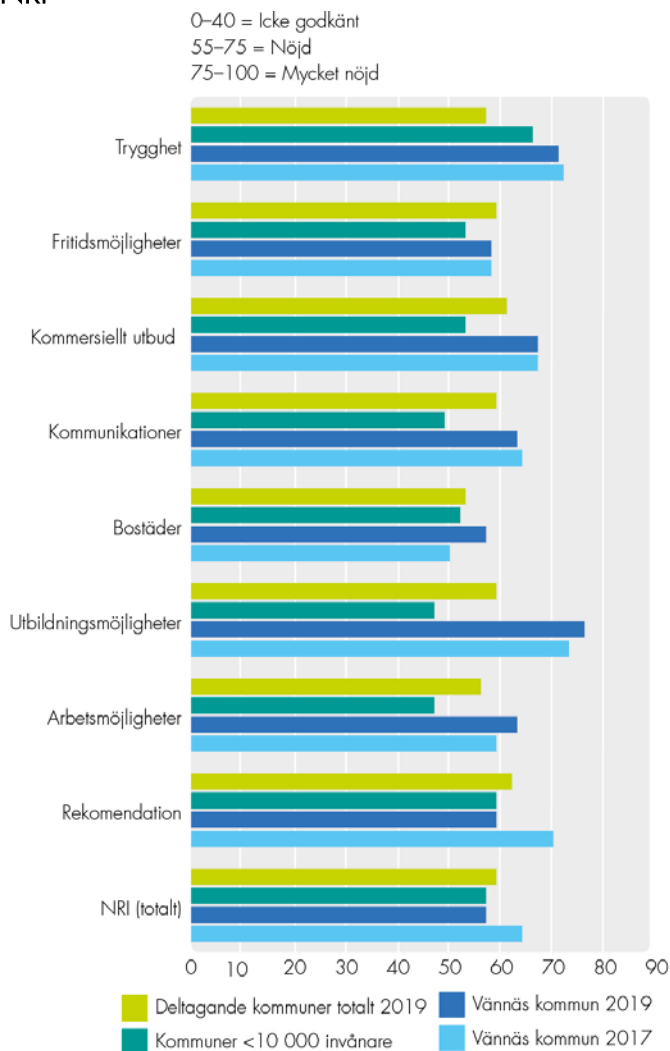
Uppföljning av resultatet

Kommunfullmäktige har antagit tre mål i perspektivet medborgare, där två av målen nådde delvis uppfyllt resultatnivå och ett mål uppfyllt resultatnivå.

Medborgarna trivs i Vännäs kommun

Medborgarenkäten genomfördes 2019 och visade att medborgarna fortsätter att anse att kommunen är en bra plats. Det sammanfattande betygsindexet Nöjd regionindex (NRI) visar hur medborgarna bedömde Vännäs kommun som en plats att bo och leva på. NRI för Vännäs var 64, vilket bedöms visa att medborgarna är nöjda. Under 40 är ett icke godkänt resultat och över 75 betyder mycket nöjda. Kommunens resultat är på samma nivå som 2017, då undersökningen senast genomfördes. De områden som medborgarna betygsatte högst var trygghet 71 och utbildningsmöjligheter 76, medan bostäder fick lägst betygsindex, 57. Det är svårt att veta varför ett område får högt eller lägre index utan att göra en fördjupad analys. Bostadspriserna i kommunen har ökat och det har varit få lediga hus till salu, även om det har byggts nya områden. År 2019 färdigställde exempelvis Vännäs Fastigheter nya kooperativa hyresrätter på Älvdala och kommunen planerar för nya bostadsområden.

Nöjd region index, NRI

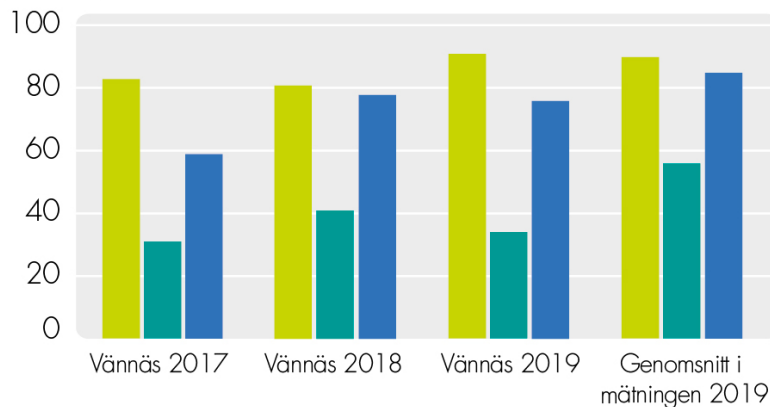
Medborgarna är delaktiga i kommunens utveckling, ges ett bra bemötande, en bra service och tillgängligheten till Vännäs kommuns verksamheter är god

Flera medborgardialoger genomfördes bland annat om ett grönt stråk (centrumutveckling) och landsbygdsutveckling med anknytning till Umeåregionens arbete med att ta fram en gemensam landsbygdsstrategi. Dialogerna genomförs med utgångspunkt i den handbok för medborgardialog som tagits fram.

Kommunen deltar i en årlig mätning av bemötande och tillgänglighet via telefon och e-post. Mätningen visar hur väl kundmötena per telefon och e-post lever upp till organisationens krav och de kontaktandes behov av service och möjligheten att få uträtta sina ärenden. Kommunikationens betydelse som framgångsfaktor ökar hela tiden. Att erbjuda omvärlden goda möjligheter att kontakta sin organisation och att ha smidiga interna kommunikationsflöden är mycket viktiga förutsättningar för att kunna öka tillgängligheten, servicegraden och effektiviteten i det dagliga arbetet. Kontakter per telefon och e-post påverkar alltså i allra högsta grad organisationens varumärke, ekonomi och effektivitet, men också legitimiteten. Resultatet visar att kommunen hade betydligt lägre tillgänglighet och svarsfrekvens via e-post och telefon än andra kommuner som deltog. Lägst resultatet hade några verksamheter inom vård- och omsorgsnämndens ansvarsområde, även om resultatet kan variera från år till år. Däremot var bemötandet gott, 90 procent av maximalt och i nivå med övriga deltagande kommuner, 90 procent. Generellt hade kommuner med kundtjänst något bättre resultat.

Bemötande och tillgänglighet

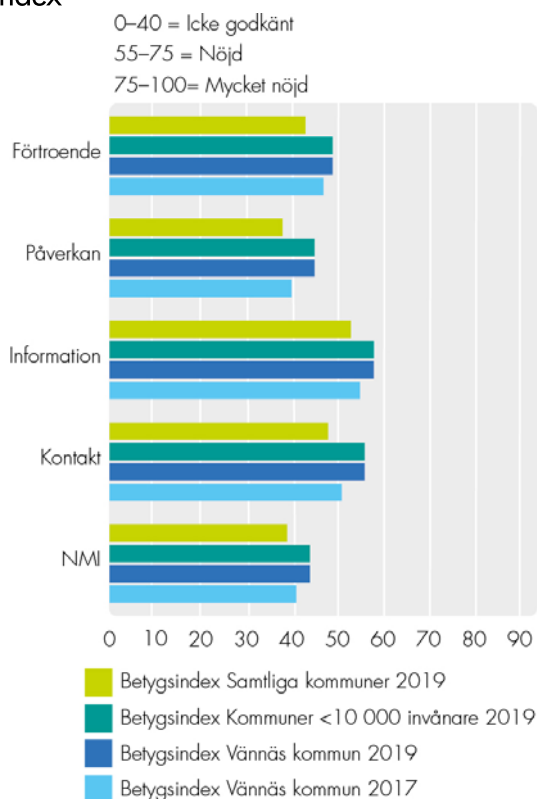
(procent)

- Gott bemötande vid kontakt med Vännäs kommun, andel av maxpoäng (%)
- Andel som tar kontakt med kommunen via telefon som får ett direkt svar på en enkel fråga, andel av maxpoäng (%)
- Andel som får svar på e-post inom en dag, (%)

Medborgarenkäten mäter också inflytande i ett nöjd informationsindex, NII. Resultatet visade att medborgarna upplevde bättre påverkansmöjligheter, förtroende och information 2019 än 2017. Resultatet låg i nivå med vad medborgare i kommuner med en befolkning upp till 10 000 invånare tyckte. NII för Vännäs kommun var 44. Under 40 anses som icke godkänt. Detta index är det som generellt får lägst betyg av de tre index som ingår i undersökningen, nöjd regionindex, nöjd medborgarindex och nöjd inflytandeindex.

Nöjd-informations-index

Medborgarna erbjuds en effektiv och tillgänglig välfärd genom digitala tjänster och information

Digitaliseringsarbetet har intensifierats efter det att kommunen antog en digital agenda 2018. Vård- och omsorgsnämnden antog en egen handlingsplan för sitt digitaliseringsarbete och kommunledningskontoret bildade ett digitalt team för att stötta digitaliseringsarbetet på en kommunövergripande nivå. Teamets uppdrag är att arbeta för att värdeskapande uppgifter ska få mer plats i den kommunala verksamheten, stödja verksamheterna i utvecklingen och stötta verksamheterna i att digitalisera sina processer. Digitaliseringsteamets insatser sträcker sig från kartläggning av en verksamhets arbetsprocesser till att hitta förbättringsmöjligheter och vara ett stöd i den fortsatta verksamhetsutvecklingen.

Det första halvåret arbetade de flesta förvaltningarna intensivt med att bygga eller anpassa sig till befintliga regionala eller nationella e-tjänster, eftersom kommunen lanserade en ny e-tjänsteportal. Ett femtiotal e-tjänster erbjuds nu via portalen. De är anpassade efter medborgares, föreningslivs och företags behov. Under andra halvåret gick kommunen med i det länsövergripande projektet *DIGAD*, som ska stärka den digitala kompetensen hos administratörer, handläggare och första linjens chefer.

Genom det ökade digitaliseringsarbetet sätts också fokus på ett informationssäkerhetsperspektiv. Arbetet med att ta fram en informationssäkerhetspolicy inleddes och samtliga medarbetare erbjöds en e-utbildning på området.

Samhällsutveckling

Vännäs kommuns resultat inom perspektivet samhällsutveckling bedömdes sammantaget vara delvis uppfyllt.

	Kommunfullmäktiges mål	Nämndutfall
SAMHÄLLSUTVECKLING	 Det ska finnas goda förutsättningar för att leva, bo och verka i Vännäs kommun.	 Barn- och utbildningsnämnden Kommunstyrelsen Liljaskolans styrelse Plan- och miljönämnden Vård- och omsorgsnämnden
	 Vännäs kommuns verksamheter är av god kvalitet.	 Barn- och utbildningsnämnden Kommunstyrelsen Liljaskolans styrelse Plan- och miljönämnden Vård- och omsorgsnämnden
	 Vännäs kommun har ett väl utvecklat näringsliv och företagande.	 Barn- och utbildningsnämnden Kommunstyrelsen Liljaskolans styrelse Plan- och miljönämnden Vård- och omsorgsnämnden

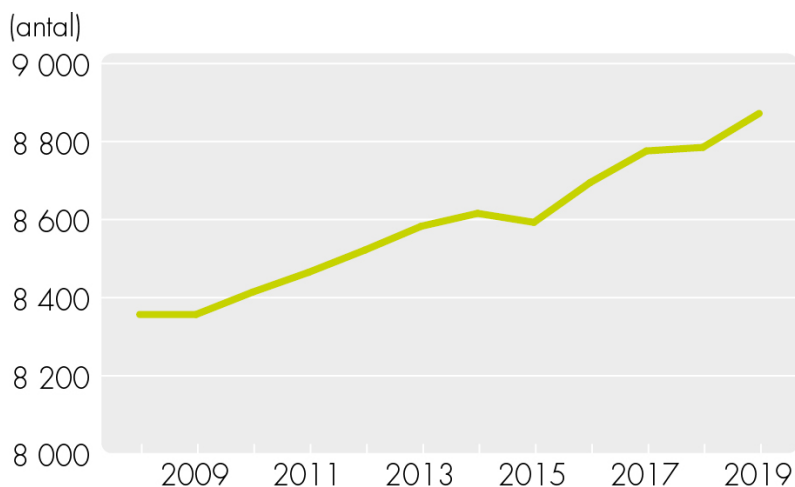
Uppföljning av resultatet

Kommunfullmäktige har antagit tre mål i perspektivet samhällsutveckling, där två av målen nådde delvis uppfylld resultatnivå och ett mål uppfylld resultatnivå.

Det ska finnas goda förutsättningar för att leva, bo och verka i Vännäs kommun.

Vännäs befolkning fortsätter att öka. Den 31 december 2019 bodde 8 872 personer i kommunen, vilket var en ökning med 87 personer sedan 2018. Procentuellt innebar det en befolkningsökning på 0,99 procentenheter, vilket är ett bra resultat. Vännäs är en av fem kommuner i länet som ökade sin befolkning 2019. Kommunen har inrikes flyttningsöverskott, födelseöverskott och invandringsöverskott. Kommuner nära Umeå kommun och kusten fortsätter att öka, medan flera kommuner i inlandet minskar. Medelåldern i Vännäs kommun var 41,5 år, jämfört med 41,7 år i länet.

Folkmängd

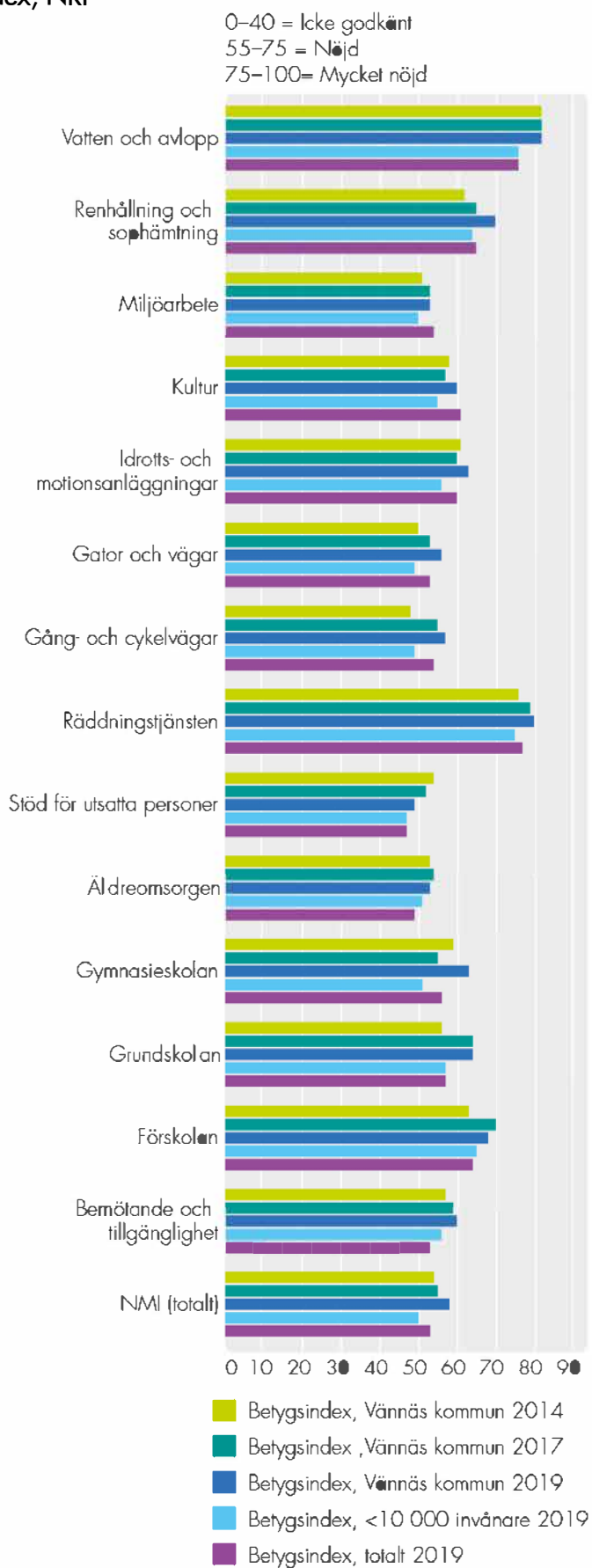
Samarbetet inom Umeåregionen fortsätter att utvecklas, vilket stärker förutsättningarna för att både de enskilda kommunerna och hela Umeåregionen ska fortsätta att vara attraktiva för medborgare och företag. Ett nytt avtal för samarbetet inom turism antogs, liksom ett nytt avtal för en gemensam växelfunktion. Arbetet med att ta fram en gemensam landsbygdsstrategi har påbörjats, men är ännu inte klart. Regionens näringslivsutvecklare tog fram strategier för hur regionen kan stärka sitt arbete med att attrahera nya företag och etablerare. Även ett samarbete inom GIS inleddes, liksom det omfattande arbetet med en renhållningsplan och utsortering av matavfall.

Vännäs kommun är en pendlingskommun, där pendlingen både ut från kommunen och till kommunen är stor. Länstrafiken i Västerbotten meddelade i januari att Transdev vunnit upphandlingen av regiontrafik i Umeå. Avtalet startar i januari 2020 och sträcker sig över tio år. Kontraktet omfattar 5 busslinjer som trafikerar runtom Umeå, i Bjurholm, Nordmaling, Vännäs och Vindeln. Varje år körs 1,5 miljoner kilometer i kontraktet. Vännäs kommun upphandlade den inomkommunala trafiken. Avtalet startar i januari 2021 och tilldelades en lokal aktör.

Vännäs kommuns verksamheter är av god kvalitet

Resultatet i medborgarenkäten visade att nöjd medborgarindex, NMI, fortsätter att vara högt. Medborgarindex visar hur medborgarna ser på kommunens verksamheter. Vännäs har ett NMI som är högre i jämförelse med både genomsnittet i mätningen och kommuner med en befolkning under 10 000 invånare. NMI för Vännäs kommun blev 82, vilket anses betyda att medborgarna är mycket nöjda. Kvinnor var generellt sett nöjdare än män, medan ålder inte var lika avgörande. Ingen av de mätta verksamheterna får icke godkänt betyg från medborgarna, det vill säga under 40.

Nöjd medborgarindex, NRI

Vännäs kommun har ett väl utvecklat näringsliv och företagande

Projektet *Näringsliv i samverkan*, NIS, avslutades under hösten. Projektet hade fokus på kunskapshöjande insatser inom marknadsföring för handeln. Insatsen skulle stärka service och handel, bygga upp kunskap och möjligheter att växa samt nå nya marknader. Under försommaren fick Vännäs kommun besked om att ett nytt EU-projekt beviljats som ska fortgå till oktober 2022. Det ger goda förutsättningar att fortsätta det arbete som inletts.

Ett mycket aktivt arbete skedde för fortsatt centrumutveckling för att göra centrum mer attraktivt. Dialog fördes med privata fastighetsägare och Vännäs Fastigheter för att lyfta en kommande generations- och ägarskiftesutmaning som närmar sig för handlarna i kommersiella lokaler. De beteende- och strukturförändringar som sker inom butik och handel med e-handel och externcentrum ger hård konkurrens till små butiker inom detaljhandeln och kommer att påverka även fastighetsägare.

Ett stort engagemang och intresse runt småskaligt hantverk och mathantverk finns i regionen och i kommunen. Kommunen har goda kontakter med bland andra föreningen Lokalt&Nära och deltar bland annat vid vår- och höstmarknaderna.

Näringslivsklimatet i kommunen fortsätter att vara gott, även om kommunens rankning i Svenskt Näringslivs mätning försämrades. Vännäs kommun finns nu på plats 125, vilket var en försämring med 25 platser i jämförelse med 2018. Det sammanfattande omdömet, 3,73 från företagare där 6,0 är bäst, är dock fortfarande högt. År 2018 var det sammanfattande omdömet 3,9.

Under hösten fick kommunen motta kreditupplysningsbolagets Synas utmärkelse för bästa tillväxt 2019. Bästa Tillväxt mäter tre kriterier hos alla aktiebolag i Sverige och ser hur de förändrats mellan de två senaste boksluten. Utmärkelsen går till den kommun som har störst andel företag som nyanställer, ökar sin omsättning och går med vinst. Synas tillväxtindex premierar en stabil utveckling i näringslivet och lyfter fram kommuner där många företag växer.

Vännäs kommun fortsatte att medfinansiera ett gemensamt projekt med Umeå kommun som har som syfte att främja social innovation.

Kommunen började att regelbundet träffa LRF:s lokalgrupp för dialog runt viktiga frågor och utvecklingsområden. Bland annat diskuterades upphandlingen av livsmedel till kommunens verksamheter. Kommunen och LRF gjorde också ett gemensamt studiebesök på Norrmejerier. Vidare ägde samtal rum runt tillsyn där även länsstyrelsen deltog. Kommunen upplever ett större intresse från medborgare och verksamheter om att stödja lokal livsmedelsproduktion.

Balanskravsresultat

En balanskravsutredning genomfördes och den visar att utrymme finns för att reservera 9,5 mkr i resultatutjämningsreserven för år 2019.

Redovisning av balanskravsresultatet 2019	mkr
Årets resultat enligt resultaträkningen	28,2
Reducering av samtliga realisationsvinster	- 5,1
Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	
Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	
Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	- 7,5
Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	15,5
Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	- 9,5
Användning av medel från resultatutjämningsreserv	
Årets balanskravsresultat	6,0
INGÅENDE BALANS RESULTATUTJÄMNINGSRESERV 2019	24,7
UTGÅENDE BALANS RESULTATUTJÄMNINGSRESERV 2019	34,2
Balanskravsresultat	
IB ackumulerade ej återställda resultat	0,0
Årets balanskravsresultat enligt balanskravsutredningen	0,0
UB ackumulerade negativa resultat att återställa inom tre år	0,0

I redovisningen av balanskravsresultatet justeras resultatet från poster som inte direkt hör samman med den egentliga verksamheten. Balanskravsresultatet är därför ett bättre mått på hur väl kommunen uppnår det ekonomiska resultatet. Om balanskravsresultatet är negativt har kommunen enligt lag tre år på sig att återställa resultatet. Syftet är att nuvarande generationer inte ska låta kommande generationer ta det ekonomiska ansvaret för den nuvarande ekonomin. Från resultatet avräknades reavinster på drygt 5,1 mkr. Reavinsterna uppstod dels i samband med att det kommunala fastighetsbolaget startade 2015, dels på grund av några mindre försäljningar av exploateringsfastigheter. På grund av ändrade redovisningsregler fanns orealiserade vinster i värdepapper på 7,5 mkr. De har också justerats bort från resultatet. Vännäs kommun har sedan 2016 ett positivt balanskravsresultat och har således inte något nuvarande krav på att återställa det. För 2019 reserverade kommunen 9,5 mkr till resultatutjämningsreserven, som är till för att utjämna skillnaderna över en konjunkturcykel.

Väsentliga personalförhållanden

Kommunen

Inom Vännäs kommun var kvinnors sjukfrånvaro högre än mäns, 7,7 respektive 3,9 procent att jämföra med 7,9 och 4,3 procent 2018. Värt att notera är att mäns sjukfrånvaro minskade med 0,4 procentenheter, medan kvinnors minskade med 0,2 procentenheter. Långtidsfrånvaron minskade med 1,3 procentenheter och låg på 54,7 procent. Högst sjukfrånvarotid hade medarbetare 50 år eller mera med 7,6 procent. Det innebar en förändring, eftersom gruppen 29 år och yngre legat högst i två år. Långtidssjukfrånvaron mer än 60 dagar i procent per förvaltning och ålder var högst vid Liljaskolan och lägst vid kommunledningskontoret. Sjukfrånvaron i procent per förvaltning och ålder (29 år och yngre), (30–49 år) och (50 år och äldre) var högst för alla åldersgrupper i vård- och omsorgsförvaltningen.

Övriga upplysningar om väsentliga personalförhållanden finns i förvaltningsberättelsens avsnitt om god ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning i samband med uppföljningen av kommunens övergripande mål på personalområdet.

Vännäs fastigheter

Antalet anställda uppgick till 9 fördelat på 3 kvinnor och 6 män. Den sammanlagda sjukfrånvaron uppgick till drygt 9 procent.

Förväntad utveckling

- Krisberedskap

Sverige är i ett annat läge säkerhetsmässigt, där kommunerna har en tydlig roll i totalförsvaret.

Förberedelsearbetet pågår och en viktig del i det är att göra analyser av hur verksamheterna ska prioritera i händelse av kris och/eller krig. Det innebär bland annat att kommunen behöver investera i skalskydd de närmaste åren och besluta om hur olika medarbetare ska säkerhetsklassas.

- Digitalisering – informationssäkerhet

Digitaliseringsarbetet är en av de viktigaste processerna i samtliga verksamheter. Utöver att det möter företagets och medborgarnas ökade förväntningar på att kunna göra sina tjänster på ett effektivt sätt, är det också en del i att klara kommunens utmaningar runt ekonomi och kompetensförsörjning. Även om det hänt mycket de senaste åren är det viktigt att det avsätts resurser för det fortsatta arbetet.

Informationssäkerhet är en aspekt som kommunen måste arbeta mer aktivt med när mer och mer digitaliseras och ny teknik används samtidigt som hotbilden i omvärlden förändras.

- Ekonomi och kvalitet

Vännäs kommun har i flera år arbetat systematiskt med att hitta nya arbetssätt för att garantera en bra och transparent ekonomistyrning och ge bra underlag för förtroendevalda att göra prioriteringar mellan olika verksamheter.

Kommunen övergår allt mer till en modell för budgetering som utgår från referenskostnader och som tydligare räknar med kända volymförändringar. Att hålla fokus på kvaliteten i verksamheterna och hur den utvecklas blir viktigt, särskilt i ett läge där samtliga verksamheter behöver ställa om till tuffare ekonomiska utgångspunkter.

- Attraktivitet och hållbar tillväxt

Det fortsätter att vara viktigt att främja bilden av kommunen och ta tillvara den tillväxt som redan sker. Samarbetet med föreningar och företag måste fortsätta att utvecklas, särskilt i ett läge där kommunen måste prioritera sina resurser, men också för att fortsätta främja den positiva kraft som finns i kommunen. Det är viktigt att fortsätta underlätta för medborgare att bosätta sig både på landsbygden och i tätorterna och att kunna leva och verka i hela kommunen. Att motverka rasism och intolerans är viktigt för att bygga social gemenskap. Fler och fler medborgare, föreningsliv och företag sätter hållbarhet och klimat i fokus och efterfrågar att kommunen är en föregångare.

- Kompetensförsörjning och attraktiv arbetsgivare

Kommunorganisationen såväl som företag i kommunen står inför svårigheter att rekrytera personal redan nu. Att Liljaskolans utbildningar anpassas efter reella behov är viktigt, men också att fokus sätts på arbetsgivarvarumärket. Hur kommunen arbetar med heltidsfrågan, sjukfrånvaro med mera är också mycket viktigt.

- Den pandemi som brutit ut i världen och i Sverige de första månaderna 2020 kommer att påverka både näringsliv och medborgare. De långsiktiga konsekvenserna för arbetsmarknad, försörjningsstöd och skatteintäkter är omöjliga att uppskatta idag men effekterna kommer med säkert att bli kännbara. Utvecklingen måste följas noga och kraftfulla åtgärder kan behövas även lokalt.
- Den pågående pandemin har också satt livsmedelsförsörjningen både lokalt och regionalt i fokus och frågan kommer med all säkerhet att bli central både i närtid och i framtiden.

Resultaträkning

Miljoner kronor	Not	Kommunkoncernen*			Kommunen			
		Enl ÅR 2019	Justerad ÅR 2018	Enl ÅR 2018	Enl ÅR 2019	Budget 2019	Justerad ÅR 2018	Enl ÅR 2018
Verksamhetens intäkter	2	304,1	290,4	290,4	283,1	355,3	270,7	270,7
Verksamhetens kostnader	3	- 844,6	- 827,0	- 827,0	- 837,2	- 911,2	- 820,0	- 820,0
Avskrivningar	4	- 31,4	- 29,5	- 29,5	- 24,2	- 24,6	- 23,0	- 23,0
Verksamhetens nettokostnader		- 571,9	- 566,1	- 566,1	- 578,4	- 580,5	- 572,4	- 572,4
Skatteintäkter	5	425,0	414,9	414,9	425,0	425,0	414,9	414,9
Generella statsbidrag och utjämning	6	176,2	171,7	171,7	176,2	171,3	171,7	171,7
Verksamhetens resultat		29,3	20,5	20,5	22,8	15,7	14,2	14,2
Finansiella intäkter	7	10,9	4,6	6,0	10,6	2,0	4,3	5,7
Finansiella kostnader	8	- 8,4	- 7,8	- 7,8	- 5,3	- 4,0	- 3,9	- 3,9
Resultat efter finansiella poster		31,7	17,2	18,6	28,2	13,7	14,6	16,0
Extraordinära poster (netto)								
Årets resultat		31,7	17,2	18,6	28,2	13,7	14,6	16,0

*Koncerninterna ekonomiska förhållanden framgår av not [23](#).

Balansräkning

Miljoner kronor	Not	Kommunkoncernen*			Kommunen		
		Enl ÅR UB 2019	Justerad ÅR IB 2018	Enl ÅR UB 2018	Enl ÅR UB 2019	Justerad ÅR IB 2018	Enl ÅR UB 2018
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR							
Immateriella anläggningstillgångar	9	0,8	1,0	1,0			
Materiella anläggningstillgångar	10						
Mark, byggnader, tekniska anläggningar**		828,0	766,3	766,3	425,8	409,3	409,3
Maskiner och inventarier		41,5	37,6	37,6	38,8	35,3	35,3
Finansiella anläggningstillgångar	11	15,5	16,6	19,3	91,3	91,3	94,0
Summa anläggningstillgångar		885,7	821,6	824,3	555,9	535,9	538,6
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR							
Förråd mm	12	23,2	23,6	23,6	23,2	23,6	23,6
Fordringar	13	51,4	50,4	50,4	66,2	57,8	57,8
Kortfristiga placeringar	14	72,1	62,6	58,8	72,1	62,6	58,8
Kassa, bank	15	115,0	122,8	122,8	64,5	85,3	85,3
Summa omsättningstillgångar		261,7	259,4	255,6	225,9	229,3	225,5
Summa tillgångar		1147,4	1081,0	1079,9	781,8	765,2	764,1
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER							
Eget kapital**	16						
Årets resultat		31,7	17,2	18,6	28,2	14,6	16,0
Resultatutjämningsreserv		34,2	24,7	24,7	34,2	24,7	24,7
Övrigt eget kapital		211,3	203,7	201,2	217,0	211,9	209,4
Summa eget kapital		277,2	245,7	244,6	279,4	251,2	250,1
Avsättningar							
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	17	65,9	53,8	53,8	65,9	53,8	53,8
Andra avsättningar	18	16,5	15,1	15,1	13,7	12,7	12,7
Skulder							
Långfristiga skulder	19	645,5	590,3	590,3	274,8	272,2	272,2
Kortfristiga skulder	20	142,3	176,0	176,0	148,1	175,3	175,3
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		1147,4	1081,0	1079,9	781,8	765,2	764,1

*Koncerninterna ekonomiska förhållanden framgår av not 23.

Miljoner kronor	Not	Kommunkoncernen*		Kommunen	
		2019	2018	2019	2018
PANTER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER					
Ansvarsförbindelser					
Pensionsförpliktelser som inte har tagits upp bland skulderna eller avsättningarna					
	21	229,1	226,9	229,1	226,9
Övriga ansvarsförbindelser					
	22	877,6	791,4	897,4	812,7

Kassaflödesrapport

Miljoner kronor	Not	Kommunen		Kommunkoncernen	
		2019	2018	2019	2018
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat		31,7	18,6	28,2	16,0
Utbetalningar för ianspåktaga avsättningar	17	0,0	-0,4	0,0	-0,4
Justering för ej likviditetspåverkande poster		23,5	34,4	11,8	27,3
<i>Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital</i>		55,2	52,7	40,0	42,9
Ökning/minskning av periodiserade anslutningsavgifter		2,3	0,6	2,3	0,6
Ökning (-)/minskning (+) kortfristiga fordringar	12	-1,0	-11,6	-8,4	-13,2
Ökning (-)/minskning (+) förråd och varulager	11	0,4	1,0	0,4	1,0
Ökning (+)/minskning (-) kortfristiga skulder	19	-33,7	8,1	-22,9	12,4
Kassaflöde från den löpande verksamheten		23,2	50,7	11,4	43,6
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Investering i materiella anläggningstillgångar		-79,0	-65,8	-23,5	-30,4
Investeringsbidrag till materiella anläggningstillgångar		1,9	4,6	0,8	3,3
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		2,0	3,8	0,0	0,3
Investering i finansiella tillgångar		-0,1	-0,1	0,0	
Försäljning av finansiella tillgångar		0,0	0,0	0,0	0,0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-75,2	-57,4	-22,7	-26,8
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Nyupptagna lån		53,8	10,4	0,0	0,0
Amortering av skuld		-1,2	-0,6	0,0	0,0
Ökning av långfristiga fordringar		-0,9	0,0	0,0	0,0
Minskning av långfristiga fordringar		2,0	1,6		0,0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		53,7	11,3	0,0	0,0
Årets kassaflöde		1,7	4,6	-11,4	16,8
Likvida medel vid årets början		185,4	180,8	147,9	131,1
Likvida medel vid årets slut		187,1	185,4	136,6	147,9
Ej likviditetspåverkande poster					
Av- och nedskrivningar		31,4	29,6	24,2	23,2
Avsättning pensioner		12,1	6,8	12,1	6,8
Avsättning deponi		1,0	2,9	1,0	2,9
Avsättning VA-kollektivet		0,3	1,3	0,3	1,3
Reavinster/Reaförluster			-2,5	-4,3	-4,7
Justering mot EK			2,7		2,7
Ej likviditetspåverkande aktiverade anläggningar		-21,2	-6,5	-21,4	-5,0
Summa ej rörelsekapitalpåverkande		23,5	34,4	11,8	27,3

Noter till årsredovisning

Not 1 Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och rekommendationer utgivna av Rådet för kommunal redovisning (RKR) med några undantag som redovisas under respektive punkt.

Ändrade redovisningsprinciper

Från och med räkenskapsår 2019 tillämpas LKBR vilket innebär att följande ändringar har gjorts i förhållande till tidigare redovisningsprinciper:

- Återföring av tidigare uppskrivningar av finansiella anläggningstillgångar
Tidigare år har uppskrivning gjorts av värdet på andelar i Kommuninvest ekonomisk förening om 2,7 mkr. Med anledning av att LKBR inte medger uppskrivning av finansiella anläggningstillgångar har dessa nu återförts. Detta har inte påverkat jämförelsetalen för resultaträkningen 2018.
- Redovisning av verkligt värde av vissa finansiella instrument
Enligt LKBR ska vissa finansiella instrument värderas till verkligt värde. Med detta som bakgrund har värdet på dessa tillgångar omräknats från anskaffningsvärde till verkligt värde, vilket har inneburit att de finansiella omsättningstillgångarna har ökat med 3,8 mkr. Under 2018 har jämförelsetalen i resultaträkningen justerats med den värdenedgång som skedde under 2018, med 1,4 mkr.

Jämförelsetalen för föregående år har omräknats enligt de nya redovisningsprinciperna.

I not 16 framgår effekten på eget kapital av de ändrade redovisningsprinciperna.

För att tydliggöra effekterna av de ändrade redovisningsprinciperna återfinns i årets balans- och resultaträkning omräknade jämförelsetal för 2018.

Skatteintäkter

Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter baseras på SKL:s decemberprognos i enlighet med RKR R2. Kommunalskatten periodiseras, det innebär att kommunen i bokslutet för 2019 har bokfört den definitiva slutavräkningen för 2018 och en preliminär slutavräkning för 2019.

Övriga intäkter

Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att kommunen kommer kunna tillgodogöra sig de ekonomiska tillgångarna samt att intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Investeringsbidrag samt anslutningsavgifter till VA-anläggningar tas upp som en förutbetalad intäkt enligt RKR R2, och redovisas bland långfristiga skulder och periodiseras över anläggningstillgångens nyttjandeperiod.

Anläggningstillgångar

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst tre år, klassificeras som anläggningstillgång om beloppet överstiger gränsen för mindre värde. Gränsen för mindre värde har för räkenskapsåret 2019 satts till ett prisbasbelopp. Anläggningstillgångar, immateriella och materiella, värderas till anskaffningsvärde med avdrag för avskrivningar och eventuella nedskrivningar enligt RKR R3 och R4. Om det på balansdagen föreligger indikation att en materiell anläggningstillgång minskat i värde ska tillgångens återvinningsvärde beräknas enligt RKR R6.

Avskrivning av immateriella och materiella anläggningstillgångar görs för den beräknade nyttjandeperioden med linjär avskrivning baserad på anskaffningsvärdet. På tillgångar i form av mark och pågående arbeten görs inga avskrivningar. Avskrivningen påbörjas när tillgången tas i bruk. För tillgångar där nyttjandeperioden styrs i avtal används avtalsperioden som avskrivningstid.

Vännäs kommuns tillämpar komponentavskrivningar enligt RKR R4. Kommunens fastigheter har delats in i olika komponentgrupper och därefter komponenter.

Huvudsakligen tillämpas följande avskrivningstider:

- Maskiner och inventarier, 3–30 år.
- Fordon, 5-20 år.
- Fastigheter har komponentvis avskrivning, 10–80 år.
- Mark avskrivs inte.

Finansiella anläggningstillgångar

Kommunens placeringsportföljer är avsedd att täcka framtida åtaganden och är i enlighet med RKR R7 klassificerade som omsättningstillgång, kortfristiga placeringar, eftersom de kontinuerligt är föremål för köp och försäljning. Värderingen av kortfristiga placeringar har gjorts post för post till verkligt värde enligt LKBR.

Exploateringsmark

I enlighet med RKR R2 bokförs intäkter succesivt i takt med att tomtförsäljningar sker, och intäkterna matchas mot kalkylerade kostnader. När exploateringsområdet är färdigt och avslutats sker slutlig avräkning mot faktiska kostnader.

Exploateringsobjekt som är avsedda att avyttras redovisas som omsättningstillgång. Exploateringsområden som inte ska avyttras redovisas däremot som anläggningstillgång.

Fordringar

Fordringar har upptagits till de belopp de beräknas inflyta. Kundfordringar bedöms som osäkra när fordran är äldre än 12 månader.

Avsättningar och förpliktelser

Pensionsförpliktelser

Kommunen redovisar pensionerna i enlighet med RKR R10 med ett undantag för uppgiften om antal visstidsförordnanden som personalsystemet inte kan få fram uppgifter kring. Pensionskulden är den beräknade framtida skuld som kommunen har till arbetstagare och pensionstagare.

Pensioner redovisas enligt redovisningslagens blandmodell som innebär att pensioner intjänade till och med 31 december 1997 behandlas som ansvarsförbindelse. Pensionsförmåner som årligen intjänats från och med 1998 redovisas som en avsättning i balansräkningen. Förpliktelser för pensionsåtaganden för anställda i kommunen är beräknade enligt RIPS-regelverket och RIPS-räntan var för 2019 bestämd till 1 %. Pensionsåtagande för anställda i de övriga bolag som ingår i kommunkoncernen redovisas enligt Bokföringsnämndens allmänna råd.

Avsättningar

En avsättning redovisas när det finns en befintlig förpliktelse som en följd av inträffade händelser, det är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen och beloppet kan uppskattas på ett tillförlitligt sätt. Endast förpliktelser som uppstått till följd av inträffade händelser och som finns oberoende av framtida handlande redovisas som avsättning.

Skuld till VA-avgiftskollektiv

Resultatet från VA-verksamheten läggs som en skuld till avgiftskollektivet enligt RKR:s idéskrift: Redovisning av affärsverksamhet.

Leasing

Finansiell leasing innebär ett avtal där äganderätten kan överföras till leasetagaren vid avtalsperiodens slut samt att de ekonomiska fördelar och risker som förknippas med ägandet av objektet i allt väsentligt överförs från leasegivaren till leasetagaren. Finansiell leasing ska redovisas som en anläggningstillgång. Vännäs kommun har idag inte det systemstöd som krävs för att utreda vilka leasingavtal som ska klassas som finansiella respektive operationella. Detta betyder att det sannolikt finns leasingavtal som borde redovisas som finansiell leasing, vilket gör att Vännäs kommun gör ett avsteg från RKR R5. Idag redovisas alla leasingavtal som operationell leasing i resultaträkningen. Ett utvecklingsarbete är påbörjat för att komma till rätta med problemet.

Sammanställd redovisning

Den sammanställda redovisningen är upprättad enligt RKR R16. Syftet med den sammanställda redovisningen är att ge en sammanfattande bild av kommunens ekonomiska ställning och åtaganden. Den sammanställda redovisningen omfattar följaktligen all kommunal verksamhet i den mån kommunen har ett bestämmande eller väsentligt inflytande, oavsett om den bedrivs i förvaltnings- eller företagsform.

Den sammanställda redovisningen har upprättats enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering. Förvärvsmetoden innebär att eget kapital i det förvärvade företaget vid förvärvstidpunkten eliminerats. I redovisningen ingår sålunda endast kapital som intjänats efter förvärvet. Med proportionell konsolidering menas att i redovisningen ingår endast så stor del av dotter-/intresseföretagets resultat- och balansräkning som svarar mot kommunens ägarandel.

I den sammanställda redovisningen ingår förutom Vännäs kommun även Vännäs fastigheter AB och Älvdala fastigheter AB samt Fastighetstjänster i Vännäs AB. Wendenes AB är ett intressebolag där Vännäs fastigheter AB äger 49 %. I den sammanställda redovisningen ingår inte Wendenes AB på grund av att omsättningen är låg i förhållande till kommunkoncernens enligt RKR R16.

(Mkr)	Kommunkoncernen		Kommunen	
	2019	2018	2019	2018
Not 2 Verksamhetens intäkter				
Försäljningsintäkter	13,1	13,9	12,9	14,1
Taxor och avgifter	45,1	40,5	48,2	43,3
Hyror och arrenden	40,3	40,0	12,9	13,3
Bidrag från staten	96,0	82,1	96,0	82,1
EU-bidrag	0,9	5,5	0,9	5,5
Övriga bidrag	0,8	3,7	0,8	3,7
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	98,5	100,5	100,1	101,3
Försäljning av exploateringsfastigheter	0,5	2,8	0,5	5,1
Försäljning av anläggningstillgångar	3,3		4,7	
Övriga verksamhetsintäkter	5,8	1,5	6,2	2,2
Summa verksamhetens intäkter	304,1	290,4	283,1	270,7
Not 3 Verksamhetens kostnader				
Löner och sociala avgifter	531,9	513,8	527,5	508,3
Pensionskostnader	43,9	52,3	43,7	51,9
Inköp av anläggnings- och underhållsmaterial	9,3	10,5	3,2	3,9
Bränsle energi och vatten	23,0	24,4	14,6	14,7
Köp av huvudverksamhet	98,3	86,7	98,3	86,7
Lokal och markhyror	6,3	5,2	27,7	26,5
Övriga tjänster	17,9	22,9	18,3	20,7
Lämnade bidrag	19,4	20,6	19,4	20,6
Realisationsförluster och utrangeringar	0,0	0,2	0,0	0,2
Bolagsskatt	1,1	1,2		
Övriga kostnader	93,5	89,2	87,5	86,5
Summa verksamhetens kostnader	844,6	827,0	840,3	820,0
Not 4 Avskrivningar				
Avskrivning immateriella tillgångar	0,3	0,3		
Avskrivning byggnader och anläggningar	26,8	24,5	19,2	18,5
Avskrivning maskiner, fordon och inventarier	4,4	4,7	5,0	4,5
Summa avskrivningar	31,4	29,2	24,2	23,0
<i>För uppgift om avskrivningstider se avsnittet om redovisningsprinciper.</i>				
Not 5 Skatteintäkter				
Preliminär kommunalskatt	428,6	416,7	428,6	416,7
Preliminär slutavräkning innevarande år	- 3,8	- 0,5	- 3,8	- 0,5
Slutavräkningsdiffrens föregående år	0,2	- 1,3	0,2	- 1,3
Summa skatteintäkter	425,0	414,9	425,0	414,9
Not 6 Generella statsbidrag och utjämning				
Inkomstutjämningsbidrag	106,2	101,2	106,2	101,2
Strukturbidrag	4,4	4,4	4,4	4,4
Regleringsbidrag	6,2	1,4	6,2	1,4
Kostnadsutjämningsbidrag	7,9	9,5	7,9	9,5
Bidrag för LSS-utjämning	30,0	31,2	30,0	31,2
Kommunal fastighetsavgift	18,6	18,3	18,6	18,3
Generella bidrag från staten	3,0	5,8	3,0	5,8
Summa generella statsbidrag och utjämning	176,2	171,7	176,2	171,7

(Mkr)	Kommunkoncernen		Kommunen	
	2019	2018	2019	2018
Not 7 Finansiella intäkter				
Utdelningar på aktier och andelar	0,8	4,5	0,8	4,5
Ränteintäkter	0,4	0,4	0,1	0,1
Övriga finansiella intäkter	9,7	1,0	9,7	1,0
Summa finansiella intäkter	10,9	6,0	10,6	5,7
Not 8 Finansiella kostnader				
Räntekostnader	6,2	7,0	3,0	3,1
Ränta på pensionsavsättningar	1,8	0,4	1,8	0,4
Övriga finansiella kostnader	0,5	0,5	0,5	0,4
Summa finansiella kostnader	8,4	7,8	5,3	3,9
Not 9 Immateriella anläggningstillgångar				
Anskaffningsvärde	1,3	1,3		
Ackumulerade avskrivningar	- 0,5	- 0,3		
Bokfört värde	0,8	1,0		
Avskrivningstid	5 år	5 år		
Linjär avskrivning tillämpas för immateriella anläggningstillgångar.				
Redovisat värde vid årets början	1,0	1,3		
Årets investeringar	0,0	0,0		
Årets avskrivningar	- 0,3	- 0,3		
Redovisat värde vid årets slut	0,8	1,0		
Not 10 Materiella anläggningstillgångar				
Mark, byggnader och tekniska anläggningar				
Anskaffningsvärde	1 236,6	1 099,4	804,7	769,0
Ackumulerade avskrivningar	- 408,6	- 360,7	- 378,9	- 359,7
Bokfört värde	828,0	738,7	425,8	409,3
Genomsnittliga avskrivningstider, år	43	43	39	39
Linjär avskrivning tillämpas för samtliga anläggningstillgångar.				
Maskiner och inventarier				
Anskaffningsvärde	93,4	84,1	89,2	80,7
Ackumulerade avskrivningar	- 51,9	- 46,5	- 50,4	- 45,4
Bokfört värde	41,5	37,6	38,8	35,3
Genomsnittliga avskrivningstider, år	16	17	16	17
Linjär avskrivning tillämpas för samtliga maskiner och inventarier.				
Mark, byggnader och tekniska anläggningar				
Redovisat värde vid årets början	766,3	738,7	409,3	395,1
Investeringar	89,3	67,4	35,7	32,7
Redovisat värde av avyttringar och uttrangerade anläggningstillgångar	- 2,1	- 1,3		
Avskrivning	- 25,5	- 24,4	- 19,1	- 18,5
Överföring från eller till annat slag av tillgång				
Övrig justering*		- 14,1		
Redovisat värde vid årets slut	828,0	766,3	425,8	409,3
*Justeringen 2018 beror på att Wendenes AB inte ska ingå kommunkoncernens konsolidering efter uträkning av de de kriterier som finns. Därför justeras Wendenes belopp från den ingående balansen med 14,1 mkr.				

(Mkr)	Kommunkoncernen		Kommunen	
	2019	2018	2019	2018
Maskiner och inventarier				
Redovisat värde vid årets början	37,6	37,9	35,3	36,2
Investeringar	9,2	4,9	8,5	4,1
Redovisat värde av avyttringar och utrangerade anläggningstillgångar		- 0,3	0,0	- 0,3
Avskrivning	- 5,4	- 5,0	- 5,0	- 4,7
Överföring från eller till annat slag av tillgång				
Justering pga komponentindelning				
Övrig justering				
Redovisat värde vid årets slut	41,5	37,6	38,8	35,3
Not 11 Finansiella anläggningstillgångar				
Aktier, andelar och bostadsrätter	6,8	5,8	88,6	88,6
varav aktieägartillskott Vännäs fastigheter AB			83,3	83,3
varav andelar i Kommuninvest ek förening	7,8	7,8	7,8	7,8
Långfristiga fordringar	8,7	10,7	2,6	2,6
Redovisat värde vid årets slut	15,5	16,6	91,3	91,3
Not 12 Förråd mm				
Redovisat värde vid årets början, expolateringsfastigheter	23,6	24,6	23,6	24,6
Anskaffat under året	0,2	0,6	0,2	0,6
Sålt under året	- 0,6	- 1,6	- 0,6	- 1,6
Redovisat värde vid årets slut, exploateringsfastigheter	23,2	23,6	23,2	23,6
Not 13 Fordringar				
Kundfordringar	12,6	12,7	15,5	15,4
Fordringar på staten	21,2	18,1	21,1	18,0
Förutbetalda kostnader/upplupna intäkter	17,6	19,6	29,3	24,3
Övriga kortfristiga fordringar	0,0	0,1	0,2	0,1
Redovisat värde vid årets slut	51,4	50,4	66,2	57,8
Not 14 Kortfristiga placeringar				
Handelsbanken	57,4	50,2	57,4	50,2
varav svenska aktier	16,5	11,7	16,5	11,7
varav utländska aktier	11,1	10,2	11,1	10,2
varav räntebärande värdepapper	29,8	28,2	29,8	28,2
varav bankmedel	0,0	0,1	0,0	0,1
Swedbank	14,6	12,5	14,6	12,5
varav aktiefonder	4,1	3,1	4,1	3,1
varav räntefonder	3,9	3,9	3,9	3,9
varav blandfonder	6,6	5,5	6,6	5,5
Redovisat värde vid årets slut	72,1	62,6	72,1	62,6
Under perioden realiserade vinster/förluster	7,5	- 1,4	7,5	- 1,4
Not 15 Kassa, bank				
Kassa, handkasskort	0,0	0,1	0,0	0,1
Bank	115,0	122,7	64,5	85,2
Redovisat värde vid årets slut	115,0	122,8	64,5	85,3
Vännäs kommun har avtal om finansiella tjänster med Swedbank AB i Vännäs. Avtalet innebär förutom sedvanliga banktjänster även hantering av likvida medel samt en checkkredit om 10 mkr.				

(Mkr)	Kommunkoncernen		Kommunen	
	2019	2018	2019	2018
Not 16 Förändring av eget kapital enligt nya redovisningsprinciper				
Ingående eget kapital enligt fastställd balansräkning	244,6	225,6	250,1	233,9
Byte av redovisningsprincip för värdering av finansiella instrument	3,8		3,8	
Återföring av tidigare års uppskrivning, Kommuninvest	- 2,7		- 2,7	
Övriga justeringar	- 0,2	0,3		0,1
Årets resultat	31,7	18,6	28,2	16,0
Redovisat värde vid årets slut	277,2	244,6	279,3	250,1
Not 17 Avsättning för pensioner och liknande förpliktelse				
Avsatt till pensioner				
Ingående avsättning till pensioner inkl löneskatt	53,8	47,0	53,8	47,0
Nya förpliktelse under året				
Nyintjänad förmånsbestämd ålderspension	10,3	5,9	10,3	5,9
Ränte och basbeloppsuppräknig	1,8	0,8	1,8	0,8
Övrig post	- 0,6	0,4	- 0,6	0,4
Årets utbetalningar	- 2,1	- 1,6	- 2,1	- 1,6
Förändring av löneskatt	2,7	1,3	2,7	1,3
Summa avsatt till pensioner	65,9	53,8	65,9	53,8
Utredningsgrad	98 %	98 %	98 %	98 %
Under 2019 har Vännäs kommun bytt pensionsadministratör från Skandikon till KPA.				
Not 18 Övriga avsättningar				
Avsatt för återställande av deponi *)				
Redovisat värde vid årets början	15,1	12,1	12,7	10,1
Nya avsättningar	1,0	2,9	1,0	2,9
Inspråktaga avsättningar	0,0	- 0,4	0,0	- 0,4
Övriga avsättningar				
Uppskjuten bolagsskatt	0,3	0,5		
Utgående avsättning	16,5	15,1	13,7	12,7
*) Avsättningen avser deponi för renhållning och avfall. Inköp inför återställandet har påbörjats. Beslut har tagits om att avsluta deponianläggningen senast under år 2021.				
Not 19 Långfristiga skulder				
Lån i banker och kreditinstitut	630,2	577,6	259,5	259,5
Skuld till avgiftskollektiv (VA)	7,1	6,8	7,1	6,8
Förutbetalda intäkter som regleras över flera år				
Förutbetalda investeringsbidrag, ingående värde	4,5	0,0	4,5	0,0
Nya investeringsbidrag under året	1,6	4,6	1,6	4,6
Resultatförda investeringsbidrag	- 0,2	0,0	- 0,2	0,0
Summa förutbetalda investeringsbidrag	6,0	4,5	6,0	4,5
återstående antal år (vägt snitt)	18,1	34,2	18,1	34,2
Förutbetalda anslutningsavgifter VA, ingående värde				
Förutbetalda anslutningsavgifter VA, ingående värde	1,4	0,7	1,4	0,7
Nya anslutningsavgifter under året	0,9	0,7	0,9	0,7
Resultatförda avgifter	- 0,1	0,0	- 0,1	0,0
Summa förutbetalda anslutningsavgifter	2,2	1,4	2,2	1,4
återstående antal år (vägt snitt)	22,7	25,7	22,7	25,7
Summa långfristiga skulder	645,5	590,3	274,8	272,2

(Mkr)	Kommunkoncernen		Kommunen	
	2019	2018	2019	2018
Uppgifter om lån i banker och kreditinstitut				
Genomsnittlig ränta	0,67 %	0,52 %	1,04 %	1,17 %
Genomsnittlig räntebindningstid (dagar)	2 870	1 471	2 003	2 024
Lån som förfaller inom				
1 år	101,0	89,6	46,0	39,0
2-5 år	426,0	488,0	213,5	220,5
senare än 5 år	103,2	0,0	0,0	0,0

Not 20 Kortfristiga skulder

Leverantörsskulder	36,1	41,4	33,9	35,4
Moms och punktskatter	2,1	0,3	1,8	0,8
Personalens skatter, avgifter och löneavdrag	19,0	18,6	18,9	18,4
Uppplupna kostnader och förutbetalda intäkter	92,8	122,4	100,1	126,8
Övriga kortfristiga skulder	-7,7	-6,6	-6,6	-6,2
Summa kortfristiga skulder	142,3	176,0	148,1	175,3

Not 21 Pensionsförpliktelser som inte har tagits upp bland skulderna eller avsättningarna

Ingående ansvarsförbindelse	226,9	232,8	226,9	232,8
Nyintjänad pension	0,0	2,3	0,0	2,3
Ränte- och basbeloppsuppräkring	5,8	3,5	5,8	3,5
Ändringar av försäkringstekniska grunder		0,0		0,0
Övrig post	6,3	0,5	6,3	0,5
Årets utbetalningar	-10,2	-11,0	-10,2	-11,0
Summa pensionsförpliktelser	228,7	228,0	228,7	228,0
Löneskatt	0,3	-1,2	0,3	-1,2
Utgående ansvarsförbindelser	229,1	226,9	229,1	226,9

Not 22 Övriga ansvarsförbindelser

Borgensåtaganden				
Kommuninvest ekonomisk förening ¹⁾	512,8	469,4	512,8	469,4
Förlustansvar för egnahem ²⁾	0,2	0,2	0,2	0,2
Festplatsen i Vännäsby, Ekonomisk förening ³⁾	0,3	0,6	0,3	0,6
Vännäs Fastigheter AB ⁴⁾	361,9	318,1	381,7	339,9
Friluftsförbundet ⁵⁾	2,4	2,6	2,4	2,6
Wendenes AB		0,5		
Summa borgensåtaganden	877,6	791,4	897,4	812,7

1) Vännäs kommun har i januari 2007 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 290 kommuner och regioner som per 2019-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlem lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemmarnas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Vännäs kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2019-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 460 925 942 275 kronor och totala tillgångar till 460 364 563 304 kronor. Kommunens andel av de totala förpliktelserna uppgick till 512 760 982 kronor och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 512 143 311 kronor.

2) Förlustansvar egnahem avser statligt reglerade bostadslån respektive statlig kreditgaranti för bostadslån, där kommunen borgar för 40 % av låneskulden för 5 st lån.

3) Kommunen borgar för Festplatsen i Vännäsby ekonomisk förenings lån.

4) Kommunen har vid bolagieringen av Vännäs Fastigheter AB ingått en solidarisk borgen.

5) Kommunen borgar för Friluftsförbundets lån.

(Mkr)	Kommunkoncernen		Kommunen	
	2019	2018	2019	2018
Not 23 Koncerninterna förhållanden	Ägd andel			
Vännäs kommun				
Vännäs fastigheter AB	100 %			
Älvdala fastigheter AB	100 %			
Fastighetstjänster i Vännäs AB	100 %			
Wendenes AB	49 %			
<p>Vännäs kommun äger det allmännyttiga fastighetsbolaget Vännäs fastigheter AB till 100 % .</p> <p>Vännäs fastigheter AB har i sin tur två helägda dotterbolag samt ett intressebolag.</p> <p>Älvdala fastigheter AB bildades 2018 och verksamheten består i att blockuthyra lägenheter till Älvdala byggenenskap kooperativa hyresrättsförening under 15 år.</p> <p>Fastighetstjänster i Vännäs AB tillkom under 2019 men börjar bedriva sin verksamhet 1 januari 2020.</p> <p>Verksamheten består i huvudsak av att bedriva städ- och fastighetstjänster riktat till kommunens egen organisation.</p> <p>Kommunkoncernen består också av intressebolaget Wendenes AB som Vännäs fastigheter AB äger till 49 % tillsammans med Kaj Johansson-gruppen som äger bolaget till 51 % .</p> <p>Avsikten med bolaget är att tillsammans bidra till att utveckla Vännäs kommuns näringsliv genom att erbjuda konkurrenskraftiga lokaler.</p> <p>Wendenes AB ingår inte i kommunens koncernredovisning med anledning av att bolagets omsättning är låg i förhållande till hela kommunkoncernens.</p>				
Not 24 Upplysning om upprättad särredovisning				
<p>Särredovisning har upprättats enligt lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster.</p> <p>Särredovisningen finns tillgänglig hos samhällsbyggnadsförvaltningen på Vännäs kommun, men som från och med år 2020 ingår i kommunstyrelseförvaltningen och avdelningen infrastruktur.</p>				
Not 25 Upplysning om kostnad för räkenskapsrevision (tkr)				
Total kostnad för räkenskapsrevision	95			
varav kostnad för de sakkunnigas granskning av räkenskaperna	83			
<p>Kostnaderna för räkenskapsrevision avser kostnader för granskning av bokföring, delårsrapport samt årsredovisning för räkenskapsår 2019.</p> <p>Den totala kostnaden för revision uppgår till 711 tkr för år 2019, varav kostnad för sakkunnigt biträde uppgår till 583 tkr.</p>				

Driftredovisning

Driftredovisning kommunen (tkr)	Intäkter			Kostnader			Budgetavvikelse	
	Innv år	Budget	Fg år	Innv år	Budget	Fg år	Intäkter	Kostnader
Kommunstyrelsen	148,1	128,3	133,3	- 227,7	- 207,6	- 209,8	19,8	- 20,1
Plan- och miljönämnden	4,0	3,2	5,4	- 13,8	- 12,1	- 14,8	0,8	- 1,7
Liljaskolans styrelse	121,5	117,1	123,4	- 120,4	- 115,5	- 119,8	4,4	- 4,9
Vård- och omsorgsnämnden	84,5	77,4	88,7	- 310,9	- 286,2	- 309,6	7,1	- 24,7
Barn- och utbildningsnämnden	32,4	20,7	29,2	- 300,6	- 296,6	- 288,7	11,7	- 4,0
Finansen exkl skatter, bidrag och fin poster	16,0	12,8	8,2	- 11,4	- 22,0	- 24,2	3,2	10,6
Justeras: Interna poster och avskrivningar	- 123,4	- 4,3	- 118,2	123,4	4,2	123,9	- 119,1	119,2
Justeras: avskrivningar				24,2	24,6	23,0	0,0	- 0,4
Verksamhetens intäkter och verksamhetens kostnader	283,1	355,3	270,0	- 837,2	- 911,2	- 820,0	- 72,2	74,4

Redovisningen ovan innehåller nämndernas driftredovisning totalt, justerad för de poster som inte rör verksamhetens kostnader och intäkter enligt resultaträkningen. Det är interna poster, avskrivningar och de delar av finansen som inte tillhör verksamhetens kostnader.

När kommunfullmäktige i juni tar beslut om nämndernas ramar är fördelningen mellan kostnader och intäkter preliminära till dess att kommunstyrelsen fastställer den exakta fördelningen i november. I den finns både externa och interna kostnader och intäkter med. Avvikelsen mellan budget och utfall för de totala kostnaderna och intäkterna beror till stor del på att det i budgeten finns interna kostnader och intäkter som rensats bort i det externa resultatet. Det påverkar varken det budgeterade resultatet eller utfallen, men gör att budgeterade kostnader och intäkter blir högre. Ett utvecklingsarbete pågår inom området.

Kommunstyrelsen uppvisade stora avvikelser både för kostnader och intäkter, men nettot var i stort sett ett nollresultat. Det berodde främst på att några större externt finansierade projekt inte var budgeterade vare sig på kostnads- eller intäktssidan. Det handlar om projekt kring invallningen i Brån, Näringsliv i samverkan, beredskapsförberedelser, projekt i flyktingverksamheten och bredbandsutbyggnad. Projektet om bredbandsutbyggnaden ska omklassificeras till anläggningstillgångar 2020. Beslutet att klassificera om projektet togs sent i bokslutsprocessen, varför man beslutade att skjuta upp arbetet till 2020. Totalt sett uppvisade nämnden ett mindre underskott.

Plan- och miljönämnden uppvisade underskott som berodde på högre personalkostnader i räddningstjänsten.

Liljaskolan uppvisade ett netto som var cirka 0,5 mkr sämre än verksamhetens resultatkrav, främst beroende på färre elever än prognostiserat.

Vård- och omsorgsnämnden uppvisade ett stort underskott, vilket dels berodde på ett icke genomfört sparkrav från tidigare år, dels på högre kostnader jämfört med budget inom IFO och LSS. Intäkterna var också något högre än budget, men uppvägde inte kostnaderna.

Barn- och utbildningsnämnden uppvisade ett större överskott med avvikelser både på intäkts- och kostnadssidan. Fler sålda platser och icke budgeterade statsbidrag bidrog till avvikelsen. De lägre kostnaderna berodde främst på att nämnden redan hösten 2019 började anpassa sig till den lägre budgetnivå 2020 som fullmäktige beslutade i juni.

Inom finansen fanns kostnader för pensioner, löneökning samt vissa intäkter som inte var budgeterade, till exempel reavinster. De lägre kostnaderna berodde främst på att för höga kostnader för pensioner bokades upp både 2018 och 2019.

Investeringsredovisning 2019

Investeringsredovisning Vännäs kommun

Den första tabellen nedan visar färdigställda investeringsprojekt under året. Det framgår både ackumulerat utfall samt utfall 2019 för respektive investering. Den andra tabellen visar de pågående investeringsprojekten, både ackumulerat utfall och utfall 2019.

Investeringsredovisning kommunen (tkr)	Utgifter sedan projektets start			Varav årets investeringar		
	Beslutad totalutgift	Ack utfall	Avvikelse	Budget	Utfall	Avvikelse
Färdigställda projekt						
Kommunstyrelsen	52 698	52 370	328	11 004	12 215	- 1 211
Fastighetsverksamhet	31 903	30 878	1 025	1 758	3 016	- 1 258
Förskolan Myran projekt energiprest	0	- 224	224	0	27	- 27
Vegaskolan projekt energiprest	0	- 253	253	0	33	- 33
Vega 6 om-/tillbyggnad kök matsal	22 000	22 308	- 308	0	97	- 97
Reservkraft blåljusverksamhet	1 000	730	270	0	129	- 129
Arbetsmiljöåtgärder (räddningstjänsten)	1 400	1 491	- 91	0	707	- 707
Vännäsby skola: hus D byte ventilation	2 000	1 829	171	0	30	- 30
Ombyggn Stamhemmanet, etapp 4	3 545	3 048	497	0	236	- 236
Renovering dusch o omkl Hammarhallen	1 958	1 949	9	1 758	1 758	0
Gatuverksamhet	4 300	4 640	- 340	1 700	2 308	- 608
Omb vägbelysning västra Spöland	1 000	801	199	0	76	- 76
Generellt gatu 2019	1 400	1 462	- 62	1 400	1 462	- 62
Omb Kommendörsgratan 2017-2019, etapp 1	1 900	2 377	- 477	300	770	- 470
Övrig verksamhet kommunstyrelsen	2 150	1 538	612	2 150	1 538	612
Renhållning: Investering containrar ÅVC	150	175	- 25	150	175	- 25
Renhållning: Insamling matavfall	2 000	1 363	637	2 000	1 363	637
Investeringar med nya riktlinjer fastighetsverksamhet	7 845	7 845	0	4 396	4 396	0
Uh-inv Liljaskolan, byte av golvmatta		531				
Uh-inv Hammarskolan, fönster och yttertak		4 575			1 657	
Uh-inv Hammarskolan fönsterbyte hus B		858			858	
Uh-inv Hammarskolan fasadputs hus C		1 005			1 005	
Uh-inv Hammarskolan fasadputs hus B		538			538	
Uh-inv Liljaskolan, nytt lås och passersystem		338			338	
Investeringar med nya riktlinjer IT 2019	1 000	952	48	1 000	952	48
IT: Skype mötesrum		139			139	
IT: Utbyte VDI-serverar		813			813	
Extra stora investeringar	5 500	6 516	- 1 016	0	5	- 5
Fastighet: nytt centralförråd, Vändan 1	5 500	6 516	- 1 016	0	5	- 5
Barn- och utbildningsnämnden	1 000	984	16	1 000	984	16
Uppdatering IT-verktyg enligt IT-strategi	930	915	15	930	915	15
Ljudanläggning biosalongen	70	69	1	70	69	1
Konferensanläggning biosalongen	0	0	0	0	0	0
Liljaskolans styrelse	800	798	2	800	798	2
IT-verktyg 2019	800	798	2	800	798	2
Liljas egen investeringsram utifrån överskott året innan				3 600	220	3 380
Summa färdigställda projekt	54 498	54 153	345	12 804	13 997	- 1 193

Investeringsredovisning kommunen (tkr)	Utgifter sedan projektets start			Varav årets investeringar		
Pågående projekt	Beslutad totalutgift	Ack utfall	Avvikelse	Budget	Utfall	Avvikelse
Kommunstyrelsen	51 692	50 089	1 603	30 554	28 692	1 862
Fastighetsverksamhet	3 600	2 084	1 516	2 400	1 084	1 316
Energieffektivisering 2019	1 000	1 000	0	0	0	0
Utredning lokaler Freja 1	100	138	- 38	0	138	- 138
Utredning idrottshall Vega	100	40	60	100	40	60
Nytt värmesystem o vent Hammarhallen	1 600	906	694	1 500	906	594
Ny hiss till Medis	800	0	800	800	0	800
Gatu- och VA-verksamhet	13 350	16 626	- 3 276	3 950	3 959	- 9
SiSL projekt elladdstolpar	0	185	- 185	0	15	- 15
Klimatklivet	0	540	- 540	0	35	- 35
Grön skolväg med järnvägshistoria	0	- 125	125	0	- 125	125
Gata Säbo	300	0	300	150	0	150
Ny väg till skidanläggning på Middagsberget	500	5	495	250	5	245
Omb Kommendörsgatan 2019-2020, etapp 2	1 500	457	1 043	1 000	457	543
Standpromenad medfinansiering	150	0	150	150	0	150
VA Brån	8 500	14 365	- 5 865	0	2 373	- 2 373
Reinvesteringar VA 2019	2 400	1 198	1 202	2 400	1 198	1 202
Övrig verksamhet kommunstyrelsen	8 700	6 869	1 831	7 412	5 581	1 831
Kostavdelningen: Bil till mattransporter	500	0	500	500	0	500
IT: IT/VDH-klienter	100	0	100	100	0	100
IT: Nätverk	100	0	100	100	0	100
IT: Bredbandsutbyggnad	8 000	6 303	1 697	6 712	5 015	1 697
IT: Bredband Harrselse med omnejd	0	566	- 566	0	566	- 566
Extra stora investeringar	15 542	17 629	- 2 087	13 542	15 770	- 2 228
Fastighet: Rep o tillbyggnad Klockaren	10 542	11 680	- 1 138	8 542	10 272	- 1 730
Gatu: Ishallen och omklädningsrum	5 000	5 949	- 949	5 000	5 498	- 498
Exploateringsområden	10 500	6 881	3 619	3 250	2 298	952
Fastighetsverksamhet	3 500	4 658	- 1 158	750	75	675
Överingenjören, rivning	2 000	4 658	- 2 658	0	75	- 75
Smeden, rivning	1 500	0	1 500	750	0	750
Gatu- och VA-verksamhet	7 000	2 224	4 776	2 500	2 224	276
Kvarteret Kvarnen Vby, etapp 2	3 000	2 224	776	1 000	2 224	- 1 224
Nytt bostadsområde i Vännäsby	4 000	0	4 000	1 500	0	1 500
Summa pågående projekt	51 692	50 089	1 603	30 554	28 692	1 862
Summa investeringsprojekt	106 190	104 242	1 948	43 358	42 690	668

Det sammanlagda utfallet för investeringar under året, både för färdigställda och pågående investeringsprojekt, är 42,7 mkr inklusive investeringsbidrag. Två projekt, del av bredbandsprojektet och VA- Brån, delfinansieras med anslutningsavgifter som bokförs som intäkt och inte som ett investeringsbidrag. Detta eftersom det är privatpersoner som debiterats. Anslutningsavgifterna uppgår till 2,9 mkr.

Investeringsredovisning Vännäs fastigheter

Investeringar per bolag 2019 Tkr	Utfall 2019-12	Budget 2019	Bu/Utfall avv 2019
Vännäs fastigheter AB	35 346	80 442	45 096
Älvdala fastigheter AB	30 459	37 000	6 541
Fastighetsjänster i Vännäs AB	0	0	0
Wendenes AB	3 048	3 500	452
Summa	68 853	120 942	52 089

Tabellen visar en sammanställning av de sammanlagda investeringarna under året i bolagskoncernen. Mer detaljerad redovisning återfinns i bolagens verksamhetsberättelse. Differenserna mellan budget och utfall 2019 avseende investeringar består främst av att det återstår investeringar att genomföra. De upparbetade kostnaderna avseende det stoppade bygget av SÄBO-platser ingår i utfallet för investeringarna i Vännäs fastigheter.

VA-verksamhet 2019

Resultaträkning

(tkr)	Not	2019	2018	2017
Verksamhetens intäkter	<u>1</u>	10 473	9 057	8 634
Verksamhetens kostnader	<u>2</u>	- 8 409	- 7 422	- 7 391
Avskrivningar	<u>3</u>	- 1 467	- 1 179	- 904
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER		595,9	455,8	339,0
Skatteintäkter				
Generella statsbidrag och utjämning				
Finansiella intäkter				
Finansiella kostnader	<u>4</u>	- 596	- 456	- 339
RESULTAT FÖRE EXTRAORDINÄRA POSTER		0,0	0,0	0,0
Extraordinära intäkter				
Extraordinära kostnader				
ÅRETS RESULTAT		0,0	0,0	0,0

Noter

(tkr)	2019	2018	2017
Not 1 Intäkter			
Anslutningsavgifter	67	36	96
Brukningsavgifter	9 742	9 725	9 165
Överuttag (-)/ underuttag (+)	- 115	- 1 286	- 1 141
Övriga intäkter	331	11	30
Interna intäkter	448	571	484
Summa	10 473	9 057	8 634,0
Not 2 Kostnader			
Material	- 1 178	- 1 042	- 939
Personalkostnader	- 2 470	- 2 044	- 2 041
Köp av tjänst	- 801	- 582	- 545
Energikostnader	- 1 180	- 1 230	- 1 228
Fördelade gemensamma kostnader	- 238	- 55	- 52
Övriga kostnader	- 1 493	- 1 125	- 1 284,0
Fördelade gemensamma interna kostnader	- 15	- 149	- 162
Övriga interna kostnader	- 1 033	- 1 195	- 1 140
Summa	- 8 409	- 7 422	- 7 391,0
Not 3 Avskrivningar			
Byggnader och tekniska anläggningar	- 1 397	- 1 133	- 876,00
Maskiner och inventarier	- 70	- 46	- 29,00
Summa	- 1 467	- 1 179	- 905
Not 4 Finansiella kostnader			
Intern ränta	- 596	- 456	- 338
Summa	- 596	- 456	- 338,0

Internräntan uppgick till 1,50 % 2019

Kommunstyrelsen

Verksamhetsidé

- Kommunstyrelsen ska med helhetssyn, långsiktig planering och tydlig styrning samordna kommunens nämnder och leda kommunens utveckling framåt samt bevaka och stärka kommunens position regionalt, nationellt och internationellt.
- Kommunstyrelsen ska även leverera tjänster och service till nämnder, förvaltningar och medborgare.

Händelser av väsentlig betydelse

- Kommunstyrelsen beslutade att kommunledningskontoret och samhällsbyggnadsförvaltningen skulle bli en förvaltning från och med den 1 januari 2020.
- Kommunstyrelsens ordförande Johan Söderling (S) avsade sig sina politiska uppdrag från och med 1 mars 2020.
- Renoveringen av förskolan Klockaren blev färdig kring årsskiftet.
- Ett nytt krisledningsprogram antogs för perioden 2019–2022.
- En ny kostpolicy med tydligare och lättare mätbara mål togs fram.
- Umeåregionens näringslivsprojekt avslutades och ett nytt startade med medel från Tillväxtverket.
- Fullmäktige beslutade att städverksamheten skulle övergå till ett dotterbolag till Vännäs Fastigheter AB från och med 1 januari 2020.
- Den nya mandatperioden inleddes med utbildningar av exempelvis förtroendevalda.

Sammanfattning av nämndens resultat

- ◆ Ekonomi – låg måluppfyllnad
- Medborgare – delvis uppfyllt
- ✚ Samhällsutveckling – uppfyllt
- Medarbetare – delvis uppfyllt.

Förklaring till resultatbedömning:

- ✚ Uppfylld resultatnivå
- Delvis uppfyllt resultatnivå
- ◆ Låg, ej tillfredsställande resultatnivå
- Mycket låg, ej tillfredsställande resultatnivå
- Ej mätt eller inget resultat

Ekonomi

Kommunstyrelsens båda förvaltningar, kommunledningskontoret och samhällsbyggnadsförvaltningen, uppvisade tillsammans ett resultat på - 0,4 mkr. Det gör att den sammanvägda bedömningen av båda förvaltningarnas resultat blir ett lågt, inte tillfredställande resultat.

Kommunledningskontoret uppvisade ett överskott på 2,1 mkr. Resultatet består både av under- och överskott.

Överskotten berodde främst på lägre kostnader jämfört med budget i kommunchefens verksamhet (+ 0,7 mkr), flyktingmottagandet (+ 1,0 mkr), kansli (+ 0,6 mkr) och kabel-tv, internet och bredband (+ 0,5 mkr). Orsaken till överskotten var både lägre kostnader och vakanser på personalsidan. Även högre bidrag för personal bidrog. Överskottet i kabel-tv, internet och bredband förklaras av att 30 procent av investeringen finansierades av kundernas anslutningsavgifter, något som bokförs som intäkt i dess helhet det år debitering sker.

Underskotten bestod främst av högre kostnader för den politiska ledningen (- 0,6 mkr) på grund av ej budgeterade kostnader för en konsultrapport om vård- och omsorgsförvaltningen inom handlingsplanen för en ekonomi i balans och kostnader för den e-tjänsteplattform som kommunen nu arbetar med.

It-avdelningen uppvisade också underskott (0,7 mkr) som delvis berodde på högre hyreskostnader jämfört med budget efter byte av lokal. En annan orsak till underskottet är att 1 mkr av it-avdelningens ram flyttades från drift till investering, som en konsekvens av kommunens striktare rutiner kring klassning av investeringar.

Samhällsbyggnadsförvaltningen redovisade ett underskott på 2,4 mkr. Föregående år var underskottet 4,1 mkr. Nettokostnaden var densamma. Avvikelsen för staben berodde främst på kostnader för att upprätta strategiska planer med cirka 0,5 mkr som inte var finansierade. Detta lyftes politiskt och det rådde enighet om att staben fick gå med motsvarande underskott.

Bostadsanpassningen redovisade ett överskott på 0,5 mkr. Det berodde främst på att det endast var ett fåtal stora och kostsamma bostadsanpassningar.

Fastighetsavdelningen visade ett underskott på 1,5 mkr. Underskottet berodde främst på kostnaderna för snöröjning, sandning och sopning, som hade en ackumulerad avvikelse mot budget på cirka 0,9 mkr och underhållskostnaden som avvek med cirka 0,2 mkr.

Gatuavdelningen visade ett underskott på cirka 0,6 mkr. Det berodde dels på den snörika vårvintern, dels på hösten som var mild med mycket halkbekämpning som följd. Ishallen hade ett underskott på cirka 0,2 mkr, medan konstgräsplanen genererade ett överskott på cirka 0,5 mkr. I övrigt följde verksamheterna inom gatuavdelningen budgeten.

Kostavdelningen redovisade ett underskott på cirka 0,2 mkr. Höjda livsmedelspriser var en bidragande orsak till högre kostnader. Minskade intäkter berodde till största delen på att antalet köpta portioner från Vängårdens kök minskade med cirka 10 000.

Va-avdelningen visade ett överskott om cirka 0,3 mkr kronor, som fonderas för framtida investeringar.

Renhållningsavdelningen redovisade ett överskott på drygt 1,0 mkr att avsättas till återställning av deponin.

mkr Område	2019 Bruttokostnad	2019 Bruttointäkt	2019 Nettokostnad	2019 Budgetavvikelse	2018 Nettokostnad
Politisk ledning	- 6,9	0,5	- 6,4	- 0,6	- 5,4
Kommunchef	- 8,2	0,0	- 8,1	0,7	- 8,7
Näringsliv och arbetsmarknad	- 22,8	14,6	- 8,2	1,5	- 9,5
Ungdoms- och föreningsverksamhet	- 4,6	0,2	- 4,4	0,0	- 4,1
HR/lön	- 8,2	0,6	- 7,6	- 0,3	- 7,2
Ekonomi	- 4,2	0,5	- 3,7	0,3	- 3,6
Kansli	- 12,7	1,2	- 11,4	0,6	- 8,1
It	- 8,9	0,7	- 8,2	- 0,7	- 7,8
Stab SBF	- 3,8	0,4	- 3,4	- 0,7	- 2,9
Bostadsanpassningen	- 1,3	0,2	- 1,1	0,5	- 1,3
Fastighetsavdelningen	- 63,0	61,1	- 1,9	- 1,5	- 3,4
Gatuavdelningen	- 29,1	14,1	- 15,0	- 0,6	- 14,5
Kostavdelningen	- 20,3	19,6	- 0,7	- 0,2	- 0,2
Delsumma	- 194,0	113,7	- 80,3	- 0,9	- 76,8
Kabeltv, internet, bredband	- 11,2	11,9	0,7	0,5	0,2
Va	- 10,5	10,5	0,0	0,0	0,0
Renhållningsavdelningen	- 12,1	12,1	0,0	0,0	0,0
Delsumma	- 33,7	34,4	0,7	0,5	0,2
Summa	- 227,7	148,1	- 79,6	- 0,4	- 76,6

Medborgare

Kommunstyrelsen nådde delvis uppfyllt resultat i perspektivet medborgare.

Målen om väl fungerande vatten- och avloppssystem samt renhållning (NMI) uppfylldes, medan de om bra och säkra vägar samt bra och säkra gång- och cykelvägar delvis uppfylldes. Standarden på gator, vägar samt gång- och cykelvägar upplevdes av medborgarna som mindre bra. Standarden har succesivt försämrats de senaste åren på grund av besparingar. Det bör noteras att även de statliga vägarna ingår i bedömningen.

Målet om trygg utemiljö uppfylldes inte. Färre än 50 procent av anmärkningarna vid den senaste trygghetsvandringen har åtgärdats.

Förvaltningarna nådde delvis målet i mätningen av tillgänglighet och svarstider på e-post och telefon, men det finns ändå förbättringspotential.

Samhällsutveckling

Kommunstyrelsen nådde delvis uppfyllt resultatnivå.

Energihushållningen var hög liksom vattenkvaliteten. Matsvinnet minskade, men kan fortfarande bli ännu mindre. Andelen inköp från lokala leverantörer låg på en uppfyllt resultatnivå.

Avtalstrohet mäts genom stickprov och några avvikelser noterades, men i huvudsak berodde det på att avtal saknades. Antalet gemensamma upphandlingar via Umeå kommun ökade, för att man vill se till att fler varugrupper och tjänster täcks av avtal.

Vännäs tappade från plats 78 till 125 i mätningen av svenska kommuners näringslivsklimat, men låg ändå kvar på ett relativt högt sammanfattande omdöme på 3,73 (av 6,0). I näringslivets bedömning av kommunens service och attityder till företagande var kommunen fortfarande bland de 100 främsta i Sverige.

Medarbetare

Förvaltningarna uppfyllde tillsammans målen om att medarbetarna trivs, skillnader i anställningsgrad mellan män och kvinnor och att sjukfrånvaron är lägre än 5 procent. Sjukfrånvaron för kommunledningskontoret var 3,4 procent (män 1,5 och kvinnor 4,4 procent) och för samhällsbyggnadsförvaltningen 4,9 procent (män 1,6 och kvinnor 7,2 procent).

För övriga mål nådde förvaltningen en delvis uppfylld resultatnivå. Det var bland annat löneskillnader mellan könen som fortfarande endast nådde ett lågt resultat.

Framtid och förväntad utveckling

Kommunstyrelsen har flera utmaningar att hantera de kommande åren, både verksamhetsmässiga och ekonomiska.

- År 2020 väntas kommunfullmäktige besluta om den slutgiltiga framtida organisationen för kommunens fastigheter, något som inte bara påverkar fastighetsavdelningen utan alla verksamheter.
- Arbetet med krisberedskap och kommunens ansvar inom totalförsvaret intensifieras. Frågor om skalskydd och krigsplacering av personal kommer att kräva tid och ekonomiska resurser.
- Med utgångspunkt från sämre ekonomiska förutsättningar har kommunstyrelsen en viktig uppgift i att hålla i det fortsatta arbetet med en ekonomi i balans.
- Arbetet med att förstärka bilden av Vännäs som en attraktiv plats att leva och verka på ska fortsätta. Det handlar både om marknadsföring och om underhåll av gator, gång- och cykelvägar, lekplatser samt parker och grönytor som har stor betydelse för trygghet och trivsel.
- Digitaliseringen ska fortsätta för att underlätta för medborgare, företag och andra. Flera av kommunstyrelsens verksamheter behöver snabbare anpassa sig till förändrade krav. Digitalisering av samhällsbyggnadsprocessen är en prioriterad åtgärd.
- Kommunstyrelsen bedömer att arbetet med den Pandemi som brutit ut i världen och i Sverige de första månaderna 2020 kommer att kräva en mycket stor insats från kommunstyrelseförvaltningen under det kommande året. Det kommer att få som konsekvens att andra uppgifter inom förvaltningen behöver prioriteras ned.

Uppföljning av uppdrag

Kommunstyrelsen fick i 2019 års budget uppdraget av kommunfullmäktige att genomföra följande åtaganden:

Uppdrag eller direktiv Kommunstyrelsen	Resultat Genomfört/delvis genomfört/ej genomfört	Kommentar
Att stärka fritidsområdet vid Vännäs bad och camping som mötesplats för föreningsliv, medborgare och besökare.	Genomfört.	<ul style="list-style-type: none">• Två fontäner anlades i Röda viken.• Delar av lekutrustningen på fritidsområdet byttes ut.• Ansökningar om LONA-medel beviljades.
Åtgärder för att minska sjukfrånvaron ska särskilt prioriteras.	Genomfört.	Förvaltningarna arbetar med förebyggande åtgärder, bland annat via kommunens företagshälsovård och allmänna friskvårdsinsatser.
Ärenden som behandlar näringslivsfrågor ges förtur i handläggning.	Delvis genomfört.	Förvaltningarna prioriterar ärenden som rör näringslivet.

Barn- och utbildningsnämnden

Sammanfattning

Barn- och utbildningsnämnden ansvarar för pedagogisk omsorg, förskola, fritidshem, förskoleklass, grundskola och grundsärskola. Nämnden har också övergripande ansvar för gymnasieverksamhet samt aktivitetsansvar för ungdomar upp till 20 år. Till ansvarsområdena hör även musikskola, biograf, bibliotek, bidrag till studieförbund, kulturaktiviteter och utdelning av kulturstipendier. Andra områden är förvaltning av kommunens kulturella och kulturhistoriska egendomar, konstnärliga utsmyckningar, konstsamlingar och konstverk.

Verksamhetsidé

Barn- och utbildningsnämnden

- främjar alla barns utveckling och lärande, där barnen utvecklar nyfikenhet, självkänsla, självförtroende och en livslång lust att lära
- verkar för ett aktivt kulturliv
- verkar för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingarna.

Händelser av väsentlig betydelse

- Från den 1 juli benämns förskolechefer rektorer efter en ändring i skollagen. Förändringen innebär att alla rektorer som nyanställs i förskola måste gå den obligatoriska befattningsutbildningen för rektorer.
- Kommunfullmäktige beslutade, efter en utredning, att förskoleköken ska kvarstå inom barn- och utbildningsförvaltningens organisation.
- Fullmäktige beslutade att förskolan Klockaren skulle renoveras. I december var förskolan färdig att tas i bruk.

Nämndens resultat i korthet

- ✚ Ekonomi – uppfyllt
- Medborgare – delvis uppfyllt
- Samhällsutveckling – delvis uppfyllt
- Medarbetare – delvis uppfyllt.

Ekonomi ✚

Barn- och utbildningsnämndens sammanlagda resultat var 7,7 mkr. Överskottet berodde till största delen på poster av tillfällig karaktär, såsom statsbidrag och lägre personalkostnader beroende på vakanser, sjukdom och tjänstledigheter. Beslutade besparingar för budget 2020 genomfördes delvis organisatoriskt från hösten och bidrog också till överskottet.

Centrala resurser redovisade ett överskott på 1 mkr på grund av vakanser på ledningssidan, statsbidrag till elevhälsa och lägre kapitalkostnader än budgeterat.

Förskolorna hade stora utmaningar med att behoven av stödinsatser till barn ökade, personalomsättning, sjukskrivningar och ökade vikariekostnader, vilket påverkade resultatet negativt med drygt 1 mkr. Fler sålda och färre köpta förskoleplatser samt barnomsorgsavgifter gav överskott, vilket medförde ett nollresultat för förskolan totalt.

I grundskolan berodde överskottet framförallt på tillfälliga statsbidrag från Skolverket och Migrationsverket med 3,5 mkr. Under hösten genomfördes neddragningar i modersmålsundervisning, svenska som andraspråk och studiehandledning, enligt beslut för budget i balans 2020. Det bidrog till överskottet med ytterligare 1,4 mkr. Skolorna hade stora utmaningar rörande elever i behov av särskilt stöd. Det medförde ökade kostnader som påverkade resultatet negativt med 0,5 mkr. Totalt redovisade grundskolan ett överskott på 4,4 mkr.

Särskolan redovisade ett överskott tack vare lägre personalkostnader än budgeterat på grund av förändrade behov och ett erhållet vite för skolskjuts.

Resultatet för bibliotek och kultur påverkades positivt av ett projekt finansierat med statsbidrag.

Gymnasiet redovisade totalt ett överskott på 1,1 mkr. Elevkostnaderna blev 0,7 mkr lägre än beräknat. Färre elever än budgeterat bidrog positivt till resultatet, samtidigt som högre prisökningar per plats och ökade kostnader för extra resurser påverkade utfallet negativt. Ett tillfälligt statsbidrag från Migrationsverket förbättrade resultatet med 0,4 mkr.

Mkr Område	2019 Bruttokostnad	2019 Bruttointäkt	2019 Nettokostnad	2019 Budgetavvikelse	2018 Nettokostnad
Politisk verksamhet	- 0,8	0,0	- 0,8	0,0	- 0,6
Centrala resurser	- 20,3	0,8	- 19,5	1,0	- 19,6
Förskoleverksamhet	- 69,3	11,1	- 58,2	0,0	- 52,2
Grundskola, förskoleklass, fritidshem	- 137,4	15,5	- 121,9	4,4	- 122,1
Särskola	- 7,9	2,6	- 5,3	0,9	- 5,3
Bibliotek och kultur	- 7,2	1,0	- 6,2	0,3	- 6,5
Övriga verksamheter	- 3,2	0,6	- 2,6	0,0	- 2,7
Summa interna verksamheter	- 246,1	31,6	- 214,5	6,6	- 209,0
Gymnasiesärskoleelever	- 2,7	0,0	- 2,7	0,1	- 2,0
Gymnasieelever	- 51,8	0,8	- 51,0	1,0	- 48,5
Summa externa verksamheter	- 54,5	0,8	- 53,7	1,1	- 50,5
Summa	- 300,6	32,4	- 268,2	7,7	- 259,5

Medborgare

Medborgare och vårdnadshavare var mycket positiva till förskola och skola. Biblioteken hade många besökare och antalet lån per invånare var bland de högsta i Sverige.

Antalet sökande till musikskolan ökade för andra året i rad. I stort sett alla elever fick spela det instrument de valt i första hand.

Biografen hade fler filmvisningar och totalt fler besökare än förra året, men antalet besökare var ändå för få för att målet skulle uppfyllas. Under hösten fick bion ett nytt ljudsystem. Förhoppningsvis bidrar det till en bättre bioupplevelse och därmed fler besökare.

Medborgarna ansåg att servicen var god och att de vid kontakt med förvaltningen, blev bra bemötta och fick svar på sina frågor. Tillgängligheten per telefon var dock lägre än i andra kommuner.

Samhällsutveckling

Barn och elever var trygga och trivdes i nämndens verksamheter. Eleverna hade en god lärmiljö och bedömde att de fick den hjälp och det stöd de behövde. Kunskapsresultaten var för låga och nådde inte en godkänd resultatnivå. Under läsåret pågår flera aktiviteter för att förbättra resultaten, exempelvis ett projekt i matematik tillsammans med Umeå universitet, en översyn av arbetssätt kring elever med behov av stöd och fortsatt införande av förvaltningens förväntansdokument. Dokumentet ska vara en grund att stå på i alla frågor och en tydlig beskrivning av de förväntningar som finns på chefer och medarbetare.

Snittkostnaden per inskrivet barn i förskolan var fortfarande i snitt knappt 10 procent lägre än i kranskommunerna, länet, mindre kommuner och pendlingskommuner. Snittkostnaden för en elev i grundskolan sjönk och var 2018 5,6 procent lägre än kranskommunernas och 4 procent lägre än snittkostnaden i mindre kommuner. Förskolans låga kostnadsnivå i förhållande till jämförelsekommunerna medför att målet *Verksamheterna är effektiva* inte uppfylls.

Medarbetarenkäten genomfördes hösten 2018 och visade att medarbetarna trivdes och att ledarna var bra.

Verksamheterna var jämställda enligt indikatorerna för löneskillnader och medskapande. Andelen män måste öka markant om målet för jämställda arbetsvillkor ska nå den högsta målnivån.

Målet för anställningsgrad uppfylldes. Andelen heltidsanställda har länge legat kring 80 procent för både kvinnor och män.

Sjukfrånvaron var hög, även om den förbättrades något jämfört med 2018. I samarbete med företagshälsan genomfördes riktade insatser och alla chefer fick en utbildning som handlade om att få sjukskrivna medarbetare tillbaka i arbete.

Framtid och förväntad utveckling

Barn- och utbildningsnämnden har många utmaningar att hantera de kommande åren, både verksamhetsmässiga och ekonomiska.

- Antalet barn och elever i förskola och skola ligger fortfarande högt och ser ut att öka, vilket innebär ökade kostnader.
- Måluppfyllelsen i skolan måste förbättras, för att nämnden ska nå de krav som riksdag och regering satt upp för huvudmannen.
- Tillgången på behöriga förskollärare och lärare minskar. Det ställer krav på att hitta olika sätt att möta denna utmaning och att ställa om verksamheten efter nya förutsättningar.
- Den osäkra ekonomiska utvecklingen för kommunen påverkar resursutvecklingen och förutsättningarna för nämndens olika verksamheter.
- Nämnden behöver möta brukares och medborgares förväntningar inom IKT (informations- och kommunikationsteknik) och digitala tjänster och se till att digitaliseringen bidrar till utveckling.

Uppföljning av uppdrag

Barn- och utbildningsnämnden fick i 2019 års budget uppdraget av kommunfullmäktige att genomföra ett antal åtaganden.

Uppdrag/direktiv Barn- och utbildningsnämnden	Resultat Genomfört/delvis genomfört/ej genomfört	Kommentar
Åtgärder för att minska sjukfrånvaron ska särskilt prioriteras.	Genomfört.	Riktade insatser genomfördes i samarbete med företagshälsan, till exempel utbildning i ergonomi för kökspersonal samt organisatoriska och psykosociala insatser i vissa verksamheter. Cheferna genomgick en ADA-plusutbildning, vars syfte är att öka förutsättningarna för att sjukskrivna medarbetare ska komma i arbete.

Vård- och omsorgsnämnden

Verksamhetsidé

- Vård- och omsorgsnämnden ska erbjuda trygg och säker livsmiljö med omsorg och utvecklingsmöjligheter i livets alla skeden. I Vännäs ska det vara positivt att bo, verka och leva.
- Nämnden ska fullgöra kommunens uppgifter inom socialtjänsten och vad som sägs i lag om socialnämnd, förutom ansvar för förskole- och fritidsverksamheten.
Här finns också ansvaret för kommunens mottagande av ensamkommande barn och samordningen av kommunala bostadskontrakt.
- Nämnden utövar också ledningen för den kommunala hälso- och sjukvården samt ledningen för verksamheten med stöd och service enligt Lag om stöd och service till funktionshindrade. Vård- och omsorgsnämnden fullgör även kommunens uppgifter enligt Lag om riksfärdtjänst och Lag om färdtjänst samt utarbetar förslag till regler för den kommunala riksfärdtjänsten.

Händelser av väsentlig betydelse

- Effektiviteten i äldreomsorgen samt individ- och familjeomsorgen genomlystes.
- En digitaliseringsplan och en heltidsplan upprättades och antogs.
- Nämnden beslöt att minska antalet SÄBO-platser och satsa på arbetssättet *Trygg hemgång*.
- Elva korttidsplatser avvecklades.
- *Jobbsteget* startades. Det är en del i utvecklingsarbetet för att sänka kostnaderna för försörjningsstöd.

Sammanfattning av nämndens resultat

Sammanfatta nämndens resultat genom att färgmarkera perspektiven enligt utfall 2019:

Nämndens resultat i korthet

- Ekonomi – mycket låg uppfyllelse
- Medborgare – uppfyllt
- Samhällsutveckling – delvis uppfyllt
- Medarbetare – delvis uppfyllt.

Ekonomi

Vård- och omsorgsnämndens resultat inklusive Akka var -17,6 mkr. Det var en procentuell avvikelse mot budget med 8,5 procent. Förändringen mellan tidigare prognoser och utfall var -3,2 mkr. Förändringen var som störst i individ- och familjeomsorgen, där skillnaden mellan prognos och utfall blev -3,7 mkr. Prognostisering av individ- och familjeomsorg är komplex, eftersom ett fåtal ärenden kan generera höga kostnader på kort tid. Förvaltningen såg över rutinerna för prognosarbetet för att fortsättningsvis öka samstämmigheten mellan prognos och utfall.

Gemensamma resurser (- 8,9 mkr)

Budgetåret 2019 inleddes med ett icke beslutat sparbehov från 2018 om 8,8 mkr. Det belastade förvaltningen hela 2019, vilket också förklarar avvikelsen mot budget.

Verksamhetsförändringar 2019 medför att budgetåret 2020 kan inledas med en balanserad budget inom gemensamma resurser. Åtgärder som påverkade fanns främst i äldreomsorgen. Det totala antalet platser för särskilt boende minskades från 88 till 84. Antalet platser vid korttidsboendet Slussen minskades från 22 till 11. Sammantaget påverkade dessa verksamhetsförändringar budget för 2020 med 5,5 mkr.

Individ- och familjeomsorg (- 7,7 mkr)

Ett utvecklingsarbete i försörjningsstöd och placeringar förväntades leda till lägre kostnader. Det gav dock inte förväntad effekt. Därför intensifierades arbetet under hösten och i november bröts trenden för försörjningsstödet utveckling. Bruttokostnaden för verksamheterna minskade med 2,6 mkr jämfört med 2018, men det blev ändå ett underskott.

Äldreomsorg (+ 1,0 mkr)

Verksamheten förändrades så till vida att antalet platser på särskilt boende minskades och en avdelning på korttidsboendet Slussen stängdes. Åtgärderna beslutades efter att en genomlysning av äldreomsorgen visade att Vännäs inte har behov av ett nytt äldreboende. Antalet korttidsplatser kunde minskas genom rehabilitering i hemmiljön.

LSS-omsorgen (- 2,4 mkr)

Ärenden i personlig assistans som inte omfattades av assistansersättning från Försäkringskassan påverkade resultatet negativt med 1,5 mkr, eftersom det inte fanns med i budgeten.

Omställningar i verksamheten för en gruppboende och minskade intäkter för sålda platser var ytterligare faktorer som påverkade resultatet negativt. Det fanns inga potentiella åtgärder som kunde motverka avvikelsen. För budget 2020 har dessa faktorer tagits i beaktande.

Intraprenad Lyan (+ 0,1 mkr)

Budgetåret inleddes med ett negativt resultat från 2018. Det hämtades igen och vändes till ett positivt resultat. Ökade intäkter för verksamheten var en förklarande faktor.

Ensamkommande barn, Akka (+ 0,3 mkr)

Minskat personalbehov påverkade resultatet positivt.

mkr	2019	2019	2019	2019	2018
Vård- och omsorgsnämnden	Bruttokostnad	Bruttointäkt	Nettokostnad	Budgetavvikelse	Nettokostnad
Gemensamma resurser	- 21,7	1,9	- 19,8	- 8,9	- 19,4
Individ- och familjeomsorg	- 42,6	11,3	- 31,3	- 7,7	- 33,9
Äldreomsorg	- 136,0	21,8	- 114,2	1,0	- 111,6
LSS-omsorg	- 86,7	30,8	- 55,9	- 2,4	- 51,2
Intraprenader	- 6,1	0,6	- 5,5	0,1	- 5,3
Akka	- 17,8	17,9	0,1	0,3	0,4
Summa	- 310,9	84,3	- 226,6	- 17,6	- 221,0

Medborgare

Målet i området medborgare uppfylldes.

Resultatnivån var låg för andelen avslutade ärenden med försörjningsstöd som inte återkommer inom ett år. Ett utvecklingsarbete för fler till egen försörjning pågår och sedan oktober finns verksamheten *Jobbsteget* i nämndens område. I november sjönk kostnaderna för utbetalt försörjningsstöd i jämförelse med 2018, likaså i december. Arbetet fortgår 2020.

Nämnden nådde hög uppfyllt nivå när det gällde väntetid mellan beslut och verkställighet i LSS och för inflyttningsdatum i särskilt boende. Väntetiden inflyttningsdatum var 2018 längre än 90 dagar och minskade till ett snitt under 45 dagar.

På Borgmästargården angav samtliga svarande att de är nöjda med hur deras synpunkter tas tillvara. Hemtjänsten och Vännäsby Äldrecenter var nästan i nivå med Borgmästargården. Det är ett resultat av en medveten satsning.

SKR rankar inte längre nämndens information på webbplatsen. Nämnden använder de tidigare resultaten vid sin påbörjade översyn av informationen.

Samhällsutveckling

Nämnden nådde delvis uppfyllt resultatnivå på området samhällsutveckling. Enskilda målindikatorer visade både förbättrade och försämrade resultat.

Hemtjänsten hade trots bemanningsutmaningar en delvis god måluppfyllelse när det gällde kontinuitet och antalet medarbetare som hjälper den äldre under 14 dagar. Resultatet var 11 personer (full måluppfyllelse 10).

Resultatnivån påverkades även av den låga andelen medarbetare med vård- och omsorgsutbildning. Full måluppfyllelse förutsätter att minst 90 procent av personalen har vårdutbildning. Vännäs resultat var knappt 70 procent. Kompetensförsörjningen är en stor utmaning för nämnden. Förvaltningen upprättade en kompetensutvecklingsplan med tydligare inriktning på kompetenshöjande aktiviteter för medarbetare.

Medarbetare

Antalet anställda var 456 personer eller 383 årsarbetare. (År 2018 var det 471 personer eller 388 årsarbetare.) Ungefär 8 av 10 anställda är kvinnor. Nämnden hade en mycket låg och ej tillfredställande måluppfyllelse för sjukfrånvaro, 9 procent. Frånvaron motsvarar 36 årsarbetare. Antalet medarbetare i Akka-verksamheten minskade, 11 korttidsplatser stängdes och 4 platser på särskilt boende avvecklades. Det är de främsta orsakerna till att antalet medarbetare var färre.

I Kommunals avtalsområde arbetar 55 procent av medarbetarna deltid. I nämndens hela område var medelsysselsättningsgraden 87,2 procent, samma nivå som 2018.

Låg andel heltidsanställningar och hög sjukfrånvaro i vård- och omsorg är inte unikt för Vännäs kommun. Ur jämställdhetsperspektiv har fler heltidsanställningar betydelse. Nämnden har antagit en handlingsplan för att öka heltidsanställningarna.

Framtid och förväntad utveckling

Nämnden beslutade inför 2020 om åtgärder för att få budgeten i balans, samtidigt som både satsningar på digitala investeringar och heltidsnorm prioriteras. Det är en utmaning som ställer stora krav på ledning och styrning och högt ansvarstagande hos varje enskild medarbetare. Både ansökningarna och de beviljade antalet ansökningar om personlig assistans fördubblades. Denna ökning riskerar att bli den enskilda faktor som förhindrar måluppfyllelse.

Måluppfyllelsen inom IFO är svårbedömd, eftersom ärendena handlar om enskildas individuella och många gånger kostsamma behov av stöd.

Nya arbetsmetoder kan behöva aktualiseras för att kommunen ska uppfylla lagkrav och föreskrifter samt nå en budget i balans.

Vännäs kommun har genom flyktingmottagande och anhöriginvandring fått fler bosatta i kommunen. Mottagandet är en resurstillgång för personalförsörjningen, samtidigt som bristande språkkunskaper och otillräcklig utbildningsbakgrund medför risk för ökat behov av stöd.

Nämnden kan inte på egen hand klara utmaningen att fler ska bli självförsörjande. Nämndens förutsättningar för måluppfyllelse påverkas av kommunens samlade integrationsarbete, nationella beslut och situationen i omvärlden.

Människor lever längre nu än tidigare. Det påverkar den demografiska utvecklingen och nämndens planeringsförutsättningar. Vännäs kommun har en prognostiserad befolkningsökning för äldre över 65 år på cirka 180 personer från 2018 till 2025. Av dem är 132 personer 80 år och äldre. Nämnden ser en fortsatt satsning på *Trygg hemgång* med både rehabiliterade och habiliterade insatser som en förutsättning för måluppfyllelse.

Allt fler personer ska ges avancerad hälso- och sjukvård i hemmet, samtidigt som det är svårt att rekrytera sjuksköterskor och möta högre krav på snabbt mottagande till kommunen.

Digitalt först ska vara vägledande för arbetet. Med digital teknik kan nämnden frigöra och effektivisera resurser som istället kan användas för kvalitetshöjande insatser för brukaren och ge förutsättningar att möta framtidens personalbehov.

Vid rekryteringar, främst till vikariat men även till tillsvidare tjänster, är det svårt att få tag på utbildad och erfaren personal. Internutbildning och nya sätt att leda och fördela arbetsuppgifterna krävs för att nämndens uppdrag ska kunna utföras på ett tryggt och säkert sätt.

Uppföljning av uppdrag

Vård- och omsorgsnämnden fick i 2019 års budget uppdraget av kommunfullmäktige att genomföra följande åtaganden:

Uppdrag eller direktiv Vård- och omsorgsnämnden	Resultat Genomfört/delvis genomfört/ej genomfört	Kommentar
Åtgärder för att minska sjukfrånvaron ska särskilt prioriteras.	Genomfört.	Fortsatt hög frånvaro med nuvarande åtgärder. År 2020 sker riktade satsningar med extra stöd från HR-avdelningen på utvalda verksamheter med hög frånvaro.

Liljaskolan

Verksamhetsidé

- Styrelsen ska verka för att Liljaskolan erbjuder gymnasieutbud av hög kvalitet för både yrkes- och högskoleförberedande gymnasieprogram, samt ett rikt utbud av vuxenutbildning där uppdrag i nära samverkan med arbetsmarknaden eftersträvas.
- Liljaskolan ska ge eleverna bästa möjliga grund för att möta framtidens krav. Utbildningarna ska attrahera ungdomar och vuxna av olika kön, etnicitet och social bakgrund.

Händelser av väsentlig betydelse

- Liljaskolan hade hösten 2019 färre elever än budgeterat och prognostiserat, trots en positiv trend föregående år med fler elever än förväntat och fler som sökte i första hand.
- Liljaskolan hade tidigare ett stort språkintruktionsprogram, där merparten av eleverna var ensamkommande flyktingar. Med tiden har antalet elever minskat kraftigt på grund av politiska beslut. Det har medfört ett behov av att se över organisationens struktur och personalens omfattning.
- Styrelsen beslutade att starta naturvetenskapsprogrammet (NV) med ett krav på 8 förstahandssökande elever i första sökomgången för att få starta till höstterminen. Antalet sökande nådde inte kravet. Samma premisser gäller för en start hösten 2020.
- Skolverket förändrade gymnasieskolans introduktionsprogram från den 1 juli. Hemkommunen är nu skyldig att erbjuda obehöriga elever plats på något av de fyra introduktionsprogramsalternativen förutom programinriktat individuellt val. Liljaskolan måste behålla beredskap för det.

Nämndens resultat i korthet

- ◆ Ekonomi – låg måluppfyllnad
- ✚ Medborgare – uppfyllt
- Samhällsutveckling – delvis uppfyllt
- ✚ Medarbetare – uppfyllt.

Ekonomi

Liljaskolan redovisade ett resultat på 1,1 mkr, vilket var 0,5 mkr mindre än resultatkravet och budgeten på 1,6 mkr.

Resultatet för gymnasieskolan blev 0,8 mkr mindre än budgeterat. Underskottet berodde främst på lägre intäkter än budgeterat och färre elever i snitt på läsårets sista termin än prognostiserat.

Åtgärd: Styrelsen följer upp det prognostiserade elevantalet kontinuerligt under läsåret.

Elevboendets underskott handlade till största delen om sämre beläggning på de få fastigheter som kvarstår för elevboende.

Resultatet för vux påverkades av intäkter från andra kommuner, som inte var budgeterade.

Styrelsens övriga verksamheter hade marginella avvikelser från budget.

mkr Område	2019 Bruttokostnad	2019 Bruttointäkt	2019 Nettokostnad	2019 Budgetavvikelse	2018 Nettokostnad
Liljaskolans styrelse					
Skolans styrelse	- 0,4	0,0	- 0,4	0,0	- 0,4
Gymnasieskola	- 107,1	106,2	- 0,9	- 0,8	2,4
Vux	- 10,3	12,6	2,3	0,3	1,7
Uppdragsutbildning	- 0,2	0,4	0,2	0,1	- 0,1
Elevboende	- 2,3	2,2	- 0,1	- 0,1	0,0
Summa	- 120,3	121,4	1,1	- 0,5	3,6

Medborgare

Målet medborgarna är positiva till Liljaskolan innefattar två indikatorer, varav den ena är andelen avgångselever från Hammarskolan som väljer Liljaskolan och den andra är att medborgarna är positiva till Liljaskolan. Andelen avgångselever som påbörjade studier vid Liljaskolan hösten 2019 uppgick till cirka 50 procent. Synen bland kommunens medborgare på utbildningsmöjligheterna var positiv. SCB:s nationella mätning visade att gymnasieskolan i Vännäs kommun hade medborgarnöjdhetsindex 63 av 100 (medelindex nationellt var 56). I området mäts bemötande och tillgänglighet. Sedan 2017 har medborgarnas nöjdhet med gymnasieskolan ökat från index 55. Det innebär att förvaltningen nådde målet.

Samhällsutveckling

Vad gäller målet att alla elever ska ha en stimulerande lärandemiljö nådde styrelsen målet delvis. Målet mäts med sex indikatorer som var och en mäter olika delar av begreppet stimulans. Sett till närvaroindikatorn uppnåddes målet delvis med en närvaro på 84 procent. För att öka närvaron ytterligare och nå målet 90 procent ska Liljaskolan fortsätta arbetet med mentorskapet, frånvarorutinen och med att skapa meningsfull undervisning.

Det var 92 procent av eleverna som inte upplevde sig kränkta på skolan, en ökning med 1 procentenhet jämfört med 2018. Det innebär ett delvis uppnått mål. Skolan fortsätter 2019/2020 arbetet med en skolvärd som bidrar till ökad social interaktion. Skolan tror att goda sociala relationer minskar antalet kränkningar. Glädjande nog upplevde skolans elever att de har en god studiero (snitt 3,1 av 4), att de får stöd och hjälp (snitt 3,4 av 4) och att skolans pedagogiska personal har höga förväntningar på dem (snitt 3,5 av 4).

Den indikator som är och kommer att vara svår att uppnå är att Liljaskolans utbildningar ska attrahera fler än 14 procent av regionens årskurs 9-elever att söka Liljaskolan i första hand. Med en snäv region (Umeå, Vännäs, Lycksele) antogs cirka 9 procent till Liljaskolan. Styrelsen bör jobba med utbud, efterfrågan samt attraktion av skolan och alla dess delar.

Liljaskolan hade svårt att nå målet om alla elevers förutsättningar att nyttja sin maximala potential. Andelen F-betyg och betyg på A- och B-nivå var inte tillfredsställande. När det gällde F-betygen var det främst gymnasiekurser på yrkesförberedande program som hade svårt med måluppfyllelsen. Skolans mål är att alla elever ska nå minst E i samtliga kurser. Att inte målet nåddes handlar om ett antal saker, såsom exempelvis låg närvaro, låg motivation samt behov av anpassningar, extra anpassningar och särskilt stöd. Närvaro är skolans prioriterade mål 2019/2020. Meningsfullhet är på ämneslagnivå ett nyckelbegrepp som återkommer i det strukturerade kvalitetsarbetet. Den pedagogiska personalen jobbar kontinuerligt med att hitta nya utmaningar för att göra undervisningen meningsfull. Vad gäller anpassningar och stöd kommer skolans specialpedagoger och skolpsykolog att jobba mer stöttande gentemot pedagogerna för att öka kunskap och metodik om anpassningar och extra anpassningar.

Andelen yrkesexamina uppgick till 81 procent. Skolans eget mål 2018/2019 var 80 procent. Målet 2019/2020 är 85 procent. För att öka måluppfyllelsen krävs högre närvaro, tidigare specialpedagogiska insatser och meningsfull utbildning i samtliga kurser.

Vad gäller skolans arbete för en hållbar utveckling är det svårt att mäta målets två indikatorer. Det finns ingen vedertagen definition på miljöklassade fordon, men Liljaskolan arbetar med att få en modern maskin- och fordonspark genom att kontinuerligt byta maskiner och fordon i enlighet med rådande upphandlingar och rön om miljöklassningar. Det finns inte heller något system på skolan för att mäta andelen verksamheter som anses genomföra hållbar avfallshantering. Skolan arbetar med att hantera miljöfarligt avfall i verkstäder och servicehallar samt källsortering över hela skolan.

Liljaskolan satsade 2018/2019 extra på undervisningen i entreprenörskap. Det gav goda resultat. Liljaskolan deltog med fyra UF-företag i regionfinalen. Tre av dem fick via sina prestationer delta i Sverigefinalen med fina resultat även där. Utöver elevernas goda resultat fick en av skolans entreprenörskapslärare utmärkelsen *Årets UF-lärare* i Västerbotten. Därtill nådde Liljaskolans vuxenutbildning en mycket hög nivå av anställningsbarhet. Sammantaget medförde det att Liljaskolan nådde målet för företagsamhet med goda resultat.

Det är tydligt att Liljaskolan behöver fokusera mer på stimulans och ledning för att eleverna ska nå en högre grad av måluppfyllelse. Det genomsyrar också skolans prioriterade mål läsåret 2019/2020, där närvaro, andel examina och höga meritvärden ska genomsyra hela organisationens planering och undervisning.

Medarbetare

Samtliga mål inom området medarbetare uppnåddes. På Liljaskolan trivs medarbetarna mycket bra och medarbetarindex visade ett värde på 5,6 av 6. Dessutom tycker personalen på Liljaskolan att förvaltningens ledare gör ett fullgott arbete. Ledarskapsindex visade ett värde på 4,8 av 6. Skolan jobbar kontinuerligt ur ett jämställdhetsperspektiv och en del i det arbetet är att vara en jämställd skola även när det gäller fördelningen mellan anställda män och kvinnor. År 2019 arbetade cirka 46 procent kvinnor och 54 procent män på Liljaskolan. Även anställningsgraden var god på Liljaskolan. Cirka 89 procent av skolans personal hade en heltidsanställning, 88,5 procent kvinnor och 89 procent män. Sjukfrånvaron var tillfredställande med en årssjukfrånvaro på 3,6 procent.

Mål som grundar sig på indikatorer som mäts via medarbetarenkäten visar resultaten på 2018 års enkät.

Framtid och förväntad utveckling

Sammanfattningsvis är bedömningen att framtiden ser ljus ut för Liljaskolan. Med en sund och god ekonomi som är långsiktigt hållbar kan Liljaskolan strategiskt satsa vidare på att utveckla såväl kvaliteten på undervisning som på lokaler, läromedel och lärverktyg.

En av styrelsens och Liljaskolans viktigaste satsningar kommande läsår och framöver är på huvuduppdraget: Att stimulera lärande hos eleverna för ökad måluppfyllelse och förbättrade studieresultat. Elever och i synnerhet elever i behov av särskilt stöd behöver stimuleras och ges stöd för att nå sin maximala potential. Detta arbete kräver prioriteringar och systematik i både ekonomi och kvalitetsarbete.

Enligt nationell statistik fortsätter antalet elever i gymnasieålder att öka de kommande åren. Det innebär att Liljaskolans möjligheter att anta elever på alla tillgängliga platser ökar. Skolans program är sådana som Liljaskolans styrelse valt att satsa på. Målet framöver är att bygga verksamheten runt dessa program. Det är också viktigt för Liljaskolan att fortsätta arbetet med att vara ett attraktivt val för medborgarna i kommunen.

I den ökade konkurrensen om utbildad arbetskraft är det viktigt att Liljaskolans styrelse i framtiden prioriterar förebyggande åtgärder, för att medarbetarna ska må så bra som möjligt och vilja stanna på skolan. Kommunikation, delaktighet och närvarande ledare är något som behöver prioriteras även framöver.

Plan- och miljönämnden

Verksamhetsidé

- Nämnden ska verka för en god bebyggd miljö, en trygg och säker kommun, ett hållbart nyttjande av naturvärden och säkra livsmedel.

Händelser av väsentlig betydelse

- Under våren utbildade räddningstjänsten alla styrkeledare i skogsbrandssläckning i samverkan med Umeåregionens brandförsvaret.
- Räddningstjänsten startade en gemensam utredning om systemledning i Norr- och Västerbotten efter att Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB, lagt fram ett regeringsförslag om hur man tillsammans ska klara av större händelser.
- En ny räddningschef anställdes i slutet på året och tillträder i mars 2020.
- För att underlätta för medborgarna har e-tjänster tagits i bruk på samtliga avdelningar.
- Miljö- och hälsoskyddsavdelningen och plan- och byggavdelningen blev den 1 januari en avdelning, miljö- och byggavdelningen, som leds av en avdelningschef.
- På grund av personalomsättning fick en del arbete med detaljplaner läggas ut på en konsult.
- Det har byggts många en- och tvåbostadshus i Vännäs de senaste åren och de kommunala tomterna i Vännäsby bebyggdes betydligt fortare än planerat. Det resulterade i att kommunen nästan helt saknade kommunalt tomtutbud där 2019. Arbetet med att ta fram nya detaljplaner för villatomter pågår fortlöpande.
- Arbetet med en digitaliserad samhällsbyggnadsprocess påbörjades.
- Miljö- och byggavdelningen har aldrig tidigare haft så många ärenden som 2019. En bidragande orsak var införandet av matavfallssortering, eftersom anmälan av kompost ska lämnas till nämnden.
- Förvaltningen samverkar fortlöpande med andra kommuner. Framförallt samverkan mellan byggnadsinspektörerna i kranskommunerna ökade. Ett arbete med gemensam plan- och byggtaxa genomfördes.
- Miljö- och byggavdelningen hade kvällsöppet under SEE-veckan, som ett led i att öka avdelningens tillgänglighet.

Nämndens resultat i korthet

- Ekonomi – mycket låg måluppfyllnad
- + Medborgare – uppfyllt
- + Samhällsutveckling – uppfyllt
- + Medarbetare – uppfyllt.

Ekonomi ■

Plan- och miljönämnden uppfyllde inte målet för budget i balans med ett underskott på totalt 0,9 mkr.

Det är räddningstjänsten som står för underskottet, 1,1 mkr. Främst var det personalkostnader som överskred budget med 0,7 mkr. En del andra kostnader var också ganska höga, som till exempel för arbetskläder, drivmedel samt transport- och resekostnader. Även intäkterna var högre än budgeterat. Räddningstjänsten stoppade utbildningarna och även utbildningarna för C-körkort. Det medför dock att utbildningsbehovet blir större 2020.

Miljö- och byggavdelningen gjorde ett plusresultat på 0,2 mkr. Enligt nämndens åtgärdsplan för att få en budget i balans minskade avdelningen anställningsgraden för en vikarie på miljösidan. Ökade intäkter för arbete med detaljplaner påverkade också resultatet positivt.

mkr Område	2019 Bruttokostnad	2019 Bruttointäkt	2019 Nettokostnad	2019 Budgetavvikelse	2018 Nettokostnad
Plan- och miljönämnden	- 0,2	0,0	- 0,2	0,0	- 0,2
Räddningstjänst	- 8,5	1,3	- 7,2	- 1,1	- 6,7
Miljö- och byggavdelning	- 5,1	2,8	- 2,3	0,2	- 2,5
Summa	- 13,8	4,0	- 9,8	- 0,9	- 9,4

Medborgare

Ingen mätning genomfördes 2019. Bedömningen görs med utgångspunkt från den tidigare mätningen och egen bedömning. För miljö- och byggavdelningen kan tillgängligheten på telefon vara begränsad på grund av att tillsyn och annan handläggning sker utanför kontoret. Avdelningen hade en dialog med växel och såg över rutinerna kring telefon. Förhoppningsvis ger det ett bättre resultat för tillgänglighet vid nästa mätning. Ansökningarna via webben ökade och förhoppningen är att medborgarna ska uppleva att det är enklare med e-tjänster.

Samhällsutveckling

Målet för samhällsutveckling uppfylldes. Nöjd kund-index för avdelningarna varierade, vilket medförde att målet för ett väl utvecklat näringslivs delvis uppfylldes. Ingen mätning genomfördes 2019. Ett nytt mål som går att mäta mer regelbundet sattes för 2020. Dessutom påbörjades ett arbete med tydligare information om bygglovsprocessen samt om stöd vid ansökningar och anmälningar riktade till både företagare och medborgare.

Medarbetare

Målet för medarbetare uppfylldes. Medarbetarna trivs och tycker att de har bra ledare som utför ett gott ledarskap. Skillnaden i anställningsgrad uppfylldes delvis på grund av en överrepresentation av kvinnor bland tjänstepersonerna i verksamheterna, medan det i nämnden totalt, med deltidsbrandmännen inräknade, finns en överrepresentation av män.

Framtid och förväntad utveckling

Den stora utmaningen för räddningstjänsten är att kunna behålla personal och fortbilda brandmän och styrkeledare. MSB kräver att det ska finnas en systemledning i räddningstjänsterna i landet för att man lättare ska kunna hjälpas åt vid större händelser. Det kommer ett lagförslag det första kvartalet 2020, som ger kommunen information om hur systemledningen ska utformas och vilka kostnader det kan innebära.

Den stora omsättningen av brandmän som rätt ett tag minskade något. Därmed bör kostnaderna för utbildningar med mera minska. Fortbildning av styrke- och räddningsledarna är ett måste för att räddningstjänsten ska kunna möta det förändrade klimatet med översvämningar, skogsbränder och annat som ställer allt högre krav på räddningstjänsten, men även på nämndens övriga avdelningar.

Ett ökat tryck på detaljplaner och en mer rättvis plan- och byggtaxa kan komma att resultera i att nämnden kan självfinansiera ökad tjänstgöring på byggområdet, för att på så sätt delvis minska arbetsbelastningen. Nämnden ökade tjänstgöringsgraden, så att alla nu har en heltidsanställning i grunden. Det resulterar i ett tillskott för byggsidan på cirka 25 procent 2020. Vid ett fortsatt stort tryck för byggande i kommunen kommer ytterligare åtgärder att behöva vidtas.

Arbetet med att digitalisera samhällsbyggnadsprocessen påbörjades. En viss oro finns för att det arbetet kommer att ta en hel del tid och ekonomiska resurser i anspråk flera år framöver.

Som en del i klimatarbetet drev nämnden att Vännäs kommun ska delta i *Glokala Sverige*, ett Agenda 2030-arbete som Sveriges Kommuner och Regioner driver.

Uppföljning av uppdrag

Plan- och miljönämnden fick i 2019 års budget uppdraget av kommunfullmäktige att genomföra följande åtaganden:

Uppdrag eller direktiv Plan- och miljönämnden	Resultat Genomfört/delvis genomfört/ej genomfört	Kommentar
Åtgärder för att minska sjukfrånvaron ska särskilt prioriteras.	Trivsel och bra arbetsmiljö jobbade nämnden mycket med 2019.	Nämndens verksamheter hade en låg sjukfrånvaro 2019.

Vännäs Fastigheter AB

Förvaltningsberättelse

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Särskilt boende

Vännäs kommunfullmäktige beslutade 2016 att bygga ett nytt särskilt boende i kommunen. Det skulle innehålla 40 platser.

Beslutet föregicks av en framställan från vård- och omsorgsförvaltningen om fler boendeplatser. Vännäs Fastigheter har arbetat med projekteringen. Efter en genomlysning av äldreomsorgen såg vård- och omsorgsnämnden återigen över framtida behov. Det resulterade i att beslutet om att bygga 40 nya platser upphävdes i oktober. Samtidigt beslutades att det särskilda boendet vid Nygatan 3C i Vännäsby ska avvecklas. Istället ska 10 nya platser för särskilt boende och 10 platser för korttidsboende beredas genom att delar av Stamhemmanet 2 byggs om. Vännäs Fastigheter kommer att debitera kommunen för nedlagda projekteringskostnader. De uppgår till cirka 16 mkr exklusive mervärdesskatt.

Dotterbolaget Älvdala Fastigheter AB

Fastigheten Tränaren 9 består av 18 kooperativa hyresrätter vid Älvdala och ägs av dotterbolaget Älvdala Fastigheter AB.

Tränaren 9 blockuthyrs till en kooperativ hyresrättsförening från och med den 1 november. Älvdala Fastigheter har ingen egen personal, utan den tekniska och ekonomiska förvaltningen köps av moderbolaget Vännäs Fastigheter AB. I samband med affärsupplägget ställde moderbolaget Vännäs Fastigheter AB ut en hyresgaranti till hyresgästen Älvdala kooperativa förening. Den innebär att Vännäs Fastigheter kommande 15-årsperiod garanterar att förhyra alla eventuellt vakanta lägenheter. Motkravet är ett årligt vederlag om 20 tkr och att bolaget har rätten att hyra ut de vakanta lägenheterna som traditionella hyresrätter med besittningsskydd.

Dotterbolaget Fastighetstjänster i Vännäs AB

Som ett led i kommunfullmäktiges beslut 10 juni om att Vännäs Fastigheter ska överta kommunens lokalvårdsverksamhet, bildade bolaget ett helägt dotterbolag med namnet Fastighetstjänster i Vännäs AB. Verksamhetsövergången gäller från den 1 januari 2020.

Händelser av väsentlig betydelse

Förvärv och avyttringar

Försäljning av parhusen vid Grynings- och Skymningsvägen

I slutet av 2018 fick samtliga hyresgäster som hyrde bolagets kvarvarande 28 parhusfastigheter i Vännäs ett erbjudande om att förvärva sin hyrda fastighet. Sex hyresgäster accepterade erbjudandet och har tillträtt sina fastigheter. Bolaget äger numera 22 småhusfastigheter. De kvarvarande fastigheterna avyttras allt eftersom hyresgästerna flyttar ut. Realisationsvinsten för försäljningarna uppgick till cirka 2,9 mkr. Baserat på aktuella försäljningspriser bör Vännäs Fastigheter AB ha en orealiserad vinst om cirka 10–12 mkr på de kvarvarande fastigheterna.

Förvärv av Nivellören 6

I början av året förvärvade Vännäs Fastigheter AB fastigheten Nivellören 6 efter Östra Järnvägsgatan 5 i centrala Vännäs. Tillträdet skedde den 1 juni. Bolagets avsikt med förvärvet är att bidra till en attraktivare centrumkärna. Fastigheten bedöms behöva fasadunderhåll, i övrigt är den i gott skick.

Försäljning av Pensionären 19–22

Bolaget har 72 lägenheter till salu vid adresserna Liljas väg 11–17. Det finns intressenter, men inga konkreta förhandlingar pågår.

Förvärv av Stamhemmanet 2

Bolaget förvärvade den kommunala fastigheten Stamhemmanet 2, belägen vid Södra Drottninggatan 6, för en köpesumma om 15 mkr. Tillträdet är den 1 januari 2020.

Nyproduktion av trygghetsboende

Fastigheten vid Södra Drottninggatan 6 utökades med 6 lägenheter. Kostnaden för ombyggnaden uppgick netto till cirka 3,5 mkr, inklusive ett investeringsbidrag för hyresrätter till äldre om cirka 1,1 mkr. Samtliga lägenheter vid Södra Drottninggatan 6 och Kyrkogatan 8 marknadsförs som trygghetsboende för hyresgäster med särskilda behov.

Nyproduktion av 6 mindre hyresrätter

Bolaget skrev ett entreprenadkontrakt med VNB Byggproduktion AB om att uppföra 6 mindre lägenheter vid Vegagatan 24. Byggnaden kommer att stå klar för inflyttning den 1 juni 2020. Projektet genomförs med ett investeringsbidrag för hyresrätter om 1,9 mkr och bedöms resultera i en nettoprojektkostnad om cirka 7 mkr.

Intressebolaget Wendenes AB

Tillbyggnaden av Företagsvägen 15 om cirka 300 kvm blev i huvudsak färdig. De nya lokalytorna nyttjas dels av kommunens verksamhet Returcentrum, dels av bolaget Brännlands Cider AB. Efter en ombyggnad för cirka 300 tkr öppnade även företaget Besikta Bilprovning i Sverige AB en bilprovning på adressen.

Kvarkenvinden ekonomisk förening

Som ett led i att göra bolaget mer hållbart beslutade styrelsen att investera i vind-el. Vännäs Fastigheter investerade därför i den kooperativa föreningen Kvarkenvinden. Bolaget köpte andelar på andrahandsmarknaden för i snitt cirka 2 000 kr per andel. Hittills har bolaget förvärvat 243 andelar. Ambitionen är att totalt förvärva 600 andelar, vilket förväntas ge en årlig elproduktion om 600 000 kWh.

Övriga väsentliga händelser

Fjärrvärmepriser

Bolaget bestred än en gång fjärrvärmeleverantörens Solör Bioenergi Fjärrvärme AB yrkande om prisjustering. Efter icke fruktsamma förhandlingar hänsköts ärendet, i likhet med det för två år sedan, till Fjärrvärmenämnden för medling. Nämnden beslutade till fördel för Solör Bioenergi Fjärrvärme AB, varför de höjda priserna började tas ut från den 3 augusti.

Hyresgästföreningen

Bolaget träffade i januari ett avtal med Hyresgästföreningen om en sammanlagd hyresjustering om 4,7 procent över tre år. Parternas ambition är att systematisk hyressättning bör införas vid nästa hyresförhandling 2022.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Enligt ägardirektiven ska den synliga soliditeten uppgå till minst 15 procent. Vid årets slut uppgick den till 23,9 procent. Vännäs Fastigheter AB ska långsiktigt generera en uthållig avkastning på synligt eget kapital om minst 5 procent. Årets avkastning var 6,66 procent.

Resultaträkning (mkr)	Vännäs Fastigheter AB		
	Utfall 2019-12	Utfall 2018-12	Budget 2019
Verksamhetens intäkter	53,7	51,6	50,6
Verksamhetens kostnader	- 35,0	- 33,2	- 32,8
Avskrivningar	- 8,0	- 7,3	- 8,0
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER	10,8	11,0	9,8
Finansiella intäkter	0,3	0,3	0,4
Finansiella kostnader	- 3,2	- 3,9	- 3,4
Bokslutsdispositioner	- 1,1	- 1,0	
Skatt	- 0,7	- 0,6	
ÅRETS RESULTAT	6,2	5,8	6,8

Resultaträkning (mkr)	Älvdala fastigheter AB		
	Utfall 2019-12	Utfall 2018-12	Budget 2019
Verksamhetens intäkter	0,3	0,0	0,0
Verksamhetens kostnader	0,0	0,0	0,0
Avskrivningar	- 0,1	0,0	0,0
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER	0,2	0,0	0,0
Finansiella intäkter	0,0	0,0	0,0
Finansiella kostnader	- 0,1	0,0	0,0
Bokslutsdispositioner	0,0	0,0	0,0
Skatt	0,0	0,0	0,0
ÅRETS RESULTAT	0,0	0,0	0,0

Resultaträkning (mkr)	Fastighetstjänster i Vännäs AB		
	Utfall 2019-12	Utfall 2018-12	Budget 2019
Verksamhetens intäkter	0,0	0,0	0,0
Verksamhetens kostnader	0,0	0,0	0,0
Avskrivningar	0,0	0,0	0,0
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER	0,0	0,0	0,0
Finansiella intäkter	0,0	0,0	0,0
Finansiella kostnader	0,0	0,0	0,0
Bokslutsdispositioner	0,0	0,0	0,0
Skatt	0,0	0,0	0,0
ÅRETS RESULTAT	0,0	0,0	0,0

Uppföljning av målen (mkr)

Vännäs Fastigheter AB omsatte drygt 53,7 mkr med ett resultat före skatt och bokslutsdispositioner om cirka 7,9 mkr.

Balansomslutningen ökade med cirka 48 mkr till cirka 493 mkr, där externa räntebärande lån uppgick till cirka 362 mkr.

Intäkterna ökade med knappt 2,2 mkr jämfört med föregående år. Anledningen var bland annat årets hyreshöjning och uppkomna reavinster till följd av försäljning av 6 småhusfastigheter vid Gryningsvägen. Kostnaderna ökade inte fullt 1,8 mkr och avskrivningarna med drygt 0,6 mkr, vilket sammantaget gav ett lägre rörelseresultat på cirka 0,2 mkr jämfört med utfallet 2018. Orsaken till högre avskrivningskostnader var aktiverade investeringar för byte av tak vid Kronprinsen och nybygget på Festplatsen i Vännäsby. Kostnadsökningen bestod delvis av ökade kostnader för konsulter, obligatoriska kontroller och reparation av lägenheter.

Differenserna mellan årsbudget och årsprognos bestod främst av att intäkterna översteg budget med drygt 3,1 mkr. Det berodde bland annat på reavinster från fastighetsförsäljning. Utfallet av kostnaderna var 1,0 mkr högre än budget. Jämfört med budget blev 2019 års utfall cirka 1,1 mkr högre.

Älvdala Fastigheter AB hade i november och december intäkter på knappt 300 tkr. Kostnaderna, främst i form av avskrivningar och räntekostnader till moderbolaget, uppgick till nästan lika mycket, varför bolaget endast uppvisade ett mindre överskott.

Fastighetstjänster i Vännäs AB startade sin verksamhet den 1 januari 2020, varför det inte finns transaktioner för verksamhetsåret 2019.

Investeringar

Investeringar årsbokslut 2019 tkr	Bolag	Budget 2019	Utfall 2019-12
Fastighetsreglering	Vännäs Fastigheter AB	3 992	3 985
Energieffektiviseringar	Vännäs Fastigheter AB	3 000	342
Nyproduktion SÄBO	Vännäs Fastigheter AB	20 000	10 413
Nyproduktion Vännäs 34:30	Vännäs Fastigheter AB	30 000	1 370
Tak + nyproduktion lägenheter Kronprinsen 16	Vännäs Fastigheter AB	5 500	216
Nyproduktion Silver 34	Vännäs Fastigheter AB	7 000	3 881
Takbyte Stora Björn 14	Vännäs Fastigheter AB	2 000	0
Ombyggnad lägenheter Stamhemmanet 3	Vännäs Fastigheter AB	2 700	3 442
Utemiljö Kronprinsen 16	Vännäs Fastigheter AB	2 750	237
Konvertering lokaler till lägenheter Kronprinsen 16	Vännäs Fastigheter AB	2 000	0
Hissbyte Ingenjören 8	Vännäs Fastigheter AB	600	109
Bergvärme Jämteböle 1:64	Vännäs Fastigheter AB	300	857
Bergvärme Trinnliden 6:1	Vännäs Fastigheter AB	600	937
Brandlarm Hjorten 1	Vännäs Fastigheter AB	0	153
Asfaltering Pensionären 19	Vännäs Fastigheter AB	0	260
OTC	Vännäs Fastigheter AB	0	840
Förvärv Nivellören 6	Vännäs Fastigheter AB	0	7 295
Takbyte Landshövdingen 9	Vännäs Fastigheter AB	0	3
Ombyggnad lägenheter Hjorten 1	Vännäs Fastigheter AB	0	237
Inventarier	Vännäs Fastigheter AB	0	413
Bilar	Vännäs Fastigheter AB	0	356
Nyproduktion Tränaren 9	Älvdala Fastigheter AB	37 000	30 459
Ombyggnad Fällan 7	Wendenes AB	3 500	3 048
Summa		120 942	68 853

Differenserna mellan budget och utfall för investeringar bestod främst av att det återstår investeringar att genomföra.

Investeringar per bolag 2019 tkr	Utfall 2019-12	Budget 2019	Budget/Utfall avv 2019	Bu/Utfall avv 2019
Vännäs fastigheter AB	35 346	80 442	0	45 096
Älvdala fastigheter AB	30 459	37 000	0	6 541
Fastighetstjänster i				
Vännäs AB	0	0	0	0
Wendenes AB	3 048	3 500	0	452
Summa	68 853	120 942	0	52 089

Väsentliga personalförhållanden

Antalet anställda uppgår till 9, fördelat på 3 kvinnor och 6 män. Vd-rollen är tillsatt genom ett konsultavtal med Vännäs Fastigheter AB. En anställd är 29 år eller yngre, 6 anställda är i åldrarna 30–49 år och 2 är 50 år eller äldre. Den sammanlagda sjukfrånvaron uppgick till drygt 9 procent.

Sjukfrånvaro 2019	Bolagskoncernen	
	2019-12	2018-12
Total sjukfrånvaro i procent av de anställdas sammanlagda ordinarie arbetstid	9,38	10,76
Andel av sjukfrånvaron som avser frånvaro under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer	89,64	69,25
Sjukfrånvaron för kvinnor	*	*
Sjukfrånvaron för män	*	*
Sjukfrånvaron i åldrarna 29 år eller yngre	*	*
Sjukfrånvaron i åldrarna 30–49 år	*	*
Sjukfrånvaron i åldrarna 50 år eller äldre	*	*

*Redovisar enbart data för respektive grupp där det finns fler än 10 anställda. Med grupp avses indelning per ålder och kön samt totalsummor.

Förväntad utveckling

Inom en treårsperiod kommer bolaget att behöva omsätta och nyupplåna drygt 250 mkr. Det utgör nästintill 80 procent av den totala skuldportföljen, vilket innebär en finansiell risk. Osäkerheten är stor kring Riksbankens räntehöjningar. De kommer, förutom på hur svensk inflation utvecklas, också att bero på världsekonomin och hur den påverkar svensk ekonomi de närmaste åren. Den mest troliga utvecklingen är dock att det långsamt går mot högre räntor, men att räntorna inte kommer upp i nivåerna som rådde före finanskrisen.

Bolaget har många intresseanmälningar för lägenheter i det äldre beståndet, men betydligt färre för nyproducerade lägenheter. Anledningen är främst att månadshyran generellt sett är högre i nybyggda lägenheter. Tendensen är densamma i övriga Sverige. Kommunala bostadsbolag på flera orter upplever att det är svårare att hyra ut nyproducerade lägenheter och skjuter av den anledningen upp planerade bostadsprojekt. Boverket betonar att det finns stora risker med att de nyproducerade bostäderna inte diversifieras tillräckligt och endast tilltalar en liten målgrupp. När kommuner har problem med att hitta hyresgäster till sina nybyggda lägenheter, kan det betyda att efterfrågan i segmentet redan är mättad.

Aktat att bolaget tar hänsyn till och anpassar verksamheten till ovan nämnda bedömning och genomför planlagda projekt, ser framtiden fortsatt ljus ut med förbättrat resultat.

Måluppföljning

Förklaring till resultatbedömning:

- Uppfylld resultatnivå
- Delvis uppfylld resultatnivå
- Låg, ej tillfredsställande resultatnivå
- Mycket låg, ej tillfredsställande resultatnivå
- Ej mätt eller inget resultat

Kommunstyrelsen

Ekonomi

	Kommunfullmäktiges mål	Kommunstyrelsens mål	Resultatindikator
EKONOMI 	 Nämnderna har en ekonomi i balans.	 Kommunstyrelsen har en ekonomi i balans.	 Målbedömning ekonomiskt mål 2019.

Medborgare

	Kommunfullmäktiges mål	Kommunstyrelsens mål	Resultatindikator
MEDBORGARE 	 Medborgarna trivs i Vännäs kommun.	 Medborgarna lever och arbetar i en attraktiv miljö som främjar god hälsa och välmående. Medborgarna är trygga, aktiva och har en meningsfull fritid.	 Medborgarna anser att kommunen har bra och säkra vägar. Medborgarna anser att kommunen har bra och säkra gång- och cykelvägar. Medborgarna anser att kommunen har ett väl fungerande vatten- och avloppssystem. Medborgarna anser att kommunen har väl fungerande renhållning och sophämtning. Långsiktig hållbar planering av fastighetsunderhållet Verksamheterna ska ha funktionella och trivsamma lokaler. Trygghetsvandring Bra fritidsmöjligheter Ungdomars deltagande i föreningsaktiviteter Korrekt och säker alkoholserving

Kommunfullmäktiges mål	Kommunstyrelsens mål	Resultatindikator
<ul style="list-style-type: none"> Medborgarna är delaktiga i kommunens utveckling, ges ett bra bemötande, en bra service och tillgängligheten till Vännäs kommuns verksamheter är god. 	<ul style="list-style-type: none"> Invånarna har reella möjligheter till inflytande och delaktighet. Kommunstyrelsens verksamheter ska ge snabb och korrekt service med ett bra bemötande. 	<ul style="list-style-type: none"> Deltagarindex Bemötandemätning Tillgänglighetsmätning e-post och telefon
<ul style="list-style-type: none"> Medborgarna erbjuds en effektiv och tillgänglig välfärd genom digitala tjänster och information. 	<ul style="list-style-type: none"> Kommunstyrelsen har utvecklat effektiva tjänster utifrån medborgarens behov. 	<ul style="list-style-type: none"> Antal e-tjänster

Samhällsutveckling

Kommunfullmäktiges mål	Nämndens mål	Resultatindikator
<p>Det ska finnas goda förutsättningar för att leva, bo och verka i Vännäs kommun.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Kommunstyrelsens verksamheter arbetar för goda förutsättningar för att leva, bo och verka i kommunen. 	<ul style="list-style-type: none"> Resande i kollektivtrafiken Andel hushåll med tillgång till bredband
<ul style="list-style-type: none"> Vännäs kommuns verksamheter är av god kvalitet. 	<ul style="list-style-type: none"> Kommunstyrelsens verksamheter är effektiva och av god kvalitet. 	<ul style="list-style-type: none"> Vattenverket har god energihushållning. Reningsverket har god energihushållning. Utgående vatten från reningsverket i Vännäsby är av god kvalitet. Vattnet i Vännäs samhälle är av god kvalitet. Starrbergets ÅVC har god energihushållning. Starrbergets avfalls- och deponianläggning är av bra kvalitet och har god kontrollverksamhet. Effektiva och lönsamma energibesparingar Andelen mat som kastas i skolrestaurangerna (talrikssvinn) per dag Inköp av livsmedel från lokala leverantörer Motioner utreds inom fastställd tid Avtalstrohet inom KS verksamheter Nyanländas etablering Vuxenutbildning med god standard
<ul style="list-style-type: none"> Vännäs har ett väl utvecklat näringsliv och företagande. 	<ul style="list-style-type: none"> Vännäs kommun ger de bästa förutsättningarna för nyföretagande och tillväxt för befintliga företag. 	<ul style="list-style-type: none"> Näringsklimat Upplevelse av kommunens service till näringslivet De kommunala tjänstepersonernas och förtroendevaldas attityd till näringslivet är god.

Medarbetare

	Kommunfullmäktiges mål	Nämndens mål	Resultatindikator
MEDARBETARE ●	✚ Medarbetarna trivs.	✚ Medarbetarna trivs.	✚ Medarbetarindex
	● Vännäs kommun har bra ledare med ett gott ledarskap.	● Kommunstyrelsen har bra ledare med ett gott ledarskap.	● Ledarskapsindex
	● Vännäs kommun har jämställda arbetsvillkor.	● Kommunstyrelsen har jämställda arbetsplatser.	◆ Löneskillnad mellan könen (tillsvidareanställda) ● Procentandel anställda kvinnor respektive män ✚ Medarbetarnas bedömning av möjlighet till medskapande
	✚ Skillnaden i anställningsgrad mellan tillsvidareanställda män och kvinnor ska minska.	✚ Skillnaden i anställningsgrad mellan tillsvidareanställda män och kvinnor ska minska.	✚ Personalstatistik för män och kvinnor
	✚ Sjukfrånvaron är högst 5 procent.	✚ Sjukfrånvaron är högst 5 procent.	✚ Sjukfrånvarostatistik för män och kvinnor

Barn- och utbildningsnämnden

Ekonomi

	Kommunfullmäktiges mål	Nämndens mål	Resultatindikator
EKONOMI ✚	✚ Nämnderna har en ekonomi i balans	✚ Barn- och utbildningsnämnden har en ekonomi i balans	✚ Procentuell avvikelse mot budget

Medborgare

	Kommunfullmäktiges mål	Nämndens mål	Resultatindikator
MEDBORGARE ●	✚ Medborgarna trivs i Vännäs.	● Medborgarna har tillgång till ett kulturutbud som lockar.	● Musikskolan är en attraktiv verksamhet, och erbjuder barnen i kommunen att spela de instrument de önskar. ● Biblioteken är en attraktiv verksamhet och har många besökare. ◆ Biografen har ett attraktivt utbud av filmer.
		✚ Medborgarna är positiva till förskolan.	✚ Medborgarna är positiva till våra förskolor. ✚ Vårdnadshavarna anser att deras barns förskola är bra.
		✚ Medborgarna är positiva till grundskolan.	✚ Medborgarna är positiva till våra grundskolor. ✚ Vårdnadshavarna anser att deras barn går på en bra skola.

Kommunfullmäktiges mål	Nämndens mål	Resultatindikator
<ul style="list-style-type: none"> Medborgarna är delaktiga i kommunens utveckling, ges ett bra bemötande, en bra service och tillgängligheten till Vännäs kommuns verksamheter är god. 	<ul style="list-style-type: none"> Vi har en god service och tillgänglighet. 	<ul style="list-style-type: none"> Medborgarna upplever att vi är nåbara och att de får snabba och tydliga svar på sina frågor. Medborgarna känner sig respekterade och får ett gott bemötande.
<ul style="list-style-type: none"> Medborgarna erbjuds en effektiv och tillgänglig välfärd genom digitala tjänster och information. 	<ul style="list-style-type: none"> Nämnden hade inget fastställt mål på området 2019. 	

Samhällsutveckling

Kommunfullmäktiges mål	Nämndens mål	Resultatindikator
<ul style="list-style-type: none"> Vännäs kommuns verksamheter är av god kvalitet. 	<ul style="list-style-type: none"> Alla barn/elever ges förutsättningar att nyttja sin maximala potential. 	<ul style="list-style-type: none"> Personalen har höga positiva förväntningar på barnen/eleverna. Barnen/eleverna får den hjälp och det stöd de behöver. Måluppfyllelse enligt resultat/observationer i förskola och skola.
	<ul style="list-style-type: none"> Alla barn/elever har en känsla av sammanhang och är motiverade för lärande. 	<ul style="list-style-type: none"> Verksamheten stimulerar barnens/elevernas lust att lära. Barnen/eleverna har arbetsro/studiero. Eleverna har inflytande. Eleverna vet vad de ska kunna och hur läraren bedömer. Utvecklingssamtalen bidrar till elevernas utveckling. Kommunikationen mellan hem och skola gynnar eleven.
	<ul style="list-style-type: none"> Alla barn/elever är trygga och trivs. 	<ul style="list-style-type: none"> Barnen/eleverna trivs i förskolan/skolan/ fritids-hemmet. Barnen/eleverna känner sig trygga i förskolan/ skolan/ fritidshemmet. Det finns ömsesidig tillit mellan lärare och barn/elever. Verksamheten har nolltolerans mot mobbing och kränkningar.
	<ul style="list-style-type: none"> Verksamheterna är effektiva. 	<ul style="list-style-type: none"> Snittkostnaden per barn i förskolan är i paritet med kostnaden i jämförbara kommuner. Snittkostnaden per elev i grundskolan är i paritet med kostnaden i jämförbara kommuner.
<ul style="list-style-type: none"> Hela Vännäs har ett väl utvecklat näringsliv och företagande. 	<ul style="list-style-type: none"> Alla elever ges förutsättningar att utveckla sin företagsamhet samt ges kunskaper om företagande och näringsliv. 	<ul style="list-style-type: none"> Barnen/eleverna utvecklar självförtroende, nyfikenhet och en samarbetsförmåga som ger företagsamma barn/elever.

Kommunfullmäktiges mål	Nämndens mål	Resultatindikator
■ Det ska finnas goda förutsättningar för att leva, bo och verka i Vännäs kommun.	■ Nämnden inte fastställt något mål inom området 2019.	

Medarbetare

	Kommunfullmäktiges mål	Nämndens mål	Resultatindikator
MEDARBETARE 	+ Medarbetarna trivs.	+ Medarbetarna trivs.	+ Medarbetarindex.
	+ Vännäs kommun har bra ledare med ett gott ledarskap.	+ Vännäs kommun har bra ledare med ett gott ledarskap.	+ Ledarskapsindex.
	● Vännäs kommun har jämställda arbetsvillkor.	● Vännäs kommun har jämställda arbetsvillkor.	● Löneskillnader mellan könen. + Medarbetarnas bedömning av möjlighet till medskapande. ◆ Procent andel anställda kvinnor respektive män.
	+ Skillnaden i anställningsgrad mellan tillsvidareanställda kvinnor och män ska minska i Vännäs kommun.	+ Skillnaden i anställningsgrad mellan tillsvidareanställda kvinnor och män ska minska i Vännäs kommun.	+ Personalstatistik, män/kvinnor.
	◆ Sjukfrånvaron är högst 5 %.	◆ Sjukfrånvaron är högst 5 %.	◆ Sjukfrånvarostatistik, män/kvinnor.

Vård- och omsorgsnämnden

Ekonomi

	Kommunfullmäktiges mål	Nämndens mål	Resultatindikator
EKONOMI 	■ Nämnderna har en ekonomi i balans.	■ Vård- och omsorgsnämnden har en ekonomi i balans.	■ Procentuell avvikelse från budget.

Medborgare

	Kommunfullmäktiges mål	Nämndens mål	Resultatindikator
MEDBORGARE 	+ Medborgarna trivs i Vännäs.	● Verksamheten kännetecknas av att vård- och omsorgsnämndens insatser stärker och tar tillvara den enskildes egna resurser för att leva ett så självständigt liv som möjligt med bra livskvalitet.	■ Andel avslutade ärenden med försörjningsstöd som inte återkommer inom ett år. ● Andel brukare som har aktuella genomförandeplaner. ● Andel av brukarna och/eller närstående som varit delaktiga i utformandet av sin genomförandeplan. + Brukaren har en utsedd kontaktperson.

Kommunfullmäktiges mål	Nämndens mål	Resultatindikator
	<ul style="list-style-type: none"> + Nämnden ser i allt sitt arbete till möjligheten att den enskilde kan bo kvar i sin närmiljö. 	<ul style="list-style-type: none"> + Andel personer med stöd av hemtjänst som känner sig trygga att bo hemma.
	<ul style="list-style-type: none"> + Akka ska bedriva ett aktivt integrationsarbete som möjliggör sociala kontaktytor och delaktighet i Vännäs föreningsliv. 	<ul style="list-style-type: none"> + Andel ensamkommande barn och ungdomar som deltar i minst en regelbunden aktivitet utanför Akkas egen regi.
	<ul style="list-style-type: none"> + Det förebyggande arbetet utvecklas. 	<ul style="list-style-type: none"> + Socialsekreterare arbetar på "fälter" bland ungdomar fyra högriskhelger under året. + Andel hemtjänsttagare som får beviljade promenader verkställda. + Riskanalysbedömning genom Senior Alert i särskilt boende för äldre.
<ul style="list-style-type: none"> + Medborgarna är delaktiga i kommunens utveckling, ges ett bra bemötande, en bra service och tillgängligheten till Vännäs kommuns verksamheter är god. 	<ul style="list-style-type: none"> ● Möjligheten för den enskilde att påverka beslut i dennes vardag tillgodoses. 	<ul style="list-style-type: none"> + Andel boende i LSS-omsorgen som har inflytande över Maten. ● Andel personer 65 år och äldre i äldreomsorgen som är nöjda med hur personalen tar hänsyn till deras åsikter och önskemål.
	<ul style="list-style-type: none"> + Medborgarna i Vännäs känner trygghet i att de får den hjälp de behöver inom rimlig tid. 	<ul style="list-style-type: none"> ● Väntetid mellan ansökan och beslut om försörjningsstöd. + Väntetid mellan beslut och planerat inflyttningsdatum i särskilt boende. + Utredningstid i antal dagar från ansökan till beslut om LSS-insats.
	<ul style="list-style-type: none"> ■ Medborgarna upplever att de får svar på sina frågor. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Nämndens information på hemsidan.
<ul style="list-style-type: none"> + Medborgarna erbjuds en effektiv och tillgänglig välfärd genom digitala tjänster och information. 	<ul style="list-style-type: none"> + Digitala tjänster ska, när det är möjligt och relevant, vara förvaltningens förstahandsval. Det innebär utöver det interna arbetet att också sätta brukaren, medborgaren och anhöriga i centrum när nya tjänster tas fram. 	<ul style="list-style-type: none"> + Erbjudna trygghetskamera under natten i ordinärt boende.

Samhällsutveckling

	Kommunfullmäktiges mål	Nämndens mål	Resultatindikator
SAMHÄLSUTVECKLING	<ul style="list-style-type: none"> ● Det ska finnas goda förutsättningar för att leva, bo och verka i Vännäs kommun. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Den enskilde får sina individuella behov tillgodosedda. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Andel personer i ordinärt boende som är nöjda med den mat som levereras.
		<ul style="list-style-type: none"> ● För den enskilde nyttjas resurserna på ett effektivt och hållbart sätt. 	<ul style="list-style-type: none"> ● Antalet olika personer från hemtjänsten som hjälper den äldre under 14 dagar.
		<ul style="list-style-type: none"> + Utbildning och egen försörjning ska prioriteras i vård- och omsorgsnämndens arbete med mottagande av ensamkommande barn. 	<ul style="list-style-type: none"> + Andelen ensamkommande ungdomar som vid 18 års ålder har sysselsättning. + Andel ungdomar som påbörjar gymnasiet alternativt vuxenstudier efter språkintrödn.
	<ul style="list-style-type: none"> ● Vännäs kommuns verksamheter är av god kvalitet. 	<ul style="list-style-type: none"> + Den enskilde upplever ett gott bemötande. ● Den enskilde känner trygghet. ◆ Den enskilde möter kompetent personal. 	<ul style="list-style-type: none"> + Andel personer 65 år och äldre i äldreomsorgen som är nöjda med hur personalen bemöter dem. ● Andel personer med stöd av hemtjänst som känner sig trygga att bo kvar hemma. ● Andel personer som känner sig trygga med att bo i särskilt boende. ■ Natfasta, 11 timmar eller mindre (särskilt boende). Säker läkemedelshantering. ◆ Andel personer i LSS-omsorgens boenden som utsatts för hot och våld av medboende. + God och säker palliativ vård. ◆ Andel anställda som har vård- och omsorgsutbildning på gymnasienivå.
	Hela Vännäs har ett väl utvecklat näringsliv och företagande.	<ul style="list-style-type: none"> ■ Nämndens verksamheter bidrar till ett utvecklat näringsliv. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Inga resultatindikatorer 2019.

Medarbetare

	Kommunfullmäktiges mål	Nämndens mål	Resultatindikator
MEDARBETARE	<ul style="list-style-type: none"> + Medarbetarna trivs. 	<ul style="list-style-type: none"> + Medarbetarna trivs. 	<ul style="list-style-type: none"> + Medarbetarindex.
	<ul style="list-style-type: none"> ● Vännäs kommun har bra ledare med ett gott ledarskap. 	<ul style="list-style-type: none"> ● Vård- och omsorgsförvaltningen har bra ledare med ett gott ledarskap. 	<ul style="list-style-type: none"> ● Ledarskapsindex.
	<ul style="list-style-type: none"> ● Vännäs kommun har jämställda arbetsvillkor. Skilnaden i anställningsgrad mellan tillsvidareanställda kvinnor och män ska minska i Vännäs kommun. 	<ul style="list-style-type: none"> ● Vård- och omsorgsförvaltningen har jämställda arbetsplatser. 	<ul style="list-style-type: none"> ● Löneskillnader mellan män och kvinnor (tillsvidareanställda). Procentandel anställda kvinnor respektive män.
	<ul style="list-style-type: none"> ■ Sjukfrånvaron är högst 5 %. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Sjukfrånvaron är högst 5 %. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Sjukfrånvarostatistik.

Liljaskolans styrelse

Ekonomi

	Kommunfullmäktiges mål	Styrelsens mål	Resultatindikator
EKONOMI ◆	◆ Nämnderna har en ekonomi i balans.	◆ Liljaskolan har en ekonomi i balans.	◆ Procentuell avvikelse mot budget.

Medborgare

	Kommunfullmäktiges mål	Styrelsens mål	Resultatindikator
MEDBORGARE +	+ Medborgarna trivs i Vännäs.	+ Medborgarna är positiva till Liljaskolan.	+ Medborgarna är positiva till Liljaskolan. Nås helt. + Ungdomar boende i Vännäs kommun väljer att studera vid Liljaskolan. Nås helt.
	+ Medborgarna är delaktiga i kommunens utveckling, ges ett bra bemötande, en bra service och tillgängligheten till Vännäs kommuns verksamheter är god.	+ Liljaskolan har en god service och tillgänglighet.	■ Liljaskolans hemsida är informativ, lättillgänglig och uppdaterad. Ingen relevant mätning genomfördes. + Liljaskolans personal är nåbar och medborgarna får snabba svar på sina frågor. Nås helt. + Medborgarna känner sig respekterade och får ett gott bemötande. Nås helt.
	■ Medborgarna erbjuds en effektiv och tillgänglig välfärd genom digitala tjänster och information.	■ Finns inget mål i VP 2019.	■ Finns ingen indikator i VP 2019.

Samhällsutveckling

	Kommunfullmäktiges mål	Styrelsens mål	Prognos
SAMHÄLLSUTVECKLING ●	■ Det ska finnas goda förutsättningar för att leva, bo och verka i Vännäs kommun.	■ Liljaskolan erbjuder eleverna en meningsfull, utvecklande, stimulerande och trygg utbildning i Vännäs kommun.	■ Eleverna upplever att de har meningsfull, utvecklande, stimulerande och trygg utbildningstid i Vännäs kommun. Elevenkäten. År 2019 mättes inte detta mål. Mätverktyg saknas.
	● Vännäs kommuns verksamheter är av god kvalitet.	● Alla elever har en stimulerande lärandemiljö.	● Liljaskolans elever närvarar vid sina lektioner. Resultat 84 procent. + Eleverna har arbetsro. Elevenkäten visade värdet 3,1 av 4. ● Inga elever blir kränkta. Resultat 92 procent. + Liljaskolans lärare har höga positiva förväntningar på eleverna. Elevenkäten visade 3,5 av 4.

Kommunfullmäktiges mål	Styrelsens mål	Prognos
	<p>◆ Alla elever ges förutsättningar att nyttja sin maximala potential.</p> <p>◆ Alla elever har inflytande över sitt lärande och sin skolsituation.</p> <p>■ Liljaskolan planerar och genomför utbildning som bidrar till en hållbar utveckling i Vännäs kommun.</p>	<p>✚ Eleverna får den hjälp och det stöd de behöver. Elevenkäten visade 3,4 av 4.</p> <p>✚ Liljaskolan genomför efterfrågade utbildningar. Cirka 9 procent valde Liljaskolan.</p> <hr/> <p>✚ Eleverna har kännedom om de mål de förväntas uppnå. Elevenkäten visade 3,5 av 4 (frågan gällde endast arbetsplatsförlagt lärande).</p> <p>✚ Eleverna når godkända kunskapsnivåer i samtliga kurser. Resultat cirka 80 procent.</p> <p>◆ Eleverna når de högsta betygsnivåerna. Resultat cirka 12 procent.</p> <p>● Eleverna vid yrkesprogram har en hög grad av anställbarhet.</p> <p>✚ Elever ges möjlighet att studera vidare vid universitet och högskola. Cirka 15 procent av skolans elever valde att läsa högskoleförberedande kurser.</p> <hr/> <p>✚ Eleverna upplever att de har inflytande över sin utbildning. Elevenkäten visade 3,3 av 4.</p> <hr/> <p>■ Liljaskolans undervisningsfordon är miljöklassade.</p> <p>■ Liljaskolans verksamheter har en hållbar sortering av avfall.</p>
<p>✚ Hela Vännäs har ett väl utvecklat näringsliv och företagande.</p>	<p>✚ Liljaskolan bidrar till företagsamheten i kommunen.</p>	<p>✚ Eleverna ges möjlighet att utveckla sin företagsamhet. Fler än 15 procent drev UF.</p> <p>✚ Eleverna utövar entreprenörskap av hög kvalitet. Fyra företag i den regionala UF-mässan. Årets UF-lärare i Västerbotten. Tre företag i SM-final.</p> <p>✚ Liljaskolans vuxenutbildningar leder till hög grad av anställbarhet. Fler än 85 procent slutförde utbildningen med godkänt resultat.</p>

Medarbetare

	Kommunfullmäktiges mål	Styrelsens mål	Resultatindikator
MEDARBETARE +	+ Medarbetarna trivs.	+ Medarbetarna trivs.	+ Medarbetarindex.
	+ Vännäs kommun har bra ledare med ett gott ledarskap.	+ Vännäs kommun har bra ledare med ett gott ledarskap.	+ Ledarskapsindex.
	+ Vännäs kommun har jämställda arbetsvillkor.	+ Vännäs kommun har jämställda arbetsvillkor.	+ Procentandel anställda kvinnor respektive män.
	+ Skillnaden i anställningsgrad mellan tillsvidareanställda kvinnor och män ska minska i Vännäs kommun.	+ Skillnaden i anställningsgrad mellan tillsvidareanställda kvinnor och män ska minska i Vännäs kommun.	+ Personalstatistik för män respektive kvinnor.
	+ Sjukfrånvaron är högst 5 procent.	+ Sjukfrånvaron är högst 5 procent.	+ Sjukfrånvarostatistik.

Plan- och miljönämnden

Ekonomi

	Kommunfullmäktiges mål	Nämndens mål	Resultatindikator
EKONOMI -	- Nämnderna har en ekonomi i balans.	- Nämnden har en ekonomi i balans.	- Målbedömning ekonomiskt mål 2019.

Medborgare

	Kommunfullmäktiges mål	Styrelsens mål	Prognos 2019-12-31
MEDBORGARE +	+ Medborgarna trivs i Vännäs.	+ Vännäs är en trygg och säker kommun.	+ Uppfylls.
		+ Medborgarna är nöjda med räddningstjänstens verksamhet.	+ Uppfylls.
	● Medborgarna är delaktiga i kommunens utveckling, ges ett bra bemötande, en bra service och tillgängligheten till Vännäs kommuns verksamheter är god.	+ Medborgarhänsyn tas i planeringen av Vännäs kommun.	+ Uppfylls.
		● Information ska vara lättillgänglig och aktuell.	● Uppfylls delvis.
	● Snabb och korrekt service med ett bra bemötande.	● Uppfylls delvis.	
+ Medborgarna erbjuds en effektiv och tillgänglig välfärd genom digitala tjänster och information.	+ Medborgarvänliga sätt att göra ansökningar eller anmälningar.	+ Uppfylls.	

Samhällsutveckling

	Kommunfullmäktiges mål	Nämndens mål	Prognos 2019-12-31
+ SAMHÄLSUTVECKLING	✦ Det ska finnas goda förutsättningar för att leva, bo och verka i Vännäs kommun.	Räddningstjänstens kompetensutveckling och övningar följer kraven i lagen och enligt kommunens handlingsprogram för mandatperioden.	+ Uppfylls.
	✦ Vännäs kommuns verksamheter är av god kvalitet.	Plan- och miljönämndens verksamheter är effektiva.	+ Uppfylls.
	✦ Vännäs kommun har ett väl utvecklat näringsliv och företagande.	Plan- och miljönämndens verksamheter ska arbeta för gott företagsklimat.	● Uppfylls delvis.

Medarbetare

	Kommunfullmäktiges mål	Nämndens mål	Prognos 2019-12-31
+ MEDARBETARE	+ Medarbetarna trivs.	+ Medarbetarna trivs.	+ Medarbetarindex
	+ Vännäs kommun har bra ledare med ett gott ledarskap.	+ Vännäs kommun har bra ledare med ett gott ledarskap.	+ Ledarskapsindex
	+ Vännäs kommun har jämställda arbetsvillkor.	+ Vännäs kommun har jämställda arbetsvillkor.	+ Möjlighet att förena arbete med föräldraskap.
	● Skillnaden i anställningsgrad mellan tillsvidareanställda kvinnor och män ska minska i Vännäs kommun.	● Skillnaden i anställningsgrad mellan tillsvidareanställda kvinnor och män ska minska i Vännäs kommun.	● Personalstatistik, män/kvinnor.
	+ Sjukfrånvaron är högst 5 procent.	+ Sjukfrånvaron är högst 5 procent.	+ Sjukfrånvarostatistik, män/kvinnor.

Volymförändringar Vännäs kommun

VK Volymförändringar	2014	2015	2016	2017	2018	2019
BOU						
Antal placerade barn i fritidshem	394	403	421	465	466	473
Antal placerade barn i förskola	431	469	453	480	470	472
Antal elever i grundskola inkl förskoleklass	1 063	1 044	1 094	1 129	1 084	1 103
Andel elever åk 9 som uppnått kunskapskraven NYTT 2019	77,2 %	74,5 %	67,3 %	74,7 %	82,0 %	69,60 %
Elever åk 6 betygspoäng i genomsnitt				13,9	14,5	13,85
Antal elever i gymnasieskola - enligt bou:s uppföljn	323	345	354	366	394	397
AKKA	18	29	39	16	2	8
Summa elever som betalas av kommunen	341	374	393	382	396	405
VOF						
Antal brukare i Säbo	82	88	87	88	88	82
Antal brukare i gruppbostad	51	51	58	57	57	57
Antal brukare i hemtjänst	316	303	316	328	312	307
Antal biståndsbedömda timmar i hemtjänst NYTT 2019						65 740
Antal utförda timmar i hemtjänst NYTT 2019						53 579
Antal hushåll med försörjningsstöd	70	59	62	83	112	111
Antal HVB dygn barn och unga NYTT 2019						95
Antal HVB dygn vuxna NYTT 2019						69
Lilja						
Antal elever Lilja (Kolada)	787	727	677	635	624	573
Antal elever i språkinträdning NYTT 2019						52
Antal elever som hoppar av gymnasiet NYTT 2019						5
Gymnasieelever med examen inom 3 år, andel % NYTT 2019						59,1
KLK						
Andel elektroniska fakturor NYTT 2019						43 %
Befolkningsutveckling, antal invånare NYTT 2019		8 593	8 695	8 776	8 785	8 872
Fastighet						
El- och energiförbrukning	- 2 %	- 2 %	- 2 %	- 3 %	- 5 %	2 %
VA						
Behandlad volym (m ³) avloppsvatten till reningsverket	726 637	961 240	729 789	837 814	767 396	633 734
Renhållning						
Mängd avfall till förbränning, hushållsavfall, ton	1 555	1 467	1 518	1 525	1 503	1 454
Mängd grovavfall till förbränning från ÅVC, ton	323	419	323	297	301	345
Mängd trä för krossning och behandling	906	481	1 177	921	1 073	961
Mängd avfall till deponi	1 342	2 006	2 221	1 746	1 489	1 076
Mängd avfall till rötning NYTT 2019						0

VK Volymförändringar	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Kost						
(statistik ej för fem år!)						
Pris per portion						
äldreomsorg	-	-	-	51,71	51,71	51,71
gymnasiet	-	-	-	28,00	28,00	28,00
grundskola	-	-	-	27,83	27,83	27,83
förskola	-	-	-	33,12	33,12	33,12
Antal matportioner, exkl personalportioner						
Hamarskolan					51 442	52 020
Vegaskolan					79 388	80 280
Vännäsby skola					50 018	50 580
Vännäsby, Äldreomsorg, Förskola, Fritids					120 798	110 258
Vega, Fritids, förskola					6 372	5 270
Liljaskolan					109 648	110 880
Liljaskolan, Övrigt inkl förskola					12 268	16 863
Totalt antal portioner					429 934	426 151
Plan och bygg						
Antal händelser	776	1 091	1 553	2 010	1 436	1 673
Antal bygglov, anmälningar och tillstånd NYTT 2019						184
Miljö och hälsoskydd						
Antal händelser	648	1 292	1 310	1 440	1 282	1 913
Räddningstjänsten						
Antal larm	122	113	118	105	128	108

Ekonomiska nyckeltal Kolada

Nettokostnadsavvikelse % i verksamheter med standardkostnad (dvs i förhållande till kommunens struktur jämfört med riket).

		2014	2015	2016	2017	2018
Nettokostnadsavvikelse totalt (exkl LSS), andel (%)	Liknande kommuner, övergripande, Vännäs, 2018	5,0	5,5	4,5	5,2	5,7
	Vännäs	11,7	12,9	14,1	14,5	14,5
Nettokostnadsavvikelse fritidshem inkl öppen fritidsverksamhet, (%)	Liknande kommuner fritidshem, Vännäs, 2018		- 3,8	- 8,0	- 6,9	- 17,1
	Vännäs		17,6	15,8	17,3	10,5
Nettokostnadsavvikelse förskola inkl öppen förskola, (%)	Liknande kommuner förskola, Vännäs, 2018		- 6,9	- 8,4	- 4,7	- 3,0
	Vännäs		- 9,3	- 9,2	- 3,6	- 3,8
Nettokostnadsavvikelse grundskola F-9, (%)	Liknande kommuner grundskola, Vännäs, 2018	5,4	5,6	3,4	4,7	4,2
	Vännäs	12,2	22,2	21,0	20,9	18,8
Nettokostnadsavvikelse gymnasieskola, (%)	Liknande kommuner gymnasieskola, Vännäs, 2018	- 8,7	- 9,9	- 8,3	- 2,0	- 2,9
	Vännäs	21,3	13,0	21,7	14,1	5,5

		2014	2015	2016	2017	2018
Nettokostnadsavvikelse individ- och familjeomsorg, (%)	Liknande kommuner IFO, Vännäs, 2018	5,4	23,2	27,9	22,9	26,7
	Vännäs	- 20,0	2,0	3,2	30,8	37,2
Nettokostnadsavvikelse LSS, (%)	Liknande kommuner LSS, Vännäs, 2018	- 9,3	- 8,0	- 7,2	- 7,6	- 7,2
	Vännäs	3,3	- 2,6	- 3,3	- 7,7	- 3,1
Nettokostnadsavvikelse äldreomsorg, (%)	Liknande kommuner äldreomsorg, Vännäs, 2018	9,7	10,2	6,8	6,5	10,4
	Vännäs	22,1	18,3	20,6	14,2	19,6

Nettokostnad kr övriga verksamheter i jämförelse med liknande kommuner övergripande.

		2014	2015	2016	2017	2018
Nettokostnad affärsverksamhet, kr/inv	Liknande kommuner, övergripande, Vännäs, 2018	163	156	65	191	141
	Vännäs	- 649	1 073	910	712	744
Nettokostnad arbetsmarknadsåtgärder, kr/inv	Liknande kommuner, övergripande, Vännäs, 2018	504	470	481	583	624
	Vännäs	228	166	143	201	224
Nettokostnad bibliotek, kr/inv	Liknande kommuner, övergripande, Vännäs, 2018	427	435	480	466	495
	Vännäs	596	595	653	658	638
Nettokostnad buss, bil och spårbunden trafik, kr/inv	Liknande kommuner, övergripande, Vännäs, 2018	18	82	101	55	73
	Vännäs	648	647	715	705	719
Nettokostnad egentlig verksamhet, kr/inv	Liknande kommuner, övergripande, Vännäs, 2018	50 374	51 279	52 559	55 259	56 841
	Vännäs	56 206	58 783	60 173	59 586	62 318
Nettokostnad energi, vatten och avfall, kr/inv	Liknande kommuner, övergripande, Vännäs, 2018	- 2	- 48	- 92	60	66
	Vännäs	- 84	50	60	55	71
Nettokostnad flyktningmottagande, kr/inv	Liknande kommuner, övergripande, Vännäs, 2018	- 22	- 526	- 773	125	- 134
	Vännäs	12	- 431	368	- 169	- 496
Nettokostnad fritidsverksamhet, kr/inv	Liknande kommuner, övergripande, Vännäs, 2018	851	917	974	990	981
	Vännäs	1 352	1 350	1 393	1 362	1 527
Nettokostnad fysisk och teknisk planering, bostadsförbättringar, kr/inv	Liknande kommuner, övergripande, Vännäs, 2018	417	433	641	532	462
	Vännäs	187	330	451	374	224
Nettokostnad idrotts- och fritidsanläggningar, kr/inv	Liknande kommuner, övergripande, Vännäs, 2018	490	510	550	507	533
	Vännäs	787	763	733	749	1 030

		2014	2015	2016	2017	2018
Nettokostnad infrastruktur, skydd mm, kr/inv	Liknande kommuner, övergripande, Vännäs, 2018	2 744	2 735	3 098	2 987	3 088
	Vännäs	2 595	2 543	2 641	2 662	2 787
Nettokostnad kulturverksamhet, kr/inv	Liknande kommuner, övergripande, Vännäs, 2018	863	867	932	930	965
	Vännäs	915	916	963	961	957
Nettokostnad miljö- och hälsoskydd, myndighetsutövning, kr/inv	Liknande kommuner, övergripande, Vännäs, 2018	191	169	206	164	194
	Vännäs	181	119	121	142	132
Nettokostnad musik- och kulturskola, kr/inv	Liknande kommuner, övergripande, Vännäs, 2018	281	293	310	316	329
	Vännäs	208	199	207	215	236
Nettokostnad nämnd- och styrelseverksamhet, kr/inv	Liknande kommuner, övergripande, Vännäs, 2018	445	540	526	481	527
	Vännäs	565	607	659	696	796
Nettokostnad näringslivsfrämjande åtgärder, kr/inv	Liknande kommuner, övergripande, Vännäs, 2018	216	237	249	270	291
	Vännäs	293	258	250	251	260
Nettokostnad grundläggande vuxenutbildning, kr/heltidsstuderande	Liknande kommuner, övergripande, Vännäs, 2018		31 273	32 361	32 398	74 545
	Vännäs		70 267	105 176	43 316	79 286
Nettokostnad grundläggande vuxenutbildning, kr/inv	Liknande kommuner, övergripande, Vännäs, 2018		77	119	131	166
	Vännäs		38	88	75	102

Bilaga Måluppfyllelse per nämnd

Resultatet för varje enskilt fullmäktigemål Medborgare

+ Medborgarna trivs i Vännäs kommun

+ Barn- och utbildningsnämnden

● Kommunstyrelsen

+ Liljaskolans styrelse

+ Plan- och miljönämnden

+ Vård- och omsorgsnämnden

● Medborgarna är delaktiga i kommunens utveckling, ges ett bra bemötande, en bra service och tillgängligheten till Vännäs kommuns verksamheter är god

● Barn- och utbildningsnämnden

● Kommunstyrelsen

+ Liljaskolans styrelse

● Plan- och miljönämnden

+ Vård- och omsorgsnämnden

● Medborgarna erbjuds en effektiv och tillgänglig välfärd genom digitala tjänster och information

■ Barn- och utbildningsnämnden

● Kommunstyrelsen

■ Liljaskolans styrelse

+ Plan- och miljönämnden

+ Vård- och omsorgsnämnden

Samhällsutveckling

+ Det ska finnas goda förutsättningar för att leva, bo och verka i Vännäs kommun

- Barn- och utbildningsnämnden
- + Kommunstyrelsen
- Liljaskolans styrelse
- + Plan- och miljönämnden
- Vård- och omsorgsnämnden

● Vännäs kommuns verksamheter är av god kvalitet

- Barn- och utbildningsnämnden
- + Kommunstyrelsen
- Liljaskolans styrelse
- + Plan- och miljönämnden
- Vård- och omsorgsnämnden

● Vännäs kommun har ett väl utvecklat näringsliv och företagande

- + Barn- och utbildningsnämnden
- Kommunstyrelsen
- + Liljaskolans styrelse
- Plan- och miljönämnden
- Vård- och omsorgsnämnden

Medarbetare

+ Medarbetarna trivs

- + Barn- och utbildningsnämnden
- + Kommunstyrelsen
- + Liljaskolans styrelse
- + Plan- och miljönämnden
- + Vård- och omsorgsnämnden

● **Vännäs kommun har bra ledare med ett gott ledarskap**

+ Barn- och utbildningsnämnden

● Kommunstyrelsen

+ Liljaskolans styrelse

+ Plan- och miljönämnden

● Vård- och omsorgsnämnden

● **Vännäs har jämställda arbetsvillkor**

● Barn- och utbildningsnämnden

● Kommunstyrelsen

+ Liljaskolans styrelse

+ Plan- och miljönämnden

● Vård- och omsorgsnämnden

● **Skillnaden i anställningsgrad mellan tillsvidareanställda kvinnor och män ska minska i Vännäs kommun**

+ Barn- och utbildningsnämnden

+ Kommunstyrelsen

+ Liljaskolans styrelse

● Plan- och miljönämnden

● Vård- och omsorgsnämnden

● **Sjukfrånvaron är högst 5 %**

◆ Barn- och utbildningsnämnden

+ Kommunstyrelsen

+ Liljaskolans styrelse

+ Plan- och miljönämnden

■ Vård- och omsorgsnämnden

Ekonomi

- **Nämnderna har en ekonomi i balans**
- +
- ◆ Barn- och utbildningsnämnden
- ◆ Kommunstyrelsen
- ◆ Liljaskolans styrelse
- Plan- och miljönämnden
- Vård- och omsorgsnämnden

- +
- ◆ **Resultatet ska uppgå till 2 % av skatter och bidrag**

- +
- ◆ **Soliditeten ska långsiktigt förbättras**